ព្រះ

ត្រៃបិដកបាលី

និង

សេចក្ដីប្រែជាភាសាខ្មែរ

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋាន ចុទ្ទសមភាគ

១០៧

ផ្សព្វផ្សាយដោយសម្ដេចព្រះអភិសិរីសុគន្ធាមហាសង្ឃរាជាធិបតី បួរ គ្រី
សម្ដេចព្រះមហាសង្ឃរាជនៃគណៈធម្មយុត្តិកនិកាយ
នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ព. ស. ២៥៥៣

ABHIDHAMMAPIṬAKA

PAṬṬHĀNA

CUDDASAMABHĀGA

107

សម្តេចព្រះអភិសិរីសុគន្ធាមហាសង្ឃរាជាធិបតី បួរ គ្រី
សម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជ នៃគណៈធម្មយុត្តិកនិកាយ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

និយមវចនៈ

ព្រះត្រៃបិដកត្រូវបានបង្កើតឡើង ប្រមាណ៥០០ឆ្នាំប្លាយ ក្រោយអំពីការរំលត់ព្រះខន្ធ ចូលកាន់ ព្រះបរមនិព្វានរបស់សម្តេចព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះបរមគ្រូជាអម្ចាស់នៃយើងគ្រប់គ្នា ។ គ្រប់ប្រទេស អ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា និងប្រទេសខ្លះមួយចំនួនមិនមែនអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា គ្រប់អង្គការ ពុទ្ធិកសមាគម និងតាមបណ្ណាល័យជាតិធំ ៗ តែងតែបានទទួលយកមកតម្កល់ ទុកធ្វើជាគ្រឹះ ដើម្បីធ្វើការស្រាវជ្រាវសិក្សាស្វែងយល់ តាមអ្វីដែលហៅថាព្រះពុទ្ធវាចា (ពុទ្ធធម៌) ។ កាលដើមឡើយគេនាំគ្នា កត់ត្រាលើស្លឹករឹត ព្រមទាំងសរសេរចារឹកលើផែនថ្ម និងលើផែនលោហៈ ក៏មាន លុះចំណេរតមក ក៏បាននាំគ្នាបោះពុម្ពលើក្រដាសចងក្រងជាសៀវភៅ (គម្ពីរ) រហូតបច្ចុប្បន្ន នេះ បច្ចេកវិជ្ជាកាន់តែ ចម្រើនឡើង គេបានវាយបញ្ចូលក្នុងកុំព្យូទ័រ តែទោះបីជាបច្ចេកទេស ម៉ាស៊ីនចម្រើនឡើងយ៉ាងណា ក៏នៅមិនអាចបោះបង់សៀវភៅចោលបានឡើយ ដូច្នេះហើយទើប យើងខ្ញុំបានខិតខំធ្វើឲ្យកើតមាន ឡើងនូវក្រុមអក្សរព្រះត្រៃបិដក ដើម្បីជួយធ្វើឲ្យអក្ខរៈខ្លះដែលរលុប មិនអាចអានច្បាស់បាន ឲ្យមាន ការច្បាស់តាមតួអក្ខរៈឡើងវិញ ។

ដោយសទ្ធាជ្រះថ្លាដ៏មុតមាំដែលមានចំពោះព្រះពុទ្ធសាសនា ហើយក៏ជាកាតព្វកិច្ចមួយដ៏ធំ ក្នុងតួនាទីជាពុទ្ធបរិស័ទ ដែលបានប្រគល់កាយថ្វាយជីវិត អ្នកធ្វើដំណើរតាមស្នាមព្រះបាទសម្តេច ព្រះពុទ្ធអង្គ រួមកម្លាំងទ្រទ្រង់ បានធ្វើការលះបង់កម្លាំងកាយ វាចា ចិត្ត ទ្រព្យធនផ្ទាល់ ព្រមទាំងបបួល ពុទ្ធបរិស័ទ ញាតិមិត្តជិតឆ្ងាយ ក្នុងនិងក្រៅប្រទេសធ្វើឡើង ដើម្បីជាពុទ្ធបូជា ធម្មបូជា សង្ឃបូជា ។

សូមសេចក្តីឧស្សាហ៍ក្នុងការជាកុសលនេះ សម្រេចប្រយោជន៍ជូនដល់ព្រះពុទ្ធសាសនាជូនដល់ ពុទ្ធបរិស័ទ សូមបានប្រកបតែនឹងសេចក្តីសុខចម្រើនរុងរឿង ក្នុងលោកនេះផង និងលោកដទៃខាងមុខ ទៀតផង ជាកិយ្យោភាពតរៀងទៅ ។

វត្តបទុមជ. ថ្ងៃទី ០៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០០៩

បួរ-គ្រី

VATT Botum Dhammavutt Sangkat Chatumuk Khan Daun Penh P.Penh

Printed for free distribution by
The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation
11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.
Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415
Email: overseas@budaedu.org
Website:http://www.budaedu.org
Mobile Web: m.budaedu.org
This book is strictly for free distribution, it is not to be sold.
សម្រាប់ចែកជាធម្មទាន

សេចក្ដីណែនាំក្នុងការអាន

១) *ប្រសិនបើលោកអ្នកអាន បានឃើញពាក្យទាំងឡាយណា ដែលមានសញ្ញាលេខបូកនៅពីខាងក្រោម ហើយបន្ទាប់មកបានឃើញព្យញ្ជនៈមួយតួទៀតនៅខាងចុងពាក្យនោះ សូមមេត្តាកត់សម្គាល់ថា ព្យញ្ជនៈដែលនៅខាងចុងនោះ គឺជាជើងរបស់ព្យញ្ជនៈដែលមានសញ្ញាលេខបូកនៅពីខាងក្រោម ដោយកំហុសបច្ចេកទេសកុំព្យូទ័រ ។*

ឧទាហរណ៍

-ពាក្យខ្មែរ: **សម្ល** *ក្នុងពាក្យនេះ ព្យញ្ជនៈ* **ល** *គឺជាជើងរបស់ព្យញ្ជនៈ* **ម** *ដូច្នេះពាក្យនេះគឺ* **សម្ល** *។*

-ពាក្យបាលី: **តស្ស** *គឺ* **តស្ស** *។*

២) *ចំពោះពាក្យខ្មែរ យើងសម្រេចយកតាមវចនានុក្រមខ្មែរ របស់សម្ដេចព្រះសង្ឃរាជជោតញ្ញាណោ* (**ជួន-ណាត**) *ជាគោល ។ ប៉ុន្ដែបើពាក្យទាំងឡាយណា ដែលអាចសរសេរតាមបែបបុរាណក៏ត្រឹមត្រូវដែរនោះ យើងខ្ញុំសូមរក្សានូវពាក្យទាំងនោះទុកដដែល ។*

៣) *ចំពោះ* **សន្ទឹកច្រាប់ពាក្យខុស-ត្រូវ** *ដែលមាននៅផ្នែកខាងចុងនៃព្រះត្រៃបិដកច្បាប់ដើម ក្រុមយើងខ្ញុំសូមមិនដាក់ទៀតទេ ព្រោះក្រុមការងារយើងបានកែតម្រូវតាមនោះរួចរាល់ហើយ ។*

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋាន ចុទ្ទសមភាគ

១០៧

ព.ស. ២៥១២

អភិធម្មបិដកេ

បដ្ឋានស្ស ចុទ្ទសមោ ភាគោ

អនុលោមត្តិកទុកប្បដ្ឋានំ

បរិត្តត្តិកហេតុទុកំ

[១] បរិត្តំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ មហគ្គតំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មហគ្គតោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អប្បមាណំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បមាណោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[២] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

[៣] នអធិបតិយា តីណិ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ បដិច្ចវារសទិសា ។

[៤] បរិត្តោ ហេតុ ធម្មោ បរិត្តស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មហគ្គតោ ហេតុ ធម្មោ មហគ្គតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អប្បមាណោ ហេតុ ធម្មោ

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋាន ចុទ្ទសមភាគ

អនុលោមត្តិកទុកប្បដ្ឋាន

បរិត្តត្តិកហេតុទុកៈ

[១] *ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។*

[២] *ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។*

[៣] *ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។*

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៤] *ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន*

អប្បមាណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៥] បរិត្តោ ហេតុ ធម្មោ បរិត្តស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ បរិត្តោ ហេតុ ធម្មោ មហគ្គតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណ-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មហគ្គតោ ហេតុ ធម្មោ មហគ្គតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ មហគ្គតោ ហេតុ ធម្មោ បរិត្តស្ស ហេតុស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អប្បមាណោ ហេតុ ធម្មោ បរិត្តស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្-ចយេន បច្ចយោ អប្បមាណោ ហេតុ ធម្មោ មហគ្គតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦] បរិត្តោ ហេតុ ធម្មោ បរិត្តស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មហគ្គតោ ហេតុ ធម្មោ មហគ្គតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិ-បតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ មហគ្គតោ ហេតុ ធម្មោ បរិត្តស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្-ចយោ ។ អប្បមាណោ ហេតុ ធម្មោ អប្បមាណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។

ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥] ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៦] ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

៣

បរិត្តត្តិកហេតុទុកំ

[៧] បរិត្តោ ហេតុ ធម្មោ បរិត្តស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បរិត្តោ ហេតុ ធម្មោ មហគ្គតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ មហគ្គតោ ហេតុ ធម្មោ មហគ្គស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ មហគ្គតោ ហេតុ ធម្មោ បរិត្តស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អប្បមាណោ ហេតុ ធម្មោ អប្បមាណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អប្បមាណោ ហេតុ ធម្មោ បរិត្តស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៨] បរិត្តោ ហេតុ ធម្មោ បរិត្តស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៩] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ឆ អធិបតិយា បញ្ច អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ តីណិ អញ្ញមញ្ញេ តីណិ និស្សយេ តីណិ ឧបនិស្សយេ នវ អវិគតេ តីណិ ។

បរិត្តត្តិកហេតុទុកៈ

[៧] ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៨] ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១០] នហេតុយា នវ នអារម្មណេ នវ ។

[១១] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[១២] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឆ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[១៣] បរិត្តំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ មហគ្គតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មហគ្គតោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា មហគ្គតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-តុប្បច្ចយា មហគ្គតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តោ នហេតុ ច មហគ្គតោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្ប-ជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អប្បមាណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បមាណោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អប្បមាណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

[១០] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១១] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១២] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (បរិត្តត្តិកហេតុទុកៈ) បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

[១៣] នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារផង នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំផង អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

៨

បរិត្តត្តិកហេតុទុកំ

អប្បមាណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តោ នហេតុ ច អប្បមាណោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ បរិត្តំ នហេតុញ្ច មហគ្គតំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ បរិត្តំ នហេតុញ្ច អប្បមាណំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១៤] ហេតុយា តេរស អារម្មណេ បញ្ច អធិបតិយា នវ វិតកេ បញ្ច អវិតកេ តេរស ។

[១៥] បរិត្តំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

[១៦] នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ បញ្ច នអធិបតិយា នវ នោវិតកេ បញ្ច ។

[១៧] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ បញ្ច ។

[១៨] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារផង នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបានផង អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារផង នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារផង នូវនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបានផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

[១៥] នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៦] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវរៈ ៥ ។

[១៧] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៨] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[១៩] បរិត្តោ នហេតុ ធម្មោ បរិត្តស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ បរិត្តោ នហេតុ ធម្មោ មហគ្គតស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មហគ្គតោ នហេតុ ធម្មោ មហគ្គតស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ មហគ្គតោ នហេតុ ធម្មោ បរិត្តស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អប្បមាណោ នហេតុ ធម្មោ អប្បមាណស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អប្បមាណោ នហេតុ ធម្មោ បរិត្តស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[២០] បរិត្តោ នហេតុ ធម្មោ បរិត្តស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២១] អារម្មណេ សត្ត អធិបតិយា សត្ត អនន្តរេ ចវ សមនន្តរេ ចវ សហជាតេ ឯកាទស អញ្ញមញ្ញេ សត្ត និស្សយេ តេរស ឧបនិស្សយេ ចវ អវិគតេ តេរស ។

[១៩] នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២០] នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[២១] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

បរិត្តារម្មណត្តិកហេតុទុកំ

[២២] នហេតុយា បណ្ណរស នអារម្មណេ បណ្ណរស ។

[២៣] អារម្មណាប្បច្ចយា នហេតុយា សត្ត ។

[២៤] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ សត្ត ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

បរិត្តត្តិកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

បរិត្តារម្មណត្តិកហេតុទុកំ

[២៥] បរិត្តារម្មណំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ មហគ្គតារម្មណំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មហគ្គតារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អប្បមាណារម្មណំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បមាណារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បេ ។

[២៦] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ វិគតេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

[២៧] នអធិបតិយា តីណិ នបុរេជាតេ តីណិ នបច្ឆាជាតេ តីណិ នអាសេវនេ តីណិ នវិបាកេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ តីណិ ។

បរិត្តារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ

[២២] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៥ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៥ ។

[២៣] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[២៤] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (បរិត្តត្តិកហេតុទុកៈ)
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ បរិត្តត្តិកហេតុទុកៈ ។

បរិត្តារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ

[២៥] ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។

[២៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២៧] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ បដិច្ច-
វារសទិសា ។

[២៨] បរិត្តារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ បរិត្តារម្ម-
ណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
មហគ្គតារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ មហគ្គតារម្មណស្ស
ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អប្ប-
មាណារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ អប្បមាណារម្មណស្ស
ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៩] បរិត្តារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ បរិត្តារម្ម-
ណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន
បច្ចយោ បរិត្តារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ មហគ្គតា-
រម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។ មហគ្គតារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ មហគ្គ-
តារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន
បច្ចយោ មហគ្គតារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ បរិត្តា-
រម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។ អប្បមាណារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ អប្ប-
មាណារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ អប្បមាណារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[២៨] ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៩] ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន

៩

បរិត្តារម្មណត្តិកហេតុទុកំ

បរិត្តារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៣០] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ សត្ត អធិប-
តិយា សត្ត អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ ឧបនិស្សយេ
នវ អវិគតេ តីណិ ។

[៣១] នហេតុយា នវ នអារម្មណេ នវ ។

[៣២] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[៣៣] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ សត្ត ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៣៤] បរិត្តារម្មណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តា-
រម្មណោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣៥] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អធិ-
បតិយា តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

[៣៦] បរិត្តារម្មណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តា-
រម្មណោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៣០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៣១] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៣២] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៣] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (បរិត្តារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ) បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

[៣៤] នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៣៦] នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៧] នហេតុយា តីណិ នអធិបតិយា តីណិ នវិប្បយុត្តេ តីណិ ។

[៣៨] ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា តីណិ ។

[៣៩] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ តីណិ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ បដិច្ចវារសទិសា ។

[៤០] បរិត្តារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ បរិត្តារម្ម-ណស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ បរិត្តារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ មហគ្គតា-រម្មណស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មហគ្គតារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ មហគ្គ-តារម្មណស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ច-យេន បច្ចយោ មហគ្គតារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ បរិត្តារម្មណស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ។ អប្បមាណារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ អប្បមាណារម្មណស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្ម-ណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អប្បមាណារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ បរិត្តារម្មណស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្ម-ណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៣៧] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៣៨] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៩] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៤០] នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៤១] បរិត្តារម្មណោ ធម្មោ បរិត្តារម្ម-ណស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤២] អារម្មណេ សត្ត អធិបតិយា សត្ត អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ ឧបនិស្សយេ នវ អវិគតេ តីណិ ។

[៤៣] នហេតុយា នវ នអារម្មណេ នវ ។

[៤៤] អារម្មណប្បច្ចយា នហេតុយា សត្ត ។

[៤៥] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ សត្ត ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

បរិត្តារម្មណត្តិកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហីនត្តិកហេតុទុកំ

[៤៦] ហីនំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហីនោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ មជ្ឈិមំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មជ្ឈិមោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា ។ បណីតំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច បណីតោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤១] នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុ-ធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៤២] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៤៣] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៤៤] នហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៤៥] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (បរិត្តារម្មណត្តិក-ហេតុទុកៈ) បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ បរិត្តារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ ។

ហីនត្តិកហេតុទុកៈ

[៤៦] ហេតុធម៌ ថោកទាប អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ថោក-ទាប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ យ៉ាងកណ្តាល អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ យ៉ាងកណ្តាល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ដ៏ឧត្តម អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ដ៏ឧត្តម ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៧] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អវិ-
គតេ តីណិ ។

[៤៨] នអធិបតិយា តីណិ នបុរេជាតេ តីណិ
នបច្ឆាជាតេ តីណិ នអាសេវនេ តីណិ នវិបាកេ
តីណិ នវិប្បយុត្តេ តីណិ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ
បដិច្ចវារសទិសា ។

[៤៩] ហីនោ ហេតុ ធម្មោ ហីនស្ស ហេតុស្ស
ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មជ្ឈិមោ ហេតុ
ធម្មោ មជ្ឈិមស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។ បណីតោ ហេតុ ធម្មោ បណីតស្ស
ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៥០] ហីនោ ហេតុ ធម្មោ ហីនស្ស ហេតុស្ស
ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ហីនោ ហេតុ
ធម្មោ មជ្ឈិមស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ ។ មជ្ឈិមោ ហេតុ ធម្មោ មជ្ឈិមស្ស
ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ

[៤៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៤៨] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៤៩] ហេតុធម៌ ថោកទាប ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ថោក-ទាប ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ យ៉ាងកណ្តាល ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ យ៉ាងកណ្តាល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ដ៏ឧត្តម ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ដ៏ឧត្តម ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥០] ហេតុធម៌ ថោកទាប ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ថោក-ទាប ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ ថោកទាប ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ យ៉ាងកណ្តាល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ យ៉ាងកណ្តាល ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ យ៉ាងកណ្តាល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ

១៣

ហីនត្តិកហេតុទុកំ

មជ្ឈិមោ ហេតុ ធម្មោ ហីនស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បណីតោ ហេតុ ធម្មោ មជ្ឈិមស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤១] ហីនោ ហេតុ ធម្មោ ហីនស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មជ្ឈិមោ ហេតុ ធម្មោ មជ្ឈិមស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិ-បតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ មជ្ឈិមោ ហេតុ ធម្មោ ហី-នស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ច-យោ ។ បណីតោ ហេតុ ធម្មោ បណីតស្ស ហេ-តុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។

[៤២] ហីនោ ហេតុ ធម្មោ ហីនស្ស ហេតុ-ស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។ មជ្ឈិមោ ហេតុ ធម្មោ មជ្ឈិមស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។ បណីតោ ហេតុ ធម្មោ បណីតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ទ្វេ ។

ហីនត្តិកហេតុទុកៈ

ហេតុធម៌ យ៉ាងកណ្ដាល ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ថោកទាប ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ដ៏ឧត្ដម ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ យ៉ាងកណ្ដាល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៥១] ហេតុធម៌ ថោកទាប ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ថោកទាប ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ យ៉ាងកណ្ដាល ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ យ៉ាងកណ្ដាល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ យ៉ាងកណ្ដាល ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ថោកទាប ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ដ៏ឧត្ដម ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ដ៏ឧត្ដម ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៥២] ហេតុធម៌ ថោកទាប ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ថោកទាប ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ ហេតុធម៌ យ៉ាងកណ្ដាល ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ យ៉ាងកណ្ដាល ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ ហេតុធម៌ ដ៏ឧត្ដម ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ដ៏ឧត្ដម ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៤៣] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ បញ្ច អធិ-
បតិយា បញ្ច អនន្តរេ ឆ សមនន្តរេ ឆ សហ-
ជាតេ តីណិ អញ្ញមញ្ញេ តីណិ និស្សយេ តីណិ
ឧបនិស្សយេ អដ្ឋ អវិគតេ តីណិ ។

[៤៤] នហេតុយា នវ នអារម្មណេ នវ ។

[៤៥] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[៤៦] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ បញ្ច ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៤៧] ហីនំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហីនោ នហេតុ
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

យថា សង្កិលិដ្ឋត្តិកហេតុទុកំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

ហីនត្តិកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

មិច្ឆត្តត្តិកហេតុទុកំ

[៤៨] មិច្ឆត្តនិយតំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មិច្ឆត្ត-
និយតោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៥៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៥៤] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៥៥] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៦] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលកត្តិកៈ យ៉ាងណា (ហីនត្តិកហេតុទុកៈ)

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

[៥៧] នហេតុធម៌ ថោកទាប អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ថោកទាប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

សង្កិលិដ្ឋត្តិកហេតុទុកៈ យ៉ាងណា (ហីនត្តិកហេតុទុកៈ)

បណ្ឌិត គប្បីពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ ហីនត្តិកហេតុទុកៈ ។

មិច្ឆត្តត្តិកហេតុទុកៈ

[៥៨] ហេតុធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

សម្មត្តនិយតំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សម្មត្តនិយតោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អនិយតំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនិយតោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៥៩] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អធិ-បតិយា តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

[៦០] នអធិបតិយា ទ្វេ នបុរេជាតេ តីណិ នបច្ឆាជាតេ តីណិ នអាសេវនេ ឯកំ នវិបាកេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

[៦១] មិច្ឆត្តនិយតោ ហេតុ ធម្មោ មិច្ឆត្តនិយ-តស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សម្មត្តនិយតោ ហេតុ ធម្មោ សម្មត្តនិយតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនិយតោ ហេតុ ធម្មោ អនិយតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦០] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៦១] ហេតុធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦២] មិច្ឆត្តនិយតោ ហេតុ ធម្មោ អនិយតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សម្មត្តនិយតោ ហេតុ ធម្មោ អនិយតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនិយតោ ហេតុ ធម្មោ អនិយតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនិយតោ ហេតុ ធម្មោ មិច្ឆត្តនិយតស្ស ហេតុ ធម្មស្ស អារម្មណ-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៣] សម្មត្តនិយតោ ហេតុ ធម្មោ សម្មត្តនិយ-តស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ច-យោ ទ្វេ ។ អនិយតោ ហេតុ ធម្មោ អនិយតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៤] មិច្ឆត្តនិយតោ ហេតុ ធម្មោ អនិយតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សម្មត្ត-និយតោ ហេតុ ធម្មោ អនិយតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនិយតោ ហេតុ ធម្មោ អនិយតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនិយតោ ហេតុ ធម្មោ មិច្ឆត្តនិយតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៦២] ហេតុធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៦៣] ហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ ហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៦៤] ហេតុធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

មិច្ឆត្តត្តិកហេតុទុកំ

[៦៥] មិច្ឆត្តនិយតោ ហេតុ ធម្មោ មិច្ឆត្តនិយ-
តស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន
បច្ចយោ មិច្ឆត្តនិយតោ ហេតុ ធម្មោ អនិយតស្ស
ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
សម្មត្តនិយតោ ហេតុ ធម្មោ សម្មត្តនិយតស្ស
ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ
សម្មត្តនិយតោ ហេតុ ធម្មោ អនិយតស្ស ហេតុស្ស
ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនិយ-
តោ ហេតុ ធម្មោ អនិយតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស
ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនិយតោ ហេតុ
ធម្មោ មិច្ឆត្តនិយតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧប-
និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនិយតោ ហេតុ ធម្មោ
សម្មត្តនិយតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្ស-
យប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៦] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិ-
បតិយា តីណិ អនន្តរេ បញ្ច សមនន្តរេ បញ្ច ស-
ហជាតេ តីណិ ឧបនិស្សយេ សត្ត អវិគតេ តីណិ ។

[៦៧] នហេតុយា សត្ត នអារម្មណេ សត្ត ។

[៦៨] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

មិច្ឆត្តត្តិកហេតុទុកៈ

[៦៥] ហេតុធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៦៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦៧] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

[៦៨] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៩] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ ។ យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៧០] មិច្ឆត្តនិយតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មិច្ឆត្ត-និយតោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ មិច្ឆត្តនិយតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនិយតោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ សម្មត្ត-និយតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សម្មត្តនិយតោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សម្មត្តនិយតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនិយតោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សម្មត្តនិយតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សម្មត្តនិយតោ នហេតុ ច អនិយតោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អនិយតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនិយតោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ មិច្ឆត្តនិយតំ នហេតុញ្ច អនិយតំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អនិយតោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សម្មត្តនិយតំ នហេតុញ្ច អនិយតំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អនិយតោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៩] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (មិច្ឆត្តត្តិកហេតុទុកៈ) បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

[៧០] នហេតុធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀងក្តី នហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀងក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀងផង នូវហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀងផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀងផង នូវនហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀងផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

មិច្ឆត្តត្តិកហេតុទុកំ

[៧១] ហេតុយា ន វ អារម្មណេ តីណិ អធិប-
តិយា ន វ វិបាកេ ឯកំ អវិគតេ ន វ ។

[៧២] អនិយតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនិយតោ
នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

[៧៣] នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ បញ្ច
នអធិបតិយា តីណិ នោវិគតេ បញ្ច ។

[៧៤] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ បញ្ច ។

[៧៥] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។
សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា ។

[៧៦] មិច្ឆត្តនិយតោ នហេតុ ធម្មោ អនិយត-
ស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ច-
យោ ។ សម្មត្តនិយតោ នហេតុ ធម្មោ អនិយតស្ស
នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
អនិយតោ នហេតុ ធម្មោ អនិយតស្ស នេហតុស្ស
ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនិយតោ
នហេតុ ធម្មោ មិច្ឆត្តនិយតស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស
អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនិយតោ នហេតុ
ធម្មោ សម្មត្តនិយតស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្ម-
ណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

មិច្ឆត្តត្តិកហេតុទុកៈ

[៧១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៧២] នហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៣] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

[៧៤] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៥] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៧៦] នហេតុធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៧៧] មិច្ឆត្តនិយតោ នហេតុ ធម្មោ មិច្ឆត្តនិយ-
តស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ច-
យោ តីណិ ។ សម្មត្តនិយតោ នហេតុ ធម្មោ
សម្មត្តនិយតស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ សម្មត្តនិយតោ នហេតុ ធម្មោ
អនិយតស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន
បច្ចយោ តីណិ ។ អនិយតោ នហេតុ ធម្មោ អនិ-
យតស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន
បច្ចយោ អនិយតោ នហេតុ ធម្មោ សម្មត្តនិយតស្ស
នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧៨] មិច្ឆត្តនិយតោ នហេតុ ធម្មោ អនិយតស្ស
នហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
សម្មត្តនិយតោ នហេតុ ធម្មោ អនិយតស្ស នហេ-
តុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
អនិយតោ នហេតុ ធម្មោ អនិយតស្ស នហេតុស្ស
ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនិយតោ ន-
ហេតុ ធម្មោ មិច្ឆត្តនិយតស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស
អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនិយតោ នហេតុ ធម្មោ

[៧៧] នហេតុធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង ជាបច្ច័យ នៃនហេ-តុធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានស-ភាពត្រូវនិងទៀង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ដោយអធិបតិ-ប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៧៨] នហេតុធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង

សម្មត្តនិយតស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧៩] អារម្មណេ បញ្ច អធិបតិយា អដ្ឋ អនន្តរេ បញ្ច សមនន្តរេ បញ្ច សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ តីណិ និស្សយេ តេរស ឧបនិស្សយេ សត្ត អវិគតេ តេរស ។

[៨០] នហេតុយា តេរស នអារម្មណេ តេរស នអធិបតិយា តេរស ។

[៨១] អារម្មណប្បច្ចយា នហេតុយា បញ្ច ។

[៨២] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ បញ្ច ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

មិច្ឆត្តត្តិកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

មគ្គារម្មណត្តិកហេតុទុកំ

[៨៣] មគ្គារម្មណំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ មគ្គហេតុកំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គហេតុកោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[៧៩] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

[៨០] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

[៨១] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៨២] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (មិច្ឆត្តត្តិកហេតុទុកៈ)
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ មិច្ឆត្តត្តិកហេតុទុកៈ ។

មគ្គារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ

[៨៣] ហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

មគ្គាធិបតឹ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គាធិបតិ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ មគ្គារម្មណំ ហេតុញ្ច មគ្គាធិបតឹ ហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច មគ្គារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ មគ្គហេតុកំ ហេតុញ្ច មគ្គាធិបតឹ ហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច មគ្គហេតុកោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[៨៤] ហេតុយា សត្តរស អវិគតេ សត្តរស ។

[៨៥] នអធិបតិយា សត្តរស នបុរេជាតេ សត្តរស នអាសេវនេ នវ នវិបាកេ សត្តរស នវិប្បយុត្តេ សត្តរស ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ បដិច្ចវារសទិសា ។

[៨៦] មគ្គារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ មគ្គារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ មគ្គហេតុកោ ហេតុ ធម្មោ មគ្គហេតុកស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ មគ្គាធិបតិ ហេតុ ធម្មោ មគ្គាធិបតិស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ច ។ មគ្គារម្មណោ ហេតុ ច មគ្គាធិបតិ ហេតុ ច ធម្មា

ហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ ហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ផង នូវហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុផង នូវហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៨៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ។

[៨៥] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៨៦] ហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ ហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ក្តី ហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិក្តី

២៣

មគ្គារម្មណត្តិកហេតុទុកំ

មគ្គារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ មគ្គហេតុកោ ហេតុ ច មគ្គាធិបតិ ហេតុ ច ធម្មា មគ្គហេតុកស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៨៧] មគ្គហេតុកោ ហេតុ ធម្មោ មគ្គារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ មគ្គហេតុកោ ហេតុ ធម្មោ មគ្គាធិបតិស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ មគ្គាធិបតិ ហេតុ ធម្មោ មគ្គាធិបតិស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ មគ្គហេតុកោ ហេតុ ច មគ្គាធិបតិ ហេតុ ច ធម្មា មគ្គារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៨៨] មគ្គារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ មគ្គារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ មគ្គហេតុកោ ហេតុ ធម្មោ មគ្គហេតុកស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ច ។ មគ្គាធិបតិ ហេតុ ធម្មោ មគ្គាធិបតិស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ច ។

មគ្គារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ

ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុក្តី ហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិក្តី ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៨៧] ហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុក្តី ហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិក្តី ជាបច្ច័យ នៃហេតុ-ធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៨៨] ហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ដោយអធិប-តិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ ហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

មគ្គារម្មណោ ហេតុ ច មគ្គាធិបតិ ហេតុ ច ធម្មា មគ្គារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ មគ្គហេតុកោ ហេតុ ច មគ្គាធិបតិ ហេតុ ច ធម្មា មគ្គារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ច ។

[៨៩] មគ្គារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ មគ្គារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ មគ្គាធិបតិ ហេតុ ធម្មោ មគ្គាធិបតិស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ មគ្គារម្មណោ ហេតុ ច មគ្គាធិបតិ ហេតុ ច ធម្មា មគ្គារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៩០] ហេតុយា សត្តរស អារម្មណេ នវ អធិបតិយា ឯកាវីស អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ សត្តរស អញ្ញមញ្ញេ សត្តរស និស្សយេ សត្តរស ឧបនិស្សយេ ឯកាវីស អវិគតេ សត្តរស ។

[៩១] នហេតុយា ឯកាវីស នអារម្មណេ សត្តរស ។

[៩២] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ សត្តរស ។

ហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ក្តី ហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិក្តី ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុក្តី ហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិក្តី ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

[៨៩] ហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ក្តី ហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិក្តី ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៩០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ។

[៩១] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២០ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ។

[៩២] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

មគ្គារម្មណត្តិកហេតុទុកំ

[៩៣] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ នវ ។ យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៩៤] មគ្គារម្មណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា មគ្គារម្មណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គាធិបតិ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា មគ្គារម្មណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គារម្មណោ នហេតុ ច មគ្គាធិបតិ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ មគ្គហេតុកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គហេតុកោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា មគ្គហេតុកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គាធិបតិ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា មគ្គហេតុកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គហេតុកោ នហេតុ ច មគ្គាធិបតិ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ មគ្គាធិបតឹ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គាធិបតិ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា មគ្គាធិបតឹ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា មគ្គាធិបតឹ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គហេតុកោ នហេតុ ធម្មោ

មគ្គារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ

[៩៣] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (មគ្គារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ) បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះផងចុះ ។

[៩៤] នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ក្តី នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុក្តី នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិ

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា មគ្គាធិបតឹ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គារម្មណោ នហេតុ ច មគ្គាធិបតិ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា មគ្គាធិបតឹ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គហេតុកោ នហេតុ ច មគ្គាធិបតិ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ មគ្គារម្មណំ នហេតុញ្ច មគ្គាធិបតឹ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច មគ្គារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា មគ្គារម្មណំ នហេតុញ្ច មគ្គាធិបតឹ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច មគ្គាធិបតិ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា មគ្គារម្មណំ នហេតុញ្ច មគ្គាធិបតឹ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច មគ្គារម្មណោ នហេតុ ច មគ្គាធិបតិ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ មគ្គហេតុកំ នហេតុញ្ច មគ្គាធិបតឹ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច មគ្គហេតុកោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា មគ្គហេតុកំ នហេតុញ្ច មគ្គាធិបតឹ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច មគ្គាធិបតិ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា មគ្គហេតុកំ នហេតុញ្ច មគ្គាធិបតឹ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច មគ្គហេតុកោ នហេតុ ច មគ្គាធិបតិ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ក្តី នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុក្តី នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ផង នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ផង នូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ក្តី នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ផង នូវហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុផង នូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុផង នូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុក្តី នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុផង នូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣

២៧

មគ្គារម្មណត្តិកហេតុទុកំ

[៩៥] ហេតុយា សត្តរស អារម្មណេ សត្តរស អធិបតេ សត្តរស ។

[៩៦] មគ្គារម្មណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

[៩៧] នហេតុយា ឯកំ នអធិបតិយា សត្តរស នបុរេជាតេ សត្តរស នបច្ឆាជាតេ សត្តរស នអាសេវនេ នវ នវិបាកេ សត្តរស នវិប្បយុត្តេ សត្តរស ។

[៩៨] ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា សត្តរស ។

[៩៩] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។ សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ បដិច្ចវារសទិសា ។

[១០០] មគ្គហេតុកោ នហេតុ ធម្មោ មគ្គារម្មណស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ មគ្គហេតុកោ នហេតុ ធម្មោ មគ្គាធិបតិស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ មគ្គហេតុកោ នហេតុ ធម្មោ មគ្គារម្មណស្ស នហេតុស្ស ច មគ្គាធិបតិស្ស នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

មគ្គារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ

[៩៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ។

[៩៦] នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៧] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ។

[៩៨] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៩] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[១០០] នហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ផង នៃនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

មគ្គាធិបតិ នហេតុ ធម្មោ មគ្គាធិបតិស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ មគ្គាធិបតិ នហេតុ ធម្មោ មគ្គារម្មណស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ មគ្គាធិបតិ នហេតុ ធម្មោ មគ្គារម្មណស្ស នហេតុស្ស ច មគ្គាធិបតិស្ស នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ មគ្គហេតុកោ នហេតុ ច មគ្គាធិបតិ នហេតុ ច ធម្មា មគ្គារម្មណស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[១០១] មគ្គារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ មគ្គារម្មណស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ មគ្គហេតុកោ នហេតុ ធម្មោ មគ្គហេតុកស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ មគ្គហេតុកោ នហេតុ ធម្មោ មគ្គារម្មណស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ មគ្គហេតុកោ នហេតុ ធម្មោ មគ្គាធិបតិស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ច ។ មគ្គាធិបតិ នហេតុ ធម្មោ មគ្គាធិបតិស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ច ។

នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ផង នៃនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុក្តី នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិក្តី ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១០១] នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

២៩

មគ្គារម្មណត្តិកហេតុទុកំ

មគ្គារម្មណោ នហេតុ ច មគ្គាធិបតិ នហេតុ ច ធម្មា មគ្គារម្មណស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ មគ្គហេតុកោ នហេតុ ច មគ្គាធិបតិ នហេតុ ច ធម្មា មគ្គហេតុកស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ច ។

[១០២] មគ្គារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ មគ្គារម្មណស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ មគ្គារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ មគ្គាធិបតិស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ មគ្គារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ មគ្គារម្មណស្ស នហេតុស្ស ច មគ្គាធិបតិស្ស នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ មគ្គាធិបតិ នហេតុ ធម្មោ មគ្គាធិបតិស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ មគ្គាធិបតិ នហេតុ ធម្មោ មគ្គារម្មណស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ មគ្គាធិបតិ នហេតុ ធម្មោ មគ្គារម្មណស្ស នហេតុស្ស ច មគ្គាធិបតិស្ស នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

មគ្គារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ

នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ក្តី នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិក្តី ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុក្តី នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិក្តី ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

[១០២] នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ផង នៃនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ផង នៃនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

មគ្គារម្មណោ នហេតុ ច មគ្គាធិបតិ នហេតុ ច ធម្មា មគ្គារម្មណស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[១០៣] មគ្គារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ មគ្គារម្មណស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ មគ្គហេតុកោ នហេតុ ធម្មោ មគ្គហេតុកស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ច ។ មគ្គាធិបតិ នហេតុ ធម្មោ មគ្គាធិបតិស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ច ។ មគ្គារម្មណោ នហេតុ ច មគ្គាធិបតិ នហេតុ ច ធម្មា មគ្គារម្មណស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ មគ្គហេតុកោ នហេតុ ច មគ្គាធិបតិ នហេតុ ច ធម្មា មគ្គហេតុកស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ច ។

[១០៤] អារម្មណេ នវ អធិបតិយា ឯកាវីស អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ សត្តរស អញ្ញមញ្ញេ សត្តរស និស្សយេ សត្តរស

នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ក្តី នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិក្តី ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១០៣] នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ក្តី នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិក្តី ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុក្តី នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិក្តី ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

[១០៤] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧

ឧបនិស្សយេ ឯកាវីស អវិគតេ សត្តរស ។

[១០៥] នហេតុយា ឯកាវីស នអារម្មណេ ឯកាវីស ។

[១០៦] អារម្មណាប្បច្ចយា នហេតុយា នវ ។

[១០៧] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ នវ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

មគ្គារម្មណត្តិកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ឧប្បន្នត្តិកហេតុទុកំ

[១០៨] ឧប្បន្នោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧប្បន្នា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ហេតូនំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ ។ បេ ។

[១០៩] អនុប្បន្នោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុប្បន្នា ហេតូ ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស អារម្មណ-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។

ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ។

[១០៥] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

[១០៦] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[១០៧] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (មគ្គារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ) បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ មគ្គារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ ។

ឧប្បន្នត្តិកហេតុទុកៈ

[១០៨] ហេតុធម៌ កើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ កើតឡើងហើយ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ពួកហេតុ កើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បេ ។

[១០៩] ហេតុធម៌ មិនកើតឡើង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ កើតឡើងហើយ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ពួកហេតុ មិនកើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យ នៃចេតោបរិយញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[១១០] ឧប្បន្នោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ . . . សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិបាកប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ មគ្គប្បច្ចយេន បច្ចយោ សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បេ ។ ... អវិគតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១១១] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា តីណិ សហជាតេ ឯកំ អញ្ញមញ្ញេ ឯកំ និស្សយេ ឯកំ ឧបនិស្សយេ ទ្វេ អញ្ញមញ្ញេ ឯកំ ។

[១១២] នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ទ្វេ ។

[១១៣] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ឯកំ ។

[១១៤] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[១១០] ហេតុធម៌ កើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ កើតឡើងហើយ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។...ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បេ ។ ... ជាបច្ច័យ ដោយអវិគតប្បច្ច័យ ។

[១១១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[១១២] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[១១៣] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៤] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (ឧប្បន្នត្តិកហេតុទុកៈ) បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

[១១៥] ឧប្បន្នោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនុប្បន្នោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧប្បាទី នហេតុ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១១៦] ឧប្បន្នោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនុប្បន្នោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧប្បាទី នហេតុ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១១៧] ឧប្បន្នោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ . . . អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១១៨] ឧប្បន្នោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ច-យោ ។ អនុប្បន្នោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស

[១១៥] នហេតុធម៌ កើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ កើតឡើងហើយ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ មិនទាន់កើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ដែលប្រុងនឹងកើតឡើង ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[១១៦] នហេតុធម៌ កើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ កើតឡើងហើយ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ មិនទាន់កើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ កើតឡើងហើយ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ដែលប្រុងនឹងកើតឡើង ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[១១៧] នហេតុធម៌ កើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ . . . ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១១៨] នហេតុធម៌ កើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ មិនទាន់កើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ

នហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧប្បាទី នហេតុ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១១៩] អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា តីណិ សហជាតេ ឯកំ អញ្ញមញ្ញេ ឯកំ និស្សយេ ឯកំ ឧបនិស្សយេ តីណិ អវិគតេ ឯកំ ។

[១២០] នហេតុយា តីណិ នអារម្មណេ តីណិ ។

[១២១] អារម្មណប្បច្ចយា នហេតុយា តីណិ ។

[១២២] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ តីណិ ។

ឧប្បន្នត្តិកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

អតីតត្តិកហេតុទុកំ

[១២៣] បច្ចុប្បន្នោ ហេតុ ធម្មោ បច្ចុប្បន្នស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១២៤] អតីតោ ហេតុ ធម្មោ បច្ចុប្បន្នស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។

[១២៥] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា តីណិ សហជាតេ ឯកំ

ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ដែលប្រុងនឹងកើតឡើង ជាបច្ច័យនៃនហេតុធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១១៩] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[១២០] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១២១] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[១២២] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

ចប់ ឧប្បន្នត្តិកហេតុទុកៈ ។

អតីតត្តិកហេតុទុកៈ

[១២៣] ហេតុធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[១២៤] ហេតុធម៌ ជាអតីត ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[១២៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១

អតីតត្តិកហេតុទុកំ បដិច្ចវារោ

អញ្ញមញ្ញេ ឯកំ និស្សយេ ឯកំ ឧបនិស្សយេ ទ្វេ វិបាកេ ឯកំ ឥន្ទ្រិយេ ឯកំ មគ្គេ ឯកំ សម្បយុត្តេ ឯកំ អត្ថិយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

[១២៦] នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ទ្វេ ។

[១២៧] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ឯកំ ។

[១២៨] នហេតុយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

[១២៩] អតីតោ នហេតុ ធម្មោ បច្ចុប្បន្នស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនាគតោ នហេតុ ធម្មោ បច្ចុប្បន្នស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ចុប្បន្នោ នហេតុ ធម្មោ បច្ចុប្បន្នស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៣០] អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា តីណិ ស-ហជាតេ ឯកំ អញ្ញមញ្ញេ ឯកំ និស្សយេ ឯកំ ឧប-និស្សយេ តីណិ អាសេវនេ ឯកំ កម្មេ ទ្វេ វិបាកេ ឯកំ ឥន្ទ្រិយេ ឯកំ មគ្គេ ឯកំ សម្បយុត្តេ ឯកំ

ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[១២៦] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[១២៧] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១២៨] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

[១២៩] នហេតុធម៌ ជាអតីត ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ជាអនាគត ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[១៣០] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១

អត្ថិយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

[១៣១] នហេតុយា តីណិ នអារម្មណេ តីណិ ។

[១៣២] អារម្មណាប្បច្ចយា នហេតុយា តីណិ ។

[១៣៣] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ តីណិ ។

អតីតត្តិកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

អតីតារម្មណត្តិកហេតុទុកំ

[១៣៤] អតីតារម្មណំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អតីតារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អនាគតារម្មណំ ហេតុ ធម្មំ បដិច្ច អនាគតារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បច្ចុប្បន្នារម្មណំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច បច្ចុប្បន្នារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១៣៥] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

[១៣៦] នអធិបតិយា តីណិ នបុរេជាតេ តីណិ នបច្ឆាជាតេ តីណិ នអាសេវនេ តីណិ នវិបាកេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ ។

ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[១៣១] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៣២] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[១៣៣] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

ចប់ អតីតត្តិកហេតុទុកៈ ។

អតីតារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ

[១៣៤] ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៣៦] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតភាគេបិ សម្បយុត្តភាគេបិ បដិច្ចភាគសទិសា ។

[១៣៧] អតីតារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ អតីតារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនាគតារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ អនាគតារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ចុប្បន្នារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ បច្ចុប្បន្នារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៣៨] អតីតារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ អតីតារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អតីតារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ អនាគតារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អតីតារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ បច្ចុប្បន្នារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនាគតារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ អនាគតារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ បច្ចុប្បន្នារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ បច្ចុប្បន្នារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

អតីតារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[១៣៧] ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣៨] ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៣៩] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ន វ អធិ-
បតិយា សត្ត អនន្តរេ ច សមនន្តរេ ច សហ-
ជាតេ តីណិ អញ្ញមញ្ញេ តីណិ និស្សយេ តីណិ
ឧបនិស្សយេ ន វ អវិគតេ តីណិ ។

[១៤០] នហេតុយា ន វ នអារម្មណេ ន វ ។

[១៤១] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[១៤២] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ន វ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[១៤៣] អតីតារម្មណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច
អតីតារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។
អនាគតារម្មណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនាគតារម្ម-
ណោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។
បច្ចុប្បន្នារម្មណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច បច្ចុប្បន្នារម្មណោ
នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១៤៤] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ
អធិបតិយា តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

[១៧៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៨០] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១៨១] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៨២] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (អតីតារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ) បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

[១៨៣] នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៨៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

៣៩

អតីតារម្មណត្តិកហេតុទុកំ

[១៤៥] នហេតុយា តីណិ នអធិបតិយា តីណិ នបុរេជាតេ តីណិ នបច្ឆាជាតេ តីណិ នអាសេវនេ តីណិ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ តីណិ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ តីណិ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ បដិច្ចវារសទិសា ។

[១៤៦] អតីតារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ អតីតារម្មណស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អនាគតារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ អនាគតារម្មណស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ បច្ចុប្បន្នារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ បច្ចុប្បន្នារម្មណស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[១៤៧] អារម្មណេ នវ អធិបតិយា សត្ត អវិគតេ តីណិ ។

[១៤៨] នហេតុយា នវ នអារម្មណេ នវ ។

[១៤៩] អារម្មណប្បច្ចយា នហេតុយា នវ ។

អតីតារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ

[១៤៥] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[១៤៦] នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ ជាបច្ចុប្បន្ន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៤៧] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៤៨] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១៤៩] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[១៨០] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ នវ ។
យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

អតីតារម្មណត្តិកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

អជ្ឈត្តត្តិកហេតុទុកំ

[១៨១] អជ្ឈត្តំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។
ពហិទ្ធា ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ពហិទ្ធា ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១៨២] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

[១៨៣] នអធិបតិយា ទ្វេ នបុរេជាតេ ទ្វេ នបច្ឆាជាតេ ទ្វេ នអាសេវនេ ទ្វេ នវិបាកេ ទ្វេ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ ។
សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា ។

[១៨៤] អជ្ឈត្តោ ហេតុ ធម្មោ អជ្ឈត្តស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
ពហិទ្ធា ហេតុ ធម្មោ ពហិទ្ធា ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៥០] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (អតីតារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ) បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ អតីតារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ ។

អជ្ឈត្តត្តិកហេតុទុកៈ

[១៥១] ហេតុធម៌ ខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៥២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[១៥៣] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[១៥៤] ហេតុធម៌ ខាងក្នុង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ខាងក្នុង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ខាងក្រៅ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ខាងក្រៅ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

៤១

អជ្ឈត្តត្តិកហេតុទុកំ

[១៨៥] អជ្ឈត្តោ ហេតុ ធម្មោ អជ្ឈត្តស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អជ្ឈត្តោ ហេតុ ធម្មោ ពហិទ្ធា ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ពហិទ្ធា ហេតុ ធម្មោ ពហិទ្ធា ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ពហិទ្ធា ហេតុ ធម្មោ អជ្ឈត្តស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៨៦] អជ្ឈត្តោ ហេតុ ធម្មោ អជ្ឈត្តស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ពហិទ្ធា ហេតុ ធម្មោ ពហិទ្ធា ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៨៧] អជ្ឈត្តោ ហេតុ ធម្មោ អជ្ឈត្តស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ពហិទ្ធា ហេតុ ធម្មោ ពហិទ្ធា ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៨៨] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា ទ្វេ អនន្តរេ ទ្វេ សមនន្តរេ ទ្វេ សហជាតេ ទ្វេ អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ និស្សយេ ទ្វេ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ អវិគតេ ទ្វេ ។

អជ្ឈត្តត្តិកហេតុទុកៈ

[១៥៥] ហេតុធម៌ ខាងក្នុង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ខាងក្នុង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ ខាងក្នុង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ខាងក្រៅ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ខាងក្រៅ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ខាងក្រៅ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ ខាងក្រៅ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ខាងក្នុង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[១៥៦] ហេតុធម៌ ខាងក្នុង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ខាងក្នុង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ខាងក្រៅ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ខាងក្រៅ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[១៥៧] ហេតុធម៌ ខាងក្នុង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ខាងក្នុង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ខាងក្រៅ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ខាងក្រៅ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[១៥៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[១៥៩] នហេតុយា ចត្តារិ នអារម្មណេ ចត្តារិ ។

[១៦០] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ទ្វេ ។

[១៦១] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ បញ្ច ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[១៦២] អជ្ឈត្តំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយេន ។ ពហិទ្ធា នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ពហិទ្ធា នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១៦៣] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

[១៦៤] នហេតុយា ទ្វេ នអធិបតិយា ទ្វេ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ បដិច្ចវារសទិសា ។

[១៦៥] អជ្ឈត្តោ នហេតុ ធម្មោ អជ្ឈត្តស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អជ្ឈត្តោ នហេតុ ធម្មោ ពហិទ្ធា ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ពហិទ្ធា នហេតុ ធម្មោ ពហិទ្ធា នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ពហិទ្ធា នហេតុ ធម្មោ អជ្ឈត្តស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៥៩] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[១៦០] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៦១] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (អជ្ឈត្តិកហេតុទុកៈ) បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

[១៦២] នហេតុធម៌ ខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៦៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[១៦៤] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[១៦៥] នហេតុធម៌ ខាងក្នុង ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ខាងក្នុង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ខាងក្នុង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ខាងក្រៅ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ខាងក្រៅ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ខាងក្រៅ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ខាងក្រៅ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ខាងក្នុង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

៤៣

អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកហេតុទុកំ

[១៦៦] អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា ចត្តារិ អនន្តរេ ទ្វេ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ អវិគតេ ទ្វេ ។

[១៦៧] នហេតុយា ចត្តារិ នអារម្មណេ ចត្តារិ ។

[១៦៨] អារម្មណប្បច្ចយា នហេតុយា ចត្តារិ ។

[១៦៩] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

អជ្ឈត្តត្តិកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកហេតុទុកំ

[១៧០] អជ្ឈត្តារម្មណំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ពហិទ្ធារម្មណំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ពហិទ្ធារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១៧១] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ

[១៦៦] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[១៦៧] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[១៦៨] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[១៦៩] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (អជ្ឈត្តត្តិកហេតុទុកៈ)
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ អជ្ឈត្តត្តិកហេតុទុកៈ ។

អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ

[១៧០] ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ ខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៧១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[១៧២] នអធិបតិយា ទ្វេ នបុរេជាតេ ទ្វេ នបច្ឆាជាតេ ទ្វេ នអាសេវនេ ទ្វេ នវិបាកេ ទ្វេ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា ។

[១៧៣] អជ្ឈត្តារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ អជ្ឈត្តារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ពហិទ្ធារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ ពហិទ្ធារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៧៤] អជ្ឈត្តារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ អជ្ឈត្តារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អជ្ឈត្តារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ ពហិទ្ធារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ពហិទ្ធារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ ពហិទ្ធារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ពហិទ្ធារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ អជ្ឈត្តារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៧៥] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា តីណិ អនន្តរេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ អវិគតេ ទ្វេ ។

[១៧២] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[១៧៣] ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ខាងក្នុង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ខាងក្នុង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ខាងក្រៅ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ខាងក្រៅ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៧៤] ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ខាងក្នុង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ខាងក្នុង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ខាងក្នុង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ខាងក្រៅ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ខាងក្រៅ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ខាងក្រៅ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ខាងក្រៅ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ខាងក្នុង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[១៧៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកហេតុទុកំ

[១៧៦] នហេតុយា ចត្តារិ នអារម្មណេ ចត្តារិ ។

[១៧៧] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ទ្វេ ។

[១៧៨] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[១៧៩] អជ្ឈត្តារម្មណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ពហិទ្ធារម្មណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ពហិទ្ធារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១៨០] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ បដិច្ចវារសទិសា ។

[១៨១] អជ្ឈត្តារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ អជ្ឈត្តារម្មណស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៨២] អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា តីណិ អនន្តរេ ចត្តារិ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ អវិគតេ ទ្វេ ។

អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ

[១៧៦] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[១៧៧] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៧៨] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ) បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

[១៧៩] នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៨០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[១៨១] នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ខាងក្នុង ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ខាងក្នុង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[១៨២] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[១៨៣] នហេតុយា ចត្តារិ នអារម្មណេ ចត្តារិ ។

[១៨៤] អារម្មណាប្បច្ចយា នហេតុយា ចត្តារិ ។

[១៨៥] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

សនិទស្សនត្តិកហេតុទុកំ

[១៨៦] អនិទស្សនអប្បដិឃំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១៨៧] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា ។

[១៨៨] អនិទស្សនអប្បដិឃោ ហេតុ ធម្មោ អនិទស្សនអប្បដិឃស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៨៩] អនិទស្សនអប្បដិឃោ ហេតុ ធម្មោ អនិទស្សនអប្បដិឃស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៨៣] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[១៨៤] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[១៨៥] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ) បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះផងចុះ ។

ចប់ អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ ។

សនិទស្សនត្តិកហេតុទុកៈ

[១៨៦] ហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៨៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[១៨៨] ហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៨៩] ហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

៤៧

សនិទស្សនត្តិកហេតុទុកំ

[១៩០] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិ-
គតេ ឯកំ ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[១៩១] អនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្ប-
ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេ-
តុំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនសប្បដិ-
ឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនសប្បដិឃំ ន-
ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ នហេតុ ច ធម្មា

សនិទស្សនត្តិកហេតុទុកៈ

[១៩០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ មានវារៈ ១ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (សនិទស្សនហេតុទុកៈ) បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះផងចុះ ។

[១៩១] នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់

ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ច អនិ-ទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ច អនិទស្សនអប្ប-ដិឃោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។ អនិទស្សនអប្បដិឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-តុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ច

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវនហេតុ-ធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្ប-ច្ច័យ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី

៤៩

សនិទស្សនត្តិកហេតុទុកំ

អនិទស្សនអប្បដិឃោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ច អនិទស្ស-នអប្បដិឃោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុ-ប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ច អនិទស្សនស-ប្បដិឃោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្ស-នសប្បដិឃោ នហេតុ ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ ន-ហេតុ ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។ អនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុញ្ច អនិទស្សនអប្បដិឃំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិង៍មិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង៍ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិង៍មិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិង៍មិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង៍ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិង៍ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិង៍មិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង៍ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុ-ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិង៍ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិង៍មិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិង៍មិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង៍ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិង៍ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង៍ នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិង៍មិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង៍ ទើបកើតឡើង៍

ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុញ្ច អនិទស្សនអប្បដិឃំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុញ្ច អនិទស្សនអប្បដិឃំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុញ្ច អនិទស្សនអប្បដិឃំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុញ្ច អនិទស្សនអប្បដិឃំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ នហេតុ ច ធម្មា

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី នហេ-តុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អា-ស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង

សនិទស្សនត្តិកហេតុទុកំ

ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុញ្ច អនិទស្សនអប្បដិឃំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុញ្ច អនិទស្សនអប្បដិឃំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ច ។ អនិទស្សនអប្បដិឃោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។

[១៩២] អនិទស្សនអប្បដិឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយោ ។

[១៩៣] ហេតុយា ឯកាវីស អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិយា ឯកាវីស អវិគតេ ឯកាវីស ។

សនិទស្សនត្តិកហេតុទុក:

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

[១៩២] នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[១៩៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

[១៩៤] នហេតុយា ឯកាវីស នអារម្មណេ ឯកាវីស ។

[១៩៥] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ឯកាវីស ។

[១៩៦] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។ សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ បដិច្ចវារសទិសា ។

[១៩៧] សនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ធម្មោ អនិទស្សនអប្បដិឃស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៩៨] អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា ទ្វេ អនន្តរេ ឯកំ សមនន្តរេ ឯកំ សហជាតេ ឯកាវីស ឧបនិស្សយេ តីណិ អវិគតេ បញ្ចវីស ។

[១៩៩] នហេតុយា បញ្ចវីស នអារម្មណេ ឯកាវីស ។

[២០០] អធិបតិប្បច្ចយា នហេតុយា ទ្វេ ។

[២០១] នហេតុប្បច្ចយា អធិបតិយា ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

សនិទស្សនត្តិកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

[១៩២] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

[១៩៥] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៩៦] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[១៩៧] នហេតុធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រ-កបដោយការប៉ះពាល់ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[១៩៨] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៥ ។

[១៩៩] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៥ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

[២០០] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[២០១] ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (សនិទស្សនត្តិក-ហេតុទុកៈ) បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះ ផង៎ចុះ ។

ចប់ សនិទស្សនត្តិកហេតុទុកៈ ។

៤៣

កុសលត្តិកសហេតុកទុកំ

[២០២] កុសលំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច កុស-
លោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។
អកុសលំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ
សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។
អព្យាកតំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ
សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[២០៣] ហេតុយា តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

[២០៤] នអធិបតិយា តីណិ នបុរេជាតេ តីណិ
នបច្ឆាជាតេ តីណិ នអាសេវនេ តីណិ នកម្មេ
តីណិ នវិបាកេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ តីណិ ។

[២០៥] ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា តីណិ ។

[២០៦] នអធិបតិប្បច្ចយា ហេតុយា តីណិ ។
សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា ។

[២០៧] កុសលោ សហេតុកោ ធម្មោ កុសលស្ស
សហេតុកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
អកុសលោ សហេតុកោ ធម្មោ អកុសលស្ស
សហេតុកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

កុសលត្តិកសហេតុកទុកៈ

[២០២] សហេតុកធម៌ (ធម៌ប្រព្រឹត្តទៅមួយអន្លើដោយហេតុ) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ សហេតុកធម៌ ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ សហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២០៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២០៤] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២០៥] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២០៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[២០៧] សហេតុកធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ជាកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ សហេតុកធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ជាអកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

អព្យាកតោ សហេតុកោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២០៨] កុសលោ សហេតុកោ ធម្មោ កុសលស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ កុសលោ សហេតុកោ ធម្មោ អកុសលស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ កុសលោ សហេតុកោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ សហេតុកោ ធម្មោ អកុសលស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ សហេតុកោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[២០៩] កុសលោ សហេតុកោ ធម្មោ កុសលស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២១០] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា សត្ត អនន្តរេ បញ្ច សមនន្តរេ បញ្ច សហជាតេ តីណិ អញ្ញមញ្ញេ តីណិ និស្សយេ តីណិ ឧបនិស្សយេ នវ អាសេវនេ តីណិ ។

សហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[២០៨] សហេតុកធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ សហេតុកធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ សហេតុកធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដោយអារម្មណ-ប្បច្ច័យ ។ សហេតុកធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ សហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដោយអារម្មណ-ប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២០៩] សហេតុកធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ជាកុសល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[២១០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

កុសលត្តិកសហេតុកទុកំ

[២១១] នហេតុយា នវ នអារម្មណេ សត្ត ។

[២១២] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[២១៣] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ នវ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[២១៤] អកុសលំ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-ច្ចយា ។ អព្យាកតំ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យា-កតោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ អហេតុកញ្ច អព្យាកតំ អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្ប-ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[២១៥] អព្យាកតំ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យា-កតោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។

[២១៦] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ឯកំ អធិ-បតិយា ឯកំ អវិគតេ តីណិ ។

[២១៧] អព្យាកតំ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យា-កតោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

កុសលត្តិកសហេតុកទុកៈ

[២១១] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

[២១២] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២១៣] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

[២១៤] អហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវអហេតុកធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវអហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវអហេតុកធម៌ ជាអកុសលផង នូវអហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២១៥] អហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវអហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[២១៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២១៧] អហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវអហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

[២១៨] អកុសលំ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា ។ អកុសលំ អហេតុកញ្ច អព្យាកតំ អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា ។

[២១៩] នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

[២២០] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[២២១] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។ សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា ។

[២២២] អកុសលោ អហេតុកោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អហេតុកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២២៣] អកុសលោ អហេតុកោ ធម្មោ អកុសលស្ស អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អកុសលោ អហេតុកោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២១៨] អហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវអហេតុកធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវអហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវអហេតុកធម៌ ជាអកុសលផង នូវអហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[២១៩] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២២០] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២២១] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[២២២] អហេតុកធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[២២៣] អហេតុកធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃអហេតុក-ធម៌ ជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ អហេតុកធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

អព្យាកតោ អហេតុកោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ អហេតុកោ ធម្មោ អកុសលស្ស អហេ-តុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២២៤] អកុសលោ អហេតុកោ ធម្មោ អកុ-សលស្ស អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អកុសលោ អហេតុកោ ធម្មោ អព្យាក-តស្ស អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ច-យោ ។ អព្យាកតោ អហេតុកោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អព្យាកតោ អហេតុកោ ធម្មោ អកុសលស្ស អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២២៥] អកុសលោ អហេតុកោ ធម្មោ អកុស-លស្ស អហេតុកស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២២៦] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ចត្តារិ អនន្ត-រេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ សហជាតេ តីណិ អញ្ញ-មញ្ញេ ឯកំ និស្សយេ ចត្តារិ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ ។

អហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[២២៤] អហេតុកធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ជាអកុសល ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អហេតុកធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ អហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដោយអនន្តរប្ប-ច្ច័យ អហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ជាអកុសល ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[២២៥] អហេតុកធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ជាអកុសល ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២២៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[២២៧] នហេតុយា បញ្ច នអារម្មណេ បញ្ច នអធិបតិយា បញ្ច ។

[២២៨] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ឯកំ ។

[២២៩] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកសហេតុកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកហេតុសម្បយុត្តទុកំ

[២៣០] កុសលំ ហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ ហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ ហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[២៣១] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

[២៣២] នអធិបតិយា តីណិ នបុរេជាតេ តីណិ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

[២២៧] *ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។*

[២២៨] *ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។*

[២២៩] *ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។*

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (កុសលត្តិកសហេតុកទុកៈ) បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកសហេតុកទុកៈ ។

កុសលត្តិកហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

[២៣០] *ហេតុសម្បយុត្តធម៌ ជាកុសល អាស្រ័យ នូវហេតុសម្បយុត្តធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុសម្បយុត្តធម៌ ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវហេតុសម្បយុត្តធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុសម្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវហេតុសម្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។*

[២៣១] *ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។*

[២៣២] *ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។*

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

កុសលត្តិកហេតុសម្បយុត្តទុកំ

[២៣៣] កុសលោ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ កុសលស្ស ហេតុសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ អកុសលស្ស ហេតុសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ ហេតុសម្ប-យុត្តោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ហេតុសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៣៤] កុសលោ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ កុសលស្ស ហេតុសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណ-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ ហេតុ-សម្បយុត្តោ ធម្មោ អកុសលស្ស ហេតុសម្បយុ-ត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ហេតុសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[២៣៥] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ នវ អធិ-បតិយា សត្ត អនន្តរេ បញ្ច សមនន្តរេ បញ្ច សហ-ជាតេ តីណិ ឧបនិស្សយេ នវ អវិគតេ តីណិ ។

[២៣៦] នហេតុយា នវ នអារម្មណេ នវ ។

កុសលត្តិកហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

[២៣៣] ហេតុសម្បយុត្តធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃហេតុសម្បយុត្តធម៌ ជាកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុសម្បយុត្តធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃហេតុសម្បយុត្តធម៌ ជាអកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុសម្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃហេតុសម្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៣៤] ហេតុសម្បយុត្តធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃហេតុសម្បយុត្តធម៌ ជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ហេតុសម្បយុត្តធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃហេតុសម្បយុត្តធម៌ ជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ហេតុសម្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃហេតុសម្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២៣៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២៣៦] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[២៣៧] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[២៣៨] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ នវ ។ យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[២៣៩] អកុសលំ ហេតុវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ ហេតុវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ ហេតុវិប្បយុត្តញ្ច អព្យាកតំ ហេតុវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[២៤០] អព្យាកតំ ហេតុវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។

[២៤១] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិយា ឯកំ អវិគតេ តីណិ ។

[២៤២] អព្យាកតំ ហេតុវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

[២៣៧] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៣៨] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យមានវារៈ ៩ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (កុសលត្តិកហេតុ-សម្បយុត្តទុកៈ) បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

[២៣៩] ហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវហេតុ-វិប្បយុត្តធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុ-វិប្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអព្យា-កតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអកុសលផង នូវហេតុ-វិប្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៤០] ហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវហេតុ-វិប្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[២៤១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២៤២] ហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវហេតុ-វិប្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

៦១

កុសលត្តិកហេតុសម្បយុត្តទុកំ

[២៤៣] អកុសលំ ហេតុវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ ហេតុវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា ។ អកុសលំ ហេតុវិប្បយុត្តញ្ច អព្យាកតំ ហេតុវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា ។

[២៤៤] នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ
បដិច្ចវារសទិសា ។

[២៤៥] អកុសលោ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ហេតុវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៤៦] អកុសលោ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អកុសលស្ស ហេតុវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អកុសលោ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ហេតុវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស

កុសលត្តិកហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

[២៤៣] *ហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវហេតុ-វិប្បយុត្តធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុវិប្បយុត្ត-ធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអកុសលផង នូវហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្ម-ណប្បច្ច័យ ។*

[២៤៤] *ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។*

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[២៤៥] *ហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃហេតុ-វិប្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។*

[២៤៦] *ហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុវិប្ប-យុត្តធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ*

អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ ហេតុ-វិប្បយុត្តោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ហេតុវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អព្យាកតោ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អកុសលស្ស ហេតុវិប្ប-យុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៤៧] អកុសលោ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អកុសលស្ស ហេតុវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ អកុសលោ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ហេតុវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្ត-រប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ហេតុវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អព្យាកតោ ហេតុវិប្ប-យុត្តោ ធម្មោ អកុសលស្ស ហេតុវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៤៨] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ចត្តារិ អនន្តរេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ សហជាតេ តីណិ អញ្ញមញ្ញេ ឯកំ និស្សយេ ចត្តារិ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ អវិគតេ ចត្តារិ ។

[២៤៩] នហេតុយា បញ្ច នអារម្មណេ បញ្ច ។

ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុវិប្ប-យុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[២៤៧] ហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃហេតុវិប្ប-យុត្តធម៌ ជាអកុសល ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអកុសល ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[២៤៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[២៤៩] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

កុសលត្តិកហេតុសហេតុកទុកំ

[២៤០] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ឯកំ ។
[២៤១] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ ។
យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកហេតុសម្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកហេតុសហេតុកទុកំ

[២៤២] កុសលំ ហេតុញ្ចេវ សហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ហេតុ ចេវ សហេតុកោច[១] ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ ហេតុញ្ចេវ សហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ហេតុចេវ សហេតុកោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ ហេតុញ្ចេវ សហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ហេតុចេវ សហេតុកោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[២៤៣] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

[២៤៤] នអធិបតិយា តីណិ នបុរេជាតេ តីណិ នបច្ឆាជាតេ តីណិ នអាសេវនេ តីណិ នវិបាកេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ តីណិ ។

---

១ ម. ច សទ្ទោ នត្ថិ ។ ឯវំ សព្វត្ថ ។

[២៥០] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៥១] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (កុសលត្តិកហេតុ-សម្បយុត្តទុកៈនេះ) បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះផងចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកហេតុសម្បយុត្តទុកៈ ។

កុសលត្តិកហេតុសហេតុកទុកៈ

[២៥២] កុសលធម៌ ជាហេតុទាំងប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ជាហេតុទាំងប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ជាហេតុទាំងប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ជាហេតុទាំងប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាហេតុទាំងប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ជាហេតុទាំងប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៥៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២៥៤] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតភាគេបិ សម្បយុត្តភាគេបិ បដិច្ចវារសទិសា ។

[២៨៥] កុសលោ ហេតុចេវ សហេតុកោច ធម្មោ កុសលស្ស ហេតុស្សចេវ សហេតុកស្សច[១] ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ ហេតុចេវ សហេតុកោច ធម្មោ អកុសលស្ស ហេតុស្សចេវ សហេតុកស្សច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ ហេតុចេវ សហេតុកោច ធម្មោ អព្យាកតស្ស ហេតុស្សចេវ សហេតុកស្សច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៨៦] កុសលោ ហេតុចេវ សហេតុកោច ធម្មោ កុសលស្ស ហេតុស្សចេវ សហេតុកស្សច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ កុសលោ ហេតុចេវ សហេតុកោច ធម្មោ អកុសលស្ស ហេតុស្សចេវ សហេតុកស្សច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ កុសលោ ហេតុចេវ សហេតុកោច ធម្មោ អព្យាកតស្ស ហេតុស្សចេវ សហេតុកស្សច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ ហេតុចេវ សហេតុកោច ធម្មោ អកុសលស្ស ហេតុស្សចេវ សហេតុកស្សច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

---
១ ម. ច សទ្ទោ នត្ថិ ។ ឯវំ សព្វត្ថ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[២៥៥] កុសលធម៌ ជាហេតុទាំងប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យនៃកុសលធម៌ ជាហេតុទាំងប្រកបដោយហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ជាហេតុទាំងប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាហេតុទាំងប្រកបដោយហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាហេតុទាំងប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាហេតុទាំងប្រកបដោយហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៥៦] កុសលធម៌ ជាហេតុទាំងប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យនៃកុសលធម៌ ជាហេតុទាំងប្រកបដោយហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ កុសលធម៌ ជាហេតុទាំងប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាហេតុទាំងប្រកបដោយហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ កុសលធម៌ ជាហេតុទាំងប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាហេតុទាំងប្រកបដោយហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ជាហេតុទាំងប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាហេតុទាំងប្រកបដោយហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

កុសលត្តិកហេតុសហេតុកទុកំ

អព្យាកតោ ហេតុចេវ សហេតុកោច ធម្មោ អព្យា-
កតស្ស ហេតុស្សចេវ សហេតុកស្សច ធម្មស្ស
អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[២៥៧] កុសលោ ហេតុចេវ សហេតុកោច
ធម្មោ កុសលស្ស ហេតុស្សចេវ សហេតុកស្សច
ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[២៥៨] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ នវ អធិ-
បតិយា សត្ត អនន្តរេ បញ្ច សមនន្តរេ បញ្ច សហ-
ជាតេ តីណិ ឧបនិស្សយេ នវ អវិគតេ តីណិ ។

[២៥៩] នហេតុយា នវ នអារម្មណេ នវ ។

[២៦០] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[២៦១] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ នវ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[២៦២] កុសលំ សហេតុកញ្ចេវ នចហេតុំ ធម្មំ
បដិច្ច កុសលោ សហេតុកោ ចេវ នចហេតុ ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ សហេតុកញ្ចេវ
នចហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សហេតុកោចេវ

អព្យាកតធម៌ ជាហេតុទាំងប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាហេតុទាំងប្រកបដោយហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២៥៧] កុសលធម៌ ជាហេតុទាំងប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាហេតុទាំងប្រកបដោយហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២៥៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២៥៩] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[២៦០] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៦១] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះផងចុះ ។

[២៦២] កុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុទាំងមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុទាំងមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ទាំងមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុ

នចហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យា-
កតំ សហេតុកញ្ចេវ នចហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យា-
កតោ សហេតុកោចេវ នចហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ។

[២៦៣] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ
អវិគតេ តីណិ ។

[២៦៤] នអធិបតិយា តីណិ នបុរេជាតេ តីណិ[១] ។
សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ បដិច្ចវារសទិសា ។

[២៦៥] កុសលោ សហេតុកោចេវ នចហេតុ
ធម្មោ កុសលស្ស សហេតុកស្សចេវ នចហេតុស្ស
ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។
អកុសលោ សហេតុកោចេវ នចហេតុ ធម្មោ អកុ-
សលស្ស សហេតុកស្សចេវ នចហេតុស្ស ធម្មស្ស
អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ
សហេតុកោចេវ នចហេតុ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ស-
ហេតុកស្សចេវ នចហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្ប-
ច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[២៦៦] អារម្មណេ នវ អធិបតិយា សត្ត អនន្តរេ បញ្ច
សហជាតេ តីណិ ឧបនិស្សយេ នវ អវិគតេ តីណិ ។

១ ម. នបុរេជាតេ តីណីតិ ឥមេ បាឋា នត្ថិ ។

ទាំងមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយហេតុទាំងមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយហេតុទាំងមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៦៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២៦៤] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[២៦៥] កុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុទាំងមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុទាំងមិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុទាំងមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុទាំងមិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយហេតុទាំងមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយហេតុទាំងមិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២៦៦] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

៦៧

កុសលត្តិកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកំ

[២៦៧] នហេតុយា នវ នអារម្មណេ នវ ។

[២៦៨] អារម្មណប្បច្ចយា នហេតុយា នវ ។

[២៦៩] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ នវ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកហេតុសហេតុកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកំ

[២៧០] កុសលំ ហេតុញ្ចេវ ហេតុសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ហេតុចេវ ហេតុសម្បយុត្តោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ ហេតុញ្ចេវ ហេតុសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ហេតុចេវ ហេតុសម្បយុត្តោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ ហេតុញ្ចេវ ហេតុសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ហេតុចេវ ហេតុសម្បយុត្តោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[២៧១] ហេតុយា តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

[២៧២] នអធិបតិយា តីណិ ។

[២៦៧] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[២៦៨] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[២៦៩] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះផងចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកហេតុសហេតុកទុកៈ ។

កុសលត្តិកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

[២៧០] កុសលធម៌ ជាហេតុទាំងសម្បយុត្តដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាហេតុទាំងសម្បយុត្តដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ជាហេតុទាំងសម្បយុត្តដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាហេតុទាំងសម្បយុត្តដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាហេតុទាំងសម្បយុត្តដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាហេតុទាំងសម្បយុត្តដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៧១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២៧២] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២៧៣] ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា តីណិ ។
[២៧៤] នអធិបតិប្បច្ចយា ហេតុយា តីណិ ។
សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ
បដិច្ចវារសទិសា ។

[២៧៥] កុសលោ ហេតុចេវ ហេតុសម្បយុត្តោច ធម្មោ កុសលស្ស ហេតុស្សចេវ ហេតុសម្បយុត្តស្ស-ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ ហេតុចេវ ហេតុសម្បយុត្តោច ធម្មោ អកុសលស្ស ហេតុស្សចេវ ហេតុសម្បយុត្តស្សច ធម្មស្ស ហេតុប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ ហេតុចេវ ហេតុ-សម្បយុត្តោច ធម្មោ អព្យាកតស្ស ហេតុស្សចេវ ហេ-តុសម្បយុត្តស្សច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៧៦] កុសលោ ហេតុចេវ ហេតុសម្បយុត្តោច ធម្មោ កុសលស្ស ហេតុស្សចេវ ហេតុសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៧៧] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ នវ អធិ-បតិយា សត្ត អនន្តរេ បញ្ច ឧបនិស្សយេ នវ អវិគតេ តីណិ ។

[២៧៨] នហេតុយា នវ នអារម្មណេ នវ ។

[២៧៣] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៧៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[២៧៥] កុសលធម៌ ជាហេតុទាំងសម្បយុត្តដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាហេតុទាំងសម្បយុត្តដោយហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ជាហេតុទាំងសម្បយុត្តដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាហេតុទាំងសម្បយុត្តដោយហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាហេតុទាំងសម្បយុត្តដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាហេតុទាំងសម្បយុត្តដោយហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៧៦] កុសលធម៌ ជាហេតុទាំងសម្បយុត្តដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាហេតុទាំងសម្បយុត្តដោយហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[២៧៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២៧៨] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

កុសលត្តិកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកំ

[២៧៩] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[២៨០] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ នវ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[២៨១] កុសលំ ហេតុសម្បយុត្តញ្ចេវ នចហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ហេតុសម្បយុត្តោចេវ នចហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ ហេតុសម្បយុត្តញ្ចេវ នចហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ហេតុសម្បយុត្តោចេវ នចហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ ហេតុសម្បយុត្តញ្ចេវ នចហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ហេតុសម្បយុត្តោចេវ នចហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[២៨២] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

[២៨៣] នអធិបតិយា តីណិ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

[២៨៤] កុសលោ ហេតុសម្បយុត្តោចេវ នចហេតុ ធម្មោ កុសលស្ស ហេតុសម្បយុត្តស្សចេវ នចហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

កុសលត្តិកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

[២៧៩] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៨០] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះផងចុះ ។

[២៨១] កុសលធម៌ សម្បយុត្តដោយហេតុទាំងមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ សម្បយុត្តដោយហេតុទាំងមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ សម្បយុត្តដោយហេតុទាំងមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ សម្បយុត្តដោយហេតុទាំងមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ សម្បយុត្តដោយហេតុទាំងមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ សម្បយុត្តដោយហេតុទាំងមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៨២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២៨៣] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[២៨៤] កុសលធម៌ សម្បយុត្តដោយហេតុទាំងមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ សម្បយុត្តដោយហេតុទាំងមិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

អកុសលោ ហេតុសម្បយុត្តោចេវ នចហេតុ ធម្មោ អកុសលស្ស ហេតុសម្បយុត្តស្សចេវ នចហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ ហេតុសម្បយុត្តោចេវ នចហេតុ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ហេតុសម្បយុត្តស្សចេវ នចហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[២៨៥] អារម្មណេ នវ អធិបតិយា សត្ត អនន្តរេ បញ្ច សហជាតេ តីណិ ឧបនិស្សយេ នវ អវិគតេ តីណិ ។

[២៨៦] នហេតុយា ន នអារម្មណេ នវ ។

[២៨៧] អារម្មណប្បច្ចយា នហេតុយា នវ ។

[២៨៨] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ នវ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកនហេតុសហេតុកទុកំ

[២៨៩] កុសលំ នហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

អកុសលធម៌ សម្បយុត្តដោយហេតុ ទាំងមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យនៃអកុសលធម៌ សម្បយុត្តដោយហេតុ ទាំងមិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ សម្បយុត្តដោយហេតុ ទាំងមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ សម្បយុត្តដោយហេតុ ទាំងមិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២៨៥] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២៨៦] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[២៨៧] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[២៨៨] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះផងចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ ។

កុសលត្តិកនហេតុសហេតុកទុកៈ

[២៨៩] កុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ នហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ នហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[២៩០] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

[២៩១] នអធិបតិយា តីណិ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា ។

[២៩២] កុសលោ នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ កុសលស្ស នហេតុស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ នហេតុសហេតុកោ ធម្មោ អកុសលស្ស នហេតុស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស នហេតុស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[២៩៣] អារម្មណេ នវ អធិបតិយា សត្ត អនន្តរេ សត្ត ឧបនិស្សយេ នវ អវិគតេ តីណិ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៩០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២៩១] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[២៩២] កុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២៩៣] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២៩៤] នហេតុយា នវ នអារម្មណេ នវ ។

[២៩៥] អារម្មណាប្បច្ចយា នហេតុយា នវ ។

[២៩៦] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ នវ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[២៩៧] អព្យាកតំ នហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[២៩៨] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិ-គតេ ឯកំ ។

[២៩៩] នហេតុយា ឯកំ នោវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

[៣០០] អព្យាកតោ នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស នហេតុស្ស អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣០១] អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

[២៩៤] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[២៩៥] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[២៩៦] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះផងចុះ ។

[២៩៧] អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៩៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[២៩៩] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៣០០] អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៣០១] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

៧៣

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកនហេតុសហេតុកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកសប្បច្ចយទុកំ

[៣០២] កុសលំ សប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច កុស-
លោ សប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
កុសលំ សប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សប្ប-
ច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ
សប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ សប្បច្ចយោ
ច អព្យាកតោ សប្បច្ចយោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ
ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ សប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច
អកុសលោ សប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-
ច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ សប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច
អព្យាកតោ សប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-
ច្ចយា ។ កុសលំ សប្បច្ចយញ្ច អព្យាកតំ
សប្បច្ចយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សប្បច្ចយោ
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ សប្បច្ច-
យញ្ច អព្យាកតំ សប្បច្ចយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យា-
កតោ សប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះផងចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកនហេតុសហេតុកទុកៈ ។

កុសលត្តិកសប្បច្ចយទុកៈ

[៣០២] *កុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ កុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យក្តី អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យក្តី អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យផង នូវអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យផង នូវអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។*

[៣០៣] កុសលំ សប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ សប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណាប្បច្ចយា ។ អកុសលំ សប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សប្ប-ច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណាប្បច្ចយា ។ អព្យា-កតំ សប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណាប្បច្ចយា ។

[៣០៤] ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អធិ-បតិយា នវ អវិគតេ នវ ។

[៣០៥] អកុសលំ សប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច អកុ-សលោ សប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ សប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

[៣០៦] នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ បញ្ច នអធិបតិយា នវ នោវិគតេ បញ្ច ។

[៣០៧] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ បញ្ច ។

[៣០៨] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

[៣០៣] កុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវកុសល-ធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៣០៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៣០៥] អកុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវអកុ-សលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣០៦] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

[៣០៧] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣០៨] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

កុសលត្តិកសប្បច្ចយទុកំ

[៣០៩] កុសលោ សប្បច្ចយោ ធម្មោ កុសលស្ស សប្បច្ចយស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ សប្បច្ចយោ ធម្មោ អកុសលស្ស សប្បច្ចយស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ សប្បច្ចយោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស សប្បច្ចយស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣១០] កុសលោ សប្បច្ចយោ ធម្មោ កុសលស្ស សប្បច្ចយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ សប្បច្ចយោ ធម្មោ អកុសលស្ស សប្បច្ចយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ សប្បច្ចយោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស សប្បច្ចយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៣១១] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ នវ អធិបតិយា ទស អនន្តរេ សត្ត សមនន្តរេ សត្ត សហជាតេ នវ ឧបនិស្សយេ នវ អវិគតេ តេរស ។

[៣១២] នហេតុយា បណ្ណរស នអារម្មណេ បណ្ណរស[១] ។

១ ម. នហេតុយា បណ្ណរស ។ ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ សត្ត ។ នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេតិ ឥមេ បាឋា នត្ថិ ។

កុសលត្តិកសប្បច្ចយទុកៈ

[៣០៩] កុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣១០] កុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៣១១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

[៣១២] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៥ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៥ ។

[៣១៣] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ សត្ត ។
[៣១៤] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។
យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកសប្បច្ចយទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកសង្ខតទុកំ

[៣១៥] កុសលំ សង្ខតំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ សង្ខតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សប្បច្ចយ-ទុកសទិសំ ។

កុសលត្តិកសង្ខតទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកសនិទស្សនទុកំ

[៣១៦] កុសលំ អនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច កុស-លោ អនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អកុសលំ អនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ អនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ កុសលំ អនិទស្សនញ្ច អព្យាកតំ អនិទស្សនញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អនិទស្សនោ ធម្មោ

[៣១៣] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។
[៣១៤] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។
ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះផងចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកសប្បច្ចយទុកៈ ។

កុសលត្តិកសង្ខតទុកៈ

[៣១៥] កុសលធម៌ ជាសង្ខតៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាសង្ខតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ប្រហែលគ្នានឹងសប្បច្ចយទុកៈដែរ ។

ចប់ កុសលត្តិកសង្ខតទុកៈ ។

កុសលត្តិកសនិទស្សនទុកៈ

[៣១៦] កុសលធម៌ ជាអនិទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ជាអនិទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ជាអនិទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាអនិទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាអនិទស្សនៈផង អព្យាកតធម៌ ជាអនិទស្សនៈផង

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ អនិទស្សនញ្ច អព្យាកតំ អនិទស្សនញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣១៧] កុសលំ អនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។ អកុសលំ អនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ អនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អនិ-ទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។

[៣១៨] ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អវិ-គតេ នវ ។

[៣១៩] អកុសលំ អនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុ-ប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ អនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យា-កតោ អនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

[៣២០] នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ បញ្ច នអធិបតិយា នវ នោវិគតេ បញ្ច ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាអនិទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាអនិទស្សនៈផង អព្យាកតធម៌ ជាអនិទស្សនៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣១៧] កុសលធម៌ ជាអនិទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ជាអនិទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាអនិទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៣១៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៣១៩] អកុសលធម៌ ជាអនិទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាអនិទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣២០] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៣២១] កុសលោ អនិទស្សនោ ធម្មោ កុសលស្ស អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ អនិទស្សនោ ធម្មោ អកុសលស្ស អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ អនិទស្សនោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣២២] កុសលោ អនិទស្សនោ ធម្មោ កុសលស្ស អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ អនិទស្សនោ ធម្មោ អកុសលស្ស អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ អនិទស្សនោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៣២៣] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ នវ អធិបតិយា ទស អនន្តរេ សត្ត ឧបនិស្សយេ នវ អវិគតេ សត្តរស ។

យថា កុសលត្តិកោ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកសនិទស្សនទុកំ និដ្ឋិតំ ។

[៣២១] កុសលធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣២២] កុសលធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៣២៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកសនិទស្សនទុកៈ ។

៧៩

កុសលត្តិកសប្បដិយទុកំ

[៣២៤] អព្យាកតំ សប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣២៥] ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៣២៦] កុសលំ អប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អកុសលំ អប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ អប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ កុសលំ អប្បដិឃញ្ច អព្យាកតំ អប្បដិឃញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ អប្បដិឃញ្ច អព្យាកតំ អប្បដិឃញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣២៧] កុសលំ អប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។

កុសលត្តិកសប្បដិឃទុកំ

[៣២៤] អព្យាកតធម៌ ជាសប្បដិឃៈ (ប្រកបដោយការប៉ះពាល់) អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាសប្បដិឃៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣២៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ ១ ។

[៣២៦] កុសលធម៌ ជាអប្បដិឃៈ (មិនមានការប៉ះពាល់) អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាអប្បដិឃៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ជាអប្បដិឃៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាអប្បដិឃៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ជាអប្បដិឃៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាអប្បដិឃៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាអប្បដិឃៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាអប្បដិឃៈផង នូវអព្យាកតធម៌ ជាអប្បដិឃៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាអប្បដិឃៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាអប្បដិឃៈផង នូវអព្យាកតធម៌ ជាអប្បដិឃៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣២៧] កុសលធម៌ ជាអប្បដិឃៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាអប្បដិឃៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

អកុសលំ អប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ អប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។

[៣២៨] ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា នវ អវិគតេ នវ ។

[៣២៩] អកុសលំ អប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ អប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

[៣៣០] នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ បញ្ច នអធិបតិយា នវ នោវិគតេ បញ្ច ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា ។

[៣៣១] កុសលោ អប្បដិឃោ ធម្មោ កុសលស្ស អប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ អប្បដិឃោ ធម្មោ អកុសលស្ស អប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ អប្បដិឃោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

អកុសលធម៌ ជាអប្បដិឃៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាអប្បដិឃៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាអប្បដិឃៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាអប្បដិឃៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៣២៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩។

[៣២៩] អកុសលធម៌ ជាអប្បដិឃៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាអប្បដិឃៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាអប្បដិឃៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាអប្បដិឃៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៣០] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៣៣១] កុសលធម៌ ជាអប្បដិឃៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាអប្បដិឃៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ជាអប្បដិឃៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាអប្បដិឃៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ជាអប្បដិឃៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាអប្បដិឃៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៣២] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ ឆវ អធិ-
បតិយា ឆស អវិគតេ តេរស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកសប្បដិឃទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិករូបីទុកំ

[៣៣៣] អព្យាកតំ រូបឹ ធម្មំ បដិច្ច អព្យា-
កតោ រូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣៣៤] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិ-
គតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៣៣៥] កុសលំ អរូបឹ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ
អរូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ
អរូបឹ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អរូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ អរូបឹ ធម្មំ បដិច្ច
អព្យាកតោ អរូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣៣៦] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ
អវិគតេ តីណិ ។

[៣៣២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារ ១៣ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកសប្បដិឃទុកៈ ។

កុសលត្តិករូបីទុកៈ

[៣៣៣] រូបធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវរូបធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៣៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ ១ ។

[៣៣៥] អរូបធម៌ ជាកុសល អាស្រ័យ នូវអរូបធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អរូបធម៌ ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវអរូបធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អរូបធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវអរូបធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៣៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៣៣៧] នហេតុយា ទ្វេ នអធិបតិយា តីណិ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

[៣៣៨] កុសលោ អរូបី ធម្មោ កុសលស្ស អរូបិស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ អរូបី ធម្មោ អកុសលស្ស អរូបិស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ អរូបី ធម្មោ អព្យាកតស្ស អរូបិស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៣៩] កុសលោ អរូបី ធម្មោ កុសលស្ស អរូបិស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ អរូបី ធម្មោ អកុសលស្ស អរូបិស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ អរូបី ធម្មោ អព្យាកតស្ស អរូបិស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៣៤០] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា សត្ត អវិគតេ តីណិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកអរូបីទុកំ និដ្ឋិតំ ។

[៣៣៧] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៣៣៨] អរូបធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃអរូបធម៌ ជាកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អរូបធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃអរូបធម៌ ជាអកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អរូបធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃអរូបធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៣៩] អរូបធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃអរូបធម៌ ជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អរូបធម៌ ជាអកុ-សល ជាបច្ច័យ នៃអរូបធម៌ ជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អរូបធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃអរូបធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៣៤០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ កុសលត្តិករូបីទុកៈ ។

កុសលត្តិកលោកិយទុកំ

[៣៤១] កុសលំ លោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច កុ-
សលោ លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-
យា កុសលំ លោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ
លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ
លោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ លោកិយោ
ច អព្យាកតោ លោកិយោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ
ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ លោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច
អកុសលោ លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-
ច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ លោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច
អព្យាកតោ លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-
តុប្បច្ចយា ។ កុសលំ លោកិយញ្ច អព្យាកតំ
លោកិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ លោកិយោ
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ
លោកិយញ្ច អព្យាកតំ លោកិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច
អព្យាកតោ លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-
តុប្បច្ចយា ។

[៣៤២] ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អវិ-
គតេ តីណិ ។

កុសលត្តិកលោកិយទុកៈ

[៣៤១] កុសលធម៌ ជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ ជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ កុសលធម៌ ជាលោកិយក្តី អព្យាកតធម៌ ជាលោកិយក្តី អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាលោកិយផង នូវអព្យាកតធម៌ ជាលោកិយផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាលោកិយផង នូវអព្យាកតធម៌ ជាលោកិយផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៤២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៣៤៣] អកុសលំ លោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច អកុ-សលោ លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ធហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ លោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ធហេតុប្បច្ចយា ។

[៣៤៤] ធហេតុយា ទ្វេ ធអារម្មណេ បញ្ច ធអធិបតិយា ធវ ធោវិគតេ បញ្ច ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

[៣៤៥] កុសលោ លោកិយោ ធម្មោ កុស-លស្ស លោកិយស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេធ បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ លោកិយោ ធម្មោ អកុសលស្ស លោកិយស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ច-យេធ បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ លោកិយោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស លោកិយស្ស ធម្មស្ស ហេ-តុប្បច្ចយេធ បច្ចយោ ។

[៣៤៦] កុសលោ លោកិយោ ធម្មោ កុស-លស្ស លោកិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេធ បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ លោកិយោ ធម្មោ

[៣៤៣] អកុសលធម៌ ជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៤៤] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៣៤៥] កុសលធម៌ ជាលោកិយ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាលោកិយ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ជាលោកិយ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាលោកិយ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ជាលោកិយ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាលោកិយ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៤៦] កុសលធម៌ ជាលោកិយ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាលោកិយ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ជាលោកិយ

អកុសលស្ស លោកិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្ប-
ច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ លោកិ-
យោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស លោកិយស្ស ធម្មស្ស
អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៣៤៧] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ នវ អធិ-
បតិយា នវ អវិគតេ តេរស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៣៤៨] កុសលំ លោកុត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច កុស-
លោ លោកុត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។
អព្យាកតំ លោកុត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ
លោកុត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣៤៩] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិប-
តិយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

[៣៥០] នអធិបតិយា ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ
បដិច្ចវារសទិសា ។

[៣៥១] កុសលោ លោកុត្តរោ ធម្មោ កុ-
សលស្ស លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ លោកុត្តរោ ធម្មោ

ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាលោកិយ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ជាលោកិយ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាលោកិយ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៣៤៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដែរ ។

[៣៤៨] កុសលធម៌ ជាលោកុត្តរៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាលោកុត្តរៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៤៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៣៥០] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៣៥១] កុសលធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាលោកុត្តរៈ

អព្យាកតស្ស លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៨២] អព្យាកតោ លោកុត្តរោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អព្យាកតោ លោកុត្តរោ ធម្មោ កុសលស្ស លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៨៣] កុសលោ លោកុត្តរោ ធម្មោ កុសលស្ស លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ លោកុត្តរោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អព្យាកតោ លោកុត្តរោ ធម្មោ កុសលស្ស លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៨៤] កុសលោ លោកុត្តរោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ លោកុត្តរោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៥២] អព្យាកតធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៣៥៣] កុសលធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៣៥៤] កុសលធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

៨៧

កុសលត្តិកកេនចិរិញ្ញោយទ្បទុកំ

[៣៨៥] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិប-តិយា តីណិ អនន្តរេ ទ្វេ សមនន្តរេ សហជាតេ ទ្វេ អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ និស្សយេ ទ្វេ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ អវិគតេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកលោកិយទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកំ

[៣៨៦] កុសលំ កេនចិវិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ កេនចិវិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-តុប្បច្ចយា កុសលំ កេនចិវិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ កេនចិវិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-តុប្បច្ចយា កុសលំ កេនចិវិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ កេនចិវិញ្ញេយ្យោ ច អព្យាកតោ កេន-ចិវិញ្ញេយ្យោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣៥៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ កុសលត្តិកលោកិយទុកៈ ។

កុសលត្តិកកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកៈ

[៣៥៦] កុសលធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណាទីមួយ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណាទីមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណាទីមួយ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណាទីមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ កុសលធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណាទីមួយក្តី អព្យាកតធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណាទីមួយក្តី អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណាទីមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

អកុសលំ កោដចិវិញ្ញេយ្យំ ជម្មំ បដិច្ច អកុសលោ កោដចិវិញ្ញេយ្យោ ជម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ កោដចិវិញ្ញេយ្យំ ជម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ កោដចិវិញ្ញេយ្យោ ជម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ កុសលំ កោដចិវិញ្ញេយ្យញ្ច អព្យា-កតំ កោដចិវិញ្ញេយ្យញ្ច ជម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ កោដចិវិញ្ញេយ្យោ ជម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ កោដចិវិញ្ញេយ្យញ្ច អព្យាកតំ កោដចិ-វិញ្ញេយ្យញ្ច ជម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ កោដចិវិញ្ញេយ្យោ ជម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣៨៧] កុសលំ កោដចិវិញ្ញេយ្យំ ជម្មំ បដិច្ច កុសលោ កោដចិវិញ្ញេយ្យោ ជម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អា-រម្មណប្បច្ចយា ។ អកុសលំ កោដចិវិញ្ញេយ្យំ ជម្មំ បដិច្ច អកុសលោ កោដចិវិញ្ញេយ្យោ ជម្មោ ឧប្ប-ជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ កោដចិវិញ្ញេយ្យំ

អកុសលធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណានីមួយ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណានីមួយ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណានីមួយ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណានីមួយផង នូវអព្យាកតធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណានីមួយផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណានីមួយ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណានីមួយផង នូវអព្យាកតធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណានីមួយផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៥៧] កុសលធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណានីមួយ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណានីមួយ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់

កុសលត្តិកកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកំ

ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ កេនចិវិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។

[៣៥៨] ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ នវ ។

[៣៥៩] អកុសលំ កេនចិវិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ កេនចិវិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

[៣៦០] នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ បញ្ច នអធិបតិយា នវ នោវិគតេ បញ្ច ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

[៣៦១] កុសលោ កេនចិវិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ កុសលស្ស កេនចិវិញ្ញេយ្យស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ កេនចិវិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ អកុសលស្ស កេនចិវិញ្ញេយ្យស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ កេនចិវិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស កេនចិវិញ្ញេយ្យស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ដោយវិញ្ញាណណាទីមួយ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណាទីមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៣៥៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៣៥៩] អកុសលធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណាទីមួយ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណាទីមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៦០] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៣៦១] កុសលធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណា-ទីមួយ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណ-ណាទីមួយ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណាទីមួយ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណាទីមួយ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណាទីមួយ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណាទីមួយ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៦២] កុសលោ លោកុត្តរោ ធម្មោ កុសលស្ស លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៦៣] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ នវ អវិគតេ តេរស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៣៦៤] កុសលំ លោកុត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ លោកុត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ លោកុត្តរទុកសទិសំ ។

កុសលត្តិកលោកុត្តរទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកអាសវទុកំ

[៣៦៥] អកុសលំ អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣៦៦] ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ

បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៣៦២] *កុសលធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។*

[៣៦៣] *ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។*

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្ដារ យ៉ាងនោះផងចុះ ។

[៣៦៤] *កុសលធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណានីមួយ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។*

(កុសលត្តិកកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកៈ) ដូចគ្នានឹងកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកៈដែរ ។

ចប់ កុសលត្តិកកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកៈ ។

កុសលត្តិកអាសវទុកៈ

[៣៦៥] *អកុសលធម៌ ជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។*

[៣៦៦] *ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។*

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្ដី សម្បយុត្តវារៈក្ដី
បញ្ហាវារៈក្ដី សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

កុសលត្តិកអាសវទុកំ

[៣៦៧] កុសលំ នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច កុ-
សលោ នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
កុសលំ នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នោ-
អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ
នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ នោអាសវោ ច
អព្យាកតោ នោអាសវោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេ-
តុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច
អកុសលោ នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ នោអាសវំ ធម្មំ
បដិច្ច អព្យាកតោ នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ។ កុសលំ នោអាសវញ្ច អព្យាកតំ
នោអាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នោអាសវោ
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ នោ-
អាសវញ្ច អព្យាកតំ នោអាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យា-
កតោ នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣៦៨] កុសលំ នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច កុស-
លោ នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។
អកុសលំ នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ
នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយោ ។

កុសលត្តិកអាសវទុកៈ

[៣៦៧] កុសលធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ កុសលធម៌ មិនមែនជាអាសវៈក្តី អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាអាសវៈផង នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មិនមែនជាអាសវៈផង នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៦៨] កុសលធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

អព្យាកតំ នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។

[៣៦៩] ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា នវ អវិគតេ នវ ។

[៣៧០] នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ បញ្ច នអធិបតិយា នវ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ
បដិច្ចវារសទិសា ។

[៣៧១] កុសលោ នោអាសវោ ធម្មោ កុសលស្ស នោអាសវស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ នោអាសវោ ធម្មោ អកុសលស្ស នោអាសវស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ នោអាសវោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស នោអាសវស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៧២] កុសលោ នោអាសវោ ធម្មោ កុសលស្ស នោអាសវស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៣៦៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៣៧០] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៣៧១] កុសលធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៧២] កុសលធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

៩៣

កុសលត្តិកសាសវទុកំ

[៣៧៣] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ ឆវ អធិ-
បតិយា ឆស អវិគតេ តេរស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកអាសវទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកសាសវទុកំ

[៣៧៤] កុសលំ សាសវំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អកុសលំ សាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ សាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សា-
សវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ កុសលំ សាសវញ្ច អព្យាកតំ សាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យា-
កតោ សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ សាសវញ្ច អព្យាកតំ សាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

កុសលត្តិកសាសវទុកៈ

[៣៧៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះផងចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកអាសវទុកៈ ។

កុសលត្តិកសាសវទុកៈ

[៣៧៤] កុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈផង នូវអព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈផង នូវអព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៧៥] ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អវិ-
គតេ នវ ។

[៣៧៦] នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ បញ្ច
នអធិបតិយា នវ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ
បដិច្ចវារសទិសា ។

[៣៧៧] កុសលោ សាសវោ ធម្មោ កុស-
លស្ស សាសវស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ
តីណិ ។ អកុសលោ សាសវោ ធម្មោ អកុស-
លស្ស សាសវស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ
តីណិ ។ អព្យាកតោ សាសវោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស
សាសវស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៧៨] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ នវ អវិ-
គតេ តេរស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៣៧៩] កុសលំ អនាសវំ ធម្មំ បដិច្ច កុស-
លោ អនាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។
អព្យាកតំ អនាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ
អនាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣៧៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៣៧៦] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៣៧៧] កុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាបច្ច័យនៃកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាបច្ច័យនៃអកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៧៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះផងចុះ ។

[៣៧៩] កុសលធម៌ មិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

កុសលត្តិកសាសវទុកំ

[៣៨០] ហេតុយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។ សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា ។

[៣៨១] កុសលោ អនាសវោ ធម្មោ កុសលស្ស អនាសវស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ អនាសវោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អនាសវស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៨២] អព្យាកតោ អនាសវោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អនាសវស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អព្យាកតោ អនាសវោ ធម្មោ កុសលស្ស អនាសវស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៨៣] កុសលោ អនាសវោ ធម្មោ កុសលស្ស អនាសវស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ អនាសវោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អនាសវស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អព្យាកតោ អនាសវោ ធម្មោ អកុសលស្ស អនាសវស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

កុសលត្តិកសាសវទុកៈ

[៣៨០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៣៨១] កុសលធម៌ មិនមានអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមានអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមានអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមានអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៨២] អព្យាកតធម៌ មិនមានអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមានអាសវៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ មិនមានអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមានអាសវៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៣៨៣] កុសលធម៌ មិនមានអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមានអាសវៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមានអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមានអាសវៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ មិនមានអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ មិនមានអាសវៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៣៨៤] កុសលោ អនាសវោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អនាសវស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ អនាសវោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អនាសវស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៨៥] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា តីណិ អនន្តរេ ទ្វេ សមនន្តរេ ទ្វេ សហជាតេ ទ្វេ អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ និស្សយេ ទ្វេ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ អវិគតេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកសាសវទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកអាសវសម្បយុត្តទុកំ

[៣៨៦] អកុសលំ អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣៨៧] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ
បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៣៨៤] កុសលធម៌ មិនមានអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមានអាសវៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមានអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមានអាសវៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[៣៨៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះផងចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកសាសវទុកៈ ។

កុសលត្តិកអាសវសម្បយុត្តទុកៈ

[៣៨៦] អកុសលធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៨៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី
បញ្ហាវារៈក្តី សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

៩៧

កុសលត្តិកអាសវសម្បយុត្តទុកំ

[៣៨៨] កុសលំ អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អាសវវិប្បយុត្តោ ច អព្យាកតោ អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ កុសលំ អាសវវិប្បយុត្តញ្ច អព្យាកតំ អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ អាសវវិប្បយុត្តញ្ច អព្យាកតំ អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣៨៩] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា សត្ត អវិគតេ សត្ត ។

កុសលត្តិកអាសវសម្បយុត្តទុកៈ

[៣៨៨] កុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ កុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈក្តី អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈក្តី អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអកុ-សលធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង នូវអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង នូវអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៨៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ
បដិច្ចវារសទិសា ។

[៣៩០] កុសលោ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ កុសលស្ស អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៩១] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ នវ អធិបតិយា បញ្ច អវិគតេ តេរស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកអាសវសម្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកអាសវសាសវទុកំ

[៣៩២] អកុសលំ អាសវញ្ចេវ សាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អាសវោ ចេវ សាសវោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣៩៣] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៣៩០] កុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៩១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះផងចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកអាសវសម្បយុត្តទុកៈ ។

កុសលត្តិកអាសវសាសវទុកៈ

[៣៩២] អកុសលធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៩៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

៩៩

កុសលត្តិកអាសវសាសវទុកំ

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៣៩៤] កុសលំ សាសវញ្ចេវ នោ ច អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ សាសវោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អកុសលំ សាសវញ្ចេវ នោ ច អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សាសវោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ សាសវញ្ចេវ នោ ច អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សាសវោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ កុសលំ សាសវញ្ចេវ នោ ច អាសវញ្ច អព្យាកតំ សាសវញ្ចេវ នោ ច អាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សាសវោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ សាសវញ្ចេវ នោ ច អាសវញ្ច អព្យាកតំ សាសវញ្ចេវ នោ ច អាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សាសវោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

កុសលត្តិកអាសវសាសវទុកៈ

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

[៣៩៤] កុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាអាសវៈផង នូវអព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាអាសវៈផង នូវអព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៩៥] ហេតុយា ន វ អារម្មណេ តីណិ អធិ-
បតិយា ន វ អវិគតេ ន វ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ
បដិច្ចវារសទិសា ។

[៣៩៦] កុសលោ សាសវោចេវ នោចអាសវោ
ធម្មោ កុសលស្ស សាសវស្សចេវ នោចអាសវស្ស
ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុ-
សលោ សាសវោចេវ នោចអាសវោ ធម្មោ អកុ-
សលស្ស សាសវស្សចេវ នោចអាសវស្ស ធម្មស្ស
ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ
សាសវោចេវ នោចអាសវោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស សា-
សវស្សចេវ នោចអាសវស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។

[៣៩៧] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ ន វ អធិ-
បតិយា ន វ អវិគតេ តេរស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកអាសវសាសវទុកំ និដ្ឋិតំ ។

[៣៩៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៣៩៦] កុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាអាសវៈដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៩៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ កុសលត្តិកអាសវសាសវទុកៈ ។

១០១

កុសលត្តិកអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកំ

[៣៩៨] អកុសលំ អាសវញ្ចេវ អាសវសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អាសវោចេវ អាសវសម្បយុត្តោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣៩៩] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ បញ្ហាវារេបិ

សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៤០០] អកុសលំ អាសវសម្បយុត្តញ្ចេវ នោចអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អាសវសម្បយុត្តោចេវ នោចអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤០១] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ បញ្ហាវារេបិ

សព្វត្ថ ឯកំ ។

កុសលត្តិកអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកៈ

[៣៩៨] *អកុសលធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។*

[៣៩៩] *ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។*

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី

បញ្ហាវារៈក្តី សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

[៤០០] *អកុសលធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ ទាំងមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។*

[៤០១] *ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។*

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី

បញ្ហាវារៈក្តី សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

ចប់ កុសលត្តិកអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកៈ ។

កុសលត្តិកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកំ

[៤០២] កុសលំ អាសវវិប្បយុត្តំ សាសវំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អាសវវិប្បយុត្តោ សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អកុសលំ អាសវវិប្បយុត្តំ សាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អាសវវិប្បយុត្តោ សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ អាសវវិប្បយុត្តំ សាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អាសវវិប្បយុត្តោ សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ កុសលំ អាសវវិប្បយុត្តំ សាសវញ្ច អព្យាកតំ អាសវវិប្បយុត្តំ សាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អាសវវិប្បយុត្តោ សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ អាសវវិប្បយុត្តំ សាសវញ្ច អព្យាកតំ អាសវវិប្បយុត្តំ សាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អាសវវិប្បយុត្តោ សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤០៣] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ សត្ត ។

កុសលត្តិកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកៈ

[៤០២] *កុសលធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈផង នូវអព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈផង នូវអព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។*

[៤០៣] *ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។*

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា ។

[៤០៤] កុសលោ អាសវវិប្បយុត្តោ សាសវោ ធម្មោ កុសលស្ស អាសវវិប្បយុត្តស្ស សាសវស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ អាសវវិប្បយុត្តោ សាសវោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អាសវវិប្បយុត្តស្ស សាសវស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ អាសវវិប្បយុត្តោ សាសវោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អាសវវិប្បយុត្តស្ស សាសវស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤០៥] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ នវ អធិបតិយា ចត្តារិ អវិគតេ តេរស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៤០៦] កុសលំ អាសវវិប្បយុត្តំ អនាសវំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អាសវវិប្បយុត្តោ អនាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ អាសវវិប្បយុត្តំ អនាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អាសវវិប្បយុត្តោ អនាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

កុសលត្តិកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកៈ

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៤០៤] *កុសលធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។*

[៤០៥] *ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។*

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដែរ ។

[៤០៦] *កុសលធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងមិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងមិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។*

[៤០៧] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។ សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ បដិច្ចវារសទិសា ។

[៤០៨] កុសលោ អាសវវិប្បយុត្តោ អនាសវោ ធម្មោ កុសលស្ស អាសវវិប្បយុត្តស្ស អនាសវស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ អាសវវិប្បយុត្តោ អនាសវោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អាសវវិប្បយុត្តស្ស អនាសវស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤០៩] អព្យាកតោ អាសវវិប្បយុត្តោ អនាសវោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អាសវវិប្បយុត្តស្ស អនាសវស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អព្យាកតោ អាសវវិប្បយុត្តោ អនាសវោ ធម្មោ កុសលស្ស អាសវវិប្បយុត្តស្ស អនាសវស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤១០] កុសលោ អាសវវិប្បយុត្តោ អនាសវោ ធម្មោ កុសលស្ស អាសវវិប្បយុត្តស្ស អនាសវស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ

[៤០៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៤០៨] កុសលធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងមិនមានអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងមិនមានអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងមិនមានអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងមិនមានអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤០៩] អព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងមិនមានអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងមិនមានអាសវៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងមិនមានអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងមិនមានអាសវៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៤១០] កុសលធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងមិនមានអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងមិនមានអាសវៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌

១០៥

កុសលត្តិកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកំ

អាសវវិប្បយុត្តោ អនាសវោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អាសវវិប្បយុត្តស្ស អនាសវស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ អាសវវិប្បយុត្តោ អនាសវោ ធម្មោ កុសលស្ស អាសវវិប្បយុត្តស្ស អានាសវស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤១១] កុសលោ អាសវវិប្បយុត្តោ អនាសវោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អាសវវិប្បយុត្តស្ស អនាសវស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ អាសវវិប្បយុត្តោ អនាសវោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អាសវវិប្បយុត្តស្ស អនាសវស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤១២] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា តីណិ អនន្តរេ ទ្វេ សមនន្តរេ ទ្វេ សហជាតេ ទ្វេ អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ និស្សយេ ទ្វេ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ អវិគតេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងមិនមានអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងមិនមានអាសវៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងមិនមានអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងមិនមានអាសវៈ ដោយអធិបតិ-ប្បច្ច័យ ។

[៤១១] កុសលធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងមិនមានអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងមិនមានអាសវៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងមិនមានអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទាំងមិនមានអាសវៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[៤១២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ កុសលត្តិកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកៈ ។

កុសលត្តិកឆគោច្ឆកទុកំ

[៤១៣] អកុសលំ សញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច . . . អកុសលំ គន្ថំ . . . ឱឃំ យោគំ នីវរណំ . . . ។ កុសលំ នោបរាមាសំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ នោបរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អាសវគោច្ឆកសទិសំ ។ និន្នំ បដិច្ច និន្ន ន ឧប្បជ្ជតិ ។

កុសលត្តិកឆគោច្ឆកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកសារម្មណទុកំ

[៤១៤] កុសលំ សារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ សារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ សារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ សារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤១៥] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ
បដិច្ចវារសទិសា ។

កុសលត្តិកឆគោច្ឆកទុកៈ

[៤១៣] *អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ . . . ជាគន្ថៈ ជាអកុសល . . . ជាឱឃៈ ជាយោគៈ ជានីវរណៈ . . . .។ កុសលធម៌ មិនមែនជាបរាមាសៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាបរាមាសៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ប្រហែលគ្នានឹងអាសវគោច្ឆកៈដែរ ។ ទិដ្ឋិ មិនកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យ នូវទិដ្ឋិទេ ។*

ចប់ កុសលត្តិកឆគោច្ឆកទុកៈ ។

កុសលត្តិកសារម្មណទុកៈ

[៤១៤] *កុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។*

[៤១៥] *ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។*

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

១០៧

កុសលត្តិកសារម្មណទុកំ

[៤១៦] កុសលោ សារម្មណោ ធម្មោ កុសលស្ស សារម្មណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ សារម្មណោ ធម្មោ អកុសលស្ស សារម្មណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ សារម្មណោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស សារម្មណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤១៧] កុសលោ សារម្មណោ ធម្មោ កុសលស្ស សារម្មណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤១៨] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា សត្ត អវិគតេ តីណិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៤១៩] អព្យាកតំ អនារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អនារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤២០] ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

[៤២១] នហេតុយា ឯកំ ។

កុសលត្តិកសារម្មណទុកៈ

[៤១៦] កុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤១៧] កុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៤១៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដែរ ។

[៤១៩] អព្យាកតធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤២០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[៤២១] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ
បដិច្ចវារសទិសា ។

[៤២២] អព្យាកតោ អជារម្មណោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អជារម្មណស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ . . . អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិគតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

កុសលត្តិកសារម្មណទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកចិត្តទុកំ

[៤២៣] កុសលោ ចិត្តោ ធម្មោ កុសលស្ស ចិត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤២៤] អារម្មណេ នវ អធិបតិយា សត្ត អវិគតេ សត្ត ។

[៤២៥] នហេតុយា នវ នអារម្មណេ នវ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៤២៦] កុសលំ នោចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ នោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៤២២] *អព្យាកតធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ...ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអវិគតប្បច្ច័យ ។ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។*

ចប់ កុសលត្តិកសារម្មណទុកៈ ។

កុសលត្តិកចិត្តទុកៈ

[៤២៣] *កុសលធម៌ ជាចិត្ត ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាចិត្ត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។*

[៤២៤] *ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។*

[៤២៥] *ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។*

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដែរ ។

[៤២៦] *កុសលធម៌ មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។*

១០៩

កុសលត្តិកចិត្តទុកំ

អកុសលំ ធោចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ធោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ ធោចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ធោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ កុសលំ ធោចិត្តញ្ច អព្យាកតំ ធោចិត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ធោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ ធោចិត្តញ្ច អព្យាកតំ ធោចិត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ធោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤២៧] កុសលំ ធោចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ធោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។

[៤២៨] ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា នវ អវិគតេ នវ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ
បដិច្ចវារសទិសា ។

[៤២៩] កុសលោ ធោចិត្តោ ធម្មោ កុសលស្ស ធោចិត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៣០] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ នវ អធិបតិយា ទស អវិគតេ តេរស ។

កុសលត្តិកចិត្តទុកំ និដ្ឋិតំ ។

អកុសលធម៌ មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាចិត្តផង នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាចិត្តផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មិនមែនជាចិត្តផង នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាចិត្តផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤២៧] កុសលធម៌ មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៤២៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៤២៩] កុសលធម៌ មិនមែនជាចិត្ត ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមែនជាចិត្ត ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៣០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

ចប់ កុសលត្តិកចិត្តទុកៈ ។

កុសលត្តិកចេតសិកទុកំ

[៤៣១] កុសលំ ចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច កុ-
សលោ ចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-
យា ។ អកុសលំ ចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អកុស-
លោ ចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។
អព្យាកតំ ចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ
ចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៣២] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ
បដិច្ចវារសទិសា ។

[៤៣៣] កុសលោ ចេតសិកោ ធម្មោ កុសលស្ស
ចេតសិកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
អកុសលោ ចេតសិកោ ធម្មោ អកុសលស្ស
ចេតសិកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
អព្យាកតោ ចេតសិកោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស
ចេតសិកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៣៤] កុសលោ ចេតសិកោ ធម្មោ កុស-
លស្ស ចេតសិកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន
បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ ចេតសិកោ

កុសលត្តិកចេតសិកទុកៈ

[៤៣១] កុសលធម៌ ជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៣២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៤៣៣] កុសលធម៌ ជាចេតសិក ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាចេតសិក ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ជាចេតសិក ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាចេតសិក ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាចេតសិក ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាចេតសិក ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៣៤] កុសលធម៌ ជាចេតសិក ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាចេតសិក ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌

ធម្មោ អកុសលស្ស ចេតសិកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ ចេតសិកោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ចេតសិកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៤៣៥] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា សត្ត អវិគតេ តីណិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៤៣៦] កុសលំ អចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៣៧] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ បញ្ច ។

[៤៣៨] នហេតុយា ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វា ។

កុសលត្តិកចេតសិកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកចិត្តសម្បយុត្តាទិអដ្ឋទុកំ

[៤៣៩] កុសលំ ចិត្តសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច . . . កុសលំ ចិត្តសំសដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច . . . កុសលំ

ជាចេតសិក ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាចេតសិក ដោយអារម្មណប្ប-ច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ជាចេតសិក ជាបច្ច័យ នៃអព្យា-កតធម៌ ជាចេតសិក ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៤៣៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះផងចុះ ។

[៤៣៦] អព្យាកតធម៌ មិនមានចេតសិក អាស្រ័យ នូវកុសល-ធម៌ មិនមានចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៣៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

[៤៣៨] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ កុសលត្តិកចេតសិកទុកៈ ។

កុសលត្តិកចិត្តសម្បយុត្តាទិអដ្ឋទុកៈ

[៤៣៩] អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រកបដោយចិត្ត . . . អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រាសចាកចិត្ត ... នូវកុសលធម៌

ចិត្តសមុដ្ឋានំ . . . កុសលំ ចិត្តសហភុំ . . . កុសលំ ចិត្តានុបរិវត្តិំ . . . កុសលំ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ . . . កុសលំ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុំ . . . កុសលំ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៤០] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បញ្ហាវារោបិ
ឯវំ វិត្ថារេតព្វា ។

កុសលត្តិកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកអជ្ឈត្តិកទុកំ

[៤៤១] អព្យាកតំ អជ្ឈត្តិកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អជ្ឈត្តិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៤២] ហេតុយា ឯកំ សហជាតេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ
បដិច្ចវារសទិសា ។

តាំងឡើងអំពីចិត្ត . . . នូវកុសលធម៌ កើតជាមួយនឹងចិត្ត . . . នូវកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត . . . នូវកុសលធម៌ ប្រទ្បំ តាំងឡើងអំពីចិត្ត . . . នូវកុសលធម៌ ប្រទ្បំ តាំងឡើង កើតជាមួយនឹងចិត្ត . . . កុសលធម៌ ប្រទ្បំតាំងឡើង ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រទ្បំ តាំងឡើង ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៨០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនេះផងចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកៈ ។

កុសលត្តិកអជ្ឈត្តិកទុកៈ

[៤៨១] អព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៨២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

កុសលត្តិកអជ្ឈត្តិកទុកំ

[៤៤៣] កុសលោ អជ្ឈត្តិកោ ធម្មោ កុស-
លស្ស អជ្ឈត្តិកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន
បច្ចយោ កុសលោ អជ្ឈត្តិកោ ធម្មោ អកុសលស្ស
អជ្ឈត្តិកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ
កុសលោ អជ្ឈត្តិកោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អជ្ឈត្តិ-
កស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
អកុសលោ អជ្ឈត្តិកោ ធម្មោ អកុសលស្ស
អជ្ឈត្តិកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ
តីណិ ។ អព្យាកតោ អជ្ឈត្តិកោ ធម្មោ អព្យាក-
តស្ស អជ្ឈត្តិកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន
បច្ចយោ តីណិ ។

[៤៤៤] អារម្មណេ នវ បុរេជាតេ តីណិ អវិ-
គតេ បញ្ច ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៤៤៥] កុសលំ ពាហិរំ ធម្មំ បដិច្ច កុស-
លោ ពាហិរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៤៦] ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អវិ-
គតេ នវ ។

កុសលត្តិកអជ្ឈត្តិកទុកៈ

[៤៤៣] កុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង ជាបច្ច័យ នៃកុសល-ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ កុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ កុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង ជាបច្ច័យ នៃអព្យា-កតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង ដោយអារម្ម-ណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៤៤៤] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដែរ ។

[៤៤៥] កុសលធម៌ ជាខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៤៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ
បដិច្ចវារសទិសា ។

[៤៤៧] កុសលោ ពាហិរោ ធម្មោ កុសលស្ស ពាហិរស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៤៨] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ នវ អវិគតេ តេរស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកអជ្ឈត្តិកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកឧបាទាទុកំ

[៤៤៩] អព្យាកតោ ឧបាទា ធម្មោ អព្យាកតស្ស ឧបាទា ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិគតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៥០] កុសលំ នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អកុសលំ នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៤៤៧] កុសលធម៌ ជាខាងក្រៅ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាខាងក្រៅ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៤៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ កុសលត្តិកអជ្ឈត្តិកទុកៈ ។

កុសលត្តិកឧបាទាទុកៈ

[៤៤៩] អព្យាកតធម៌ ជាឧបាទា ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាឧបាទា ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអវិគតប្បច្ច័យ ។

[៤៥០] កុសលធម៌ មិនមែនជាឧបាទា អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាឧបាទា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ មិនមែនជាឧបាទា អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មិនមែនជាឧបាទា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាឧបាទា អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាឧបាទា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៩១] ហេតុយា នវ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

[៤៩២] កុសលោ នោឧបាទា ធម្មោ កុសលស្ស នោឧបាទា ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ នោឧបាទា ធម្មោ អកុសលស្ស នោឧបាទា ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ នោឧបាទា ធម្មោ អព្យាកតស្ស នោឧបាទា ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៩៣] កុសលោ នោឧបាទា ធម្មោ កុសលស្ស នោឧបាទា ធម្មស្ស អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ នោឧបាទា ធម្មោ អកុសលស្ស នោឧបាទា ធម្មស្ស អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ នោឧបាទា ធម្មោ អព្យាកតស្ស នោឧបាទា ធម្មស្ស អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៤៩៤] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ នវ អធិបតិយា ទស អវិគតេ ឯកាទស ។

កុសលត្តិកឧបាទាទុកៈ

[៤៥១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៤៥២] កុសលធម៌ មិនមែនជាឧបាទា ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមែនជាឧបាទា ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ មិនមែនជាឧបាទា ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ មិនមែនជាឧបាទា ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាឧបាទា ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាឧបាទា ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៥៣] កុសលធម៌ មិនមែនជាឧបាទា ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមែនជាឧបាទា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ មិនមែនជាឧបាទា ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ មិនមែនជាឧបាទា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាឧបាទា ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាឧបាទា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៤៥៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកឧបាទាទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកឧបាទិន្នទុកំ

[៤៨៥] អព្យាកតំ ឧបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៨៦] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៤៨៧] កុសលំ អនុបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អកុសលំ អនុបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ អនុបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៨៨] ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ នវ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្ដារ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ កុសលត្តិកឧបាទាទុកៈ ។

កុសលត្តិកឧបាទិន្នទុកៈ

[៤៥៥] *អព្យាកតធម៌ ជាឧបាទិន្ន អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាឧបាទិន្ន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។*

[៤៥៦] *ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។*

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ ១ ។

[៤៥៧] *កុសលធម៌ ជាអនុបាទិន្ន អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាអនុបាទិន្ន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ជាអនុបាទិន្ន អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាអនុបាទិន្ន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ជាអនុបាទិន្ន អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាអនុបាទិន្ន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។*

[៤៥៨] *ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។*

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

កុសលត្តិកឧបាទិន្នទុកំ

[៤៥៩] កុសលោ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ កុស-
លស្ស អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ច-
យោ តីណិ ។ អកុសលោ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ
អកុសលស្ស អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ អនុបាទិន្នោ
ធម្មោ អព្យាកតស្ស អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស
ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៦០] កុសលោ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ កុសលស្ស
អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ
តីណិ ។ អកុសលោ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ អកុ-
សលស្ស អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន
បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ
អព្យាកតស្ស អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ អព្យាកតោ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ
កុសលស្ស អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៤៦១] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ នវ អធិ-
បតិយា ទស អនន្តរេ ឆ សហជាតេ នវ និស្ស-
យេ នវ ឧបនិស្សយេ នវ អវិគតេ ឯកាទស ។

កុសលត្តិកឧបាទិន្នទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកឧបាទិន្នទុកៈ

[៤៥៩] កុសលធម៌ ជាអនុបាទិន្ន ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាអនុបាទិន្ន ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ជាអនុបាទិន្ន ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាអនុបាទិន្ន ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ជាអនុបាទិន្ន ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាអនុបាទិន្ន ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៦០] កុសលធម៌ ជាអនុបាទិន្ន ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាអនុបាទិន្ន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ជាអនុបាទិន្ន ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាអនុបាទិន្ន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ជាអនុបាទិន្ន ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាអនុបាទិន្ន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ ជាអនុបាទិន្ន ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាអនុបាទិន្ន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៤៦១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ។

ចប់ កុសលត្តិកឧបាទិន្នទុកៈ ។

កុសលត្តិកឧបាទានគោច្ឆកទុកំ

[៤៦២] អកុសលំ ឧបាទានំ ធម្មំ បដិច្ច អកុ-
សលោ ឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៦៣] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិ-
គតេ ឯកំ ។

ឧបាទានគោច្ឆកំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកឧបាទានគោច្ឆកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកកិលេសទុកំ

[៤៦៤] អកុសលំ កិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច អកុ-
សលោ កិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៦៥] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិ-
គតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៤៦៦] កុសលំ នោកិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច កុស-
លោ នោកិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
តីណិ ។ អកុសលំ នោកិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច អកុ-
សលោ នោកិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
តីណិ ។ អព្យាកតំ នោកិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យា-
កតោ នោកិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

កុសលត្តិកឧបាទានគោច្ឆកទុកៈ

[៤៦២] *អកុសលធម៌ ជាឧបាទាន អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។*

[៤៦៣] *ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។*

ឧបាទានគោច្ឆកៈ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកឧបាទានគោច្ឆកទុកៈ ។

កុសលត្តិកកិលេសទុកៈ

[៤៦៤] *អកុសលធម៌ ជាកិលេស អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាកិលេស ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។*

[៤៦៥] *ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។*

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ ១ ។

[៤៦៦] *កុសលធម៌ មិនមែនជាកិលេស អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាកិលេស ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ មិនមែនជាកិលេស អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មិនមែនជាកិលេស ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាកិលេស អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាកិលេស ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។*

[៤៦៧] ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អធិ-
បតិយា នវ អវិគតេ នវ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ
បដិច្ចវារសទិសា ។

[៤៦៨] កុសលោ ធោកិលេសោ ធម្មោ កុស-
លស្ស ធោកិលេសស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន
បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ ធោកិលេសោ ធម្មោ
អព្យាកតស្ស ធោកិលេសស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្ប-
ច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៦៩] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ នវ អវិគ-
តេ តេរស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកកិលេសទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកសង្កិលេសិកទុកំ

[៤៧០] កុសលំ សង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច
កុសលោ សង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា តីណិ ។ អកុសលំ សង្កិលេសិកំ ធម្មំ
បដិច្ច អកុសលោ សង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

[៤៦៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៤៦៨] កុសលធម៌ មិនមែនជាកិលេស ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមែនជាកិលេស ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាកិលេស ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាកិលេស ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៦៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះផងចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកកិលេសទុកៈ ។

កុសលត្តិកសង្កិលេសិកទុកៈ

[៤៧០] កុសលធម៌ គួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ គួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ គួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ គួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ សង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៧១] ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ នវ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ វិត្ថារេតព្វា[១] ។

[៤៧២] កុសលោ សង្កិលេសិកោ ធម្មោ កុសលស្ស សង្កិលេសិកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ សង្កិលេសិកោ ធម្មោ អកុសលស្ស សង្កិលេសិកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ សង្កិលេសិកោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស សង្កិលេសិកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៧៣] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ អវិគតេ តេរស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៤៧៤] កុសលំ អសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

---

១ ម. សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ វិត្ថារេតព្វាតិ ឥមេ បាឋា នត្ថិ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ គួរដល់សេចក្ដីសៅ-ហ្មង អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ គួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៧១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្ដី សម្បយុត្តវារៈក្ដី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្ដារផងចុះ ។

[៤៧២] កុសលធម៌ គួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃកុ-សលធម៌ គួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ គួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ គួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យា-កតធម៌ គួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ គួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៧៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្ដារ យ៉ាងនោះដែរ ។

[៤៧៤] កុសលធម៌ មិនគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង អា-ស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ អសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៧៥] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ
បដិច្ចវារសទិសា ។

[៤៧៦] កុសលោ អសង្កិលេសិកោ ធម្មោ កុសលស្ស អសង្កិលេសិកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ អសង្កិលេសិកោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អសង្កិលេសិកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៧៧] អព្យាកតោ អសង្កិលេសិកោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អសង្កិលេសិកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ អសង្កិលេសិកោ ធម្មោ កុសលស្ស អសង្កិលេសិកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៧៨] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា តីណិ អនន្តរេ ទ្វេ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ អវិគតេ ទ្វេ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៧៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មនវារៈ ២ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៤៧៦] កុសលធម៌ មិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ដោយហេតុប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ មិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៧៧] អព្យាកតធម៌ មិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៤៧៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកសង្កិលេសិកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកសង្កិលិដ្ឋទុកំ

[៤៧៩] អកុសលំ សង្កិលិដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៨០] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៤៨១] កុសលំ អសង្កិលិដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ អសង្កិលិដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ អសង្កិលិដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អសង្កិលិដ្ឋោ ច អព្យាកតោ អសង្កិលិដ្ឋោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ អសង្កិលិដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។

[៤៨២] កុសលំ អសង្កិលិដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះផងចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកសង្កិលេសិកទុកៈ ។

កុសលត្តិកសង្កិលិដ្ឋទុកៈ

[៤៧៩] អកុសលធម៌ ដែលសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវអកុសល-ធម៌ ដែលសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៨០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ ១ ។

[៤៨១] កុសលធម៌ ដែលមិនសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវកុសល-ធម៌ ដែលមិនសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អព្យាកត-ធម៌ ដែលមិនសៅងហ្មង អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដែលមិនសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ កុសលធម៌ ដែលមិនសៅហ្មងក្តី អព្យាកតធម៌ ដែលមិនសៅហ្មងក្តី អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដែលមិនសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលមិនសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ដែលមិនសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៤៨២] កុសលធម៌ ដែលមិនសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវកុស-លធម៌ ដែលមិនសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

អព្យាកតំ អសង្កិលិដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។

[៤៨៣] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អធិ-បតិយា បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

[៤៨៤] កុសលោ អសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ កុស-លស្ស អសង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ អសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អសង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៨៥] កុសលោ អសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ កុស-លស្ស អសង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។ អព្យាកតោ អសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អសង្កិលិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស អារម្មណ-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។

[៤៨៦] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ចត្តារិ អ-ធិបតិយា បញ្ច អនន្តរេ ចត្តារិ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ អវិគតេ សត្ត ។

អព្យាកតធម៌ ដែលមិនសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ដែលមិនសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៤៨៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៤៨៤] កុសលធម៌ ដែលមិនសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ដែលមិនសៅហ្មង ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលមិនសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ដែលមិនសៅហ្មង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៨៥] កុសលធម៌ ដែលមិនសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ដែលមិនសៅហ្មង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលមិនសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ដែលមិនសៅហ្មង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៤៨៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកសង្កិលិដ្ឋទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកកិលេសសម្បយុត្តទុកំ

[៤៨៧] អកុសលំ កិលេសសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ កិលេសសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សង្កិលិដ្ឋទុកសទិសំ ។

កុសលត្តិកកិលេសសម្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកកិលេសសង្កិលេសិកទុកំ

[៤៨៨] អកុសលំ កិលេសញ្ចេវ សង្កិលេសិ-កញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ កិលេសោ ចេវ សង្កិ-លេសិកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៨៩] ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៤៩០] កុសលំ សង្កិលេសិកញ្ចេវ នោចកិលេ-សំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ សង្កិលេសិកោ ចេវ នោច-កិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះផងចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកសង្កិលិដ្ឋទុកៈ ។

កុសលត្តិកកិលេសសម្បយុត្តទុកៈ

[៤៨៧] *អកុសលធម៌ ប្រកបដោយកិលេស អាស្រ័យ នូវអកុ-សលធម៌ ប្រកបដោយកិលេស ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ប្រហែលគ្នានឹងសង្កិលិដ្ឋទុកៈដែរ ។*

ចប់ កុសលត្តិកកិលេសសម្បយុត្តទុកៈ ។

កុសលត្តិកកិលេសសង្កិលេសិកទុកៈ

[៤៨៨] *អកុសលធម៌ ជាកិលេស ទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាកិលេស ទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។*

[៤៨៩] *ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។*

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ ១ ។

[៤៩០] *កុសលធម៌ គួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទាំងមិនមែនជាកិលេស អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ គួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទាំងមិនមែនជាកិលេស ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។*

កុសលត្តិកកិលេសសង្កិលេសិកទុកំ

អកុសលំ សង្កិលេសិកញ្ចេវ នោចកិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សង្កិលេសិកោចេវ នោចកិលេ-សោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យា-កតំ សង្កិលេសិកញ្ចេវ នោចកិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សង្កិលេសិកោចេវ នោចកិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ កុសលំ សង្កិ-លេសិកញ្ចេវ នោចកិលេសញ្ច អព្យាកតំ សង្កិលេ-សិកញ្ចេវ នោចកិលេសញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សង្កិលេសិកោចេវ នោចកិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ សង្កិលេសិកញ្ចេវ នោ-ចកិលេសញ្ច អព្យាកតំ សង្កិលេសិកញ្ចេវ នោច-កិលេសញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សង្កិលេសិ-កោចេវ នោចកិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា ។

[៤៩១] ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អវិ-គតេ នវ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

អកុសលធម៌ គួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទាំងមិនមែនជាកិលេស អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ គួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទាំងមិនមែនជាកិលេស ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ គួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទាំងមិនមែនជាកិលេស អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ គួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទាំងមិនមែនជាកិលេស ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ គួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទាំងមិនមែនជាកិលេស អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ គួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទាំងមិនមែនជាកិលេសផង នូវអព្យាកតធម៌ គួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទាំងមិនមែនជាកិលេសផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ គួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទាំងមិនមែនជាកិលេស អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ គួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទាំងមិនមែនជាកិលេសផង នូវអព្យាកតធម៌ គួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទាំងមិនមែនជាកិលេសផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៩១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៤៩២] កុសលោ សង្កិលេសិកោចេវ នោចកិ-លោសោ ធម្មោ កុសលស្ស សង្កិលេសិកស្សចេវ នោចកិលេសស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ សង្កិលេសិកោចេវ នោចកិ-លេសោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស សង្កិលេសិកស្សចេវ នោចកិលេសស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៩៣] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ទ្វេ អធិ-បតិយា ទ្វេ អវិគតេ តេរស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកកិលេសសង្កិលេសិកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកកិលេសសង្កិលិដ្ឋទុកំ

[៤៩៤] អកុសលំ កិលេសញ្ចេវ សង្កិលិដ្ឋញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ កិលេសោចេវ សង្កិលិដ្ឋោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៩៥] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិ-គតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៤៩២] កុសលធម៌ គួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទាំងមិនមែនជាកិលេស ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ គួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទាំងមិនមែនជាកិលេស ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ គួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទាំងមិនមែនជាកិលេស ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ គួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទាំងមិនមែនជាកិលេស ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៩៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះផងចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកកិលេសសង្កិលេសិកទុកៈ ។

កុសលត្តិកកិលេសសង្កិលិដ្ឋទុកៈ

[៤៩៤] អកុសលធម៌ ជាកិលេស ទាំងសៅហ្មង អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ជាកិលេស ទាំងសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៩៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ ១ ។

[៤៩៦] អកុសលំ សង្កិលិដ្ឋញ្ចេវ នោចកិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សង្កិលិដ្ឋោចេវ នោចកិលេ-សោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៩៧] ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

កុសលត្តិកកិលេសសង្កិលិដ្ឋទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកកិលេសកិលេសសម្បយុត្តទុកំ

[៤៩៨] អកុសលំ កិលេសញ្ចេវ កិលេសសម្ប-យុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ កិលេសោចេវ កិ-លេសសម្បយុត្តោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៩៩] ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៥០០] អកុសលំ កិលេសសម្បយុត្តញ្ចេវ នោ-ចកិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ កិលេស-សម្បយុត្តោចេវ នោចកិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៥០១] ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

[៤៩៦] *អកុសលធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងមិនមែនជាកិលេស អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងមិនមែនជាកិលេស ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។*

[៤៩៧] *ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។*

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ ១ ។

ចប់ កុសលត្តិកកិលេសសង្កិលិដ្ឋទុកៈ ។

កុសលត្តិកកិលេសកិលេសសម្បយុត្តទុកៈ

[៤៩៨] *អកុសលធម៌ ជាកិលេសទាំងប្រកបដោយកិលេស អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាកិលេសទាំងប្រកបដោយកិលេស ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។*

[៤៩៩] *ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។*

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ ១ ។

[៥០០] *អកុសលធម៌ ប្រកបដោយកិលេសទាំងមិនមែនជាកិលេស អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយកិលេសទាំងមិនមែនជាកិលេស ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។*

[៥០១] *ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។*

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

កុសលត្តិកកិលេសកិលេសសម្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកកិលេសវិប្បយុត្តសង្កិលេសិកទុកំ

[៤០២] កុសលំ កិលេសវិប្បយុត្តំ សង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ កិលេសវិប្បយុត្តោ សង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ កិលេសវិប្បយុត្តំ សង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ កិលេសវិប្បយុត្តោ សង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ កិលេសវិប្បយុត្តំ សង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ កិលេសវិប្បយុត្តោ សង្កិលេសិកោ ច អព្យាកតោ កិលេសវិប្បយុត្តោ សង្កិលេសិកោច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ កិលេសវិប្បយុត្តំ សង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ កិលេសវិប្បយុត្តោ សង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ កុសលំ កិលេសវិប្បយុត្តំ សង្កិលេសិកញ្ច

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ ១ ។

ចប់ កុសលត្តិកកិលេសកិលេសសម្បយុត្តទុកៈ ។

កុសលត្តិកកិលេសវិប្បយុត្តសង្កិលេសិកទុកៈ

[៥០២] *កុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ កុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងក្តី អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងក្តី អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងផង*

អព្យាកតំ កិលេសវិប្បយុត្តំ សង្កិលេសិកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ កិលេសវិប្បយុត្តោ សង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤០៣] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ បញ្ច ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ
បដិច្ចវារសទិសា ។

[៤០៤] កុសលោ កិលេសវិប្បយុត្តោ សង្កិលេសិកោ ធម្មោ កុសលស្ស កិលេសវិប្បយុត្តស្ស សង្កិលេសិកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ កិលេសវិប្បយុត្តោ សង្កិលេសិកោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស កិលេសវិប្បយុត្តស្ស សង្កិលេសិកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤០៥] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា ចត្តារិ អវិគតេ សត្ត ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៤០៦] កុសលំ កិលេសវិប្បយុត្តំ អសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ កិលេសវិប្បយុត្តោ អសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

នូវអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩០៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៩០៤] កុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩០៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះផងចុះ ។

[៩០៦] កុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មងទាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មងទាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ កិលេសវិប្បយុត្តំ អសង្កិ-លេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ កិលេសវិប្បយុត្តោ អសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤០៧] ហេតុយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

[៤០៨] កុសលោ កិលេសវិប្បយុត្តោ អសង្កិ-លេសិកោ ធម្មោ កុសលស្ស កិលេសវិប្បយុត្តស្ស អសង្កិលេសិកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ច-យោ ។ អព្យាកតោ កិលេសវិប្បយុត្តោ អសង្កិលេសិ-កោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស កិលេសវិប្បយុត្តស្ស អ-សង្កិលេសិកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤០៩] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិ-បតិយា តីណិ អនន្តរេ ទ្វេ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ អវិ-គតេ ទ្វេ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្ដីសៅហ្មង ទាំងមិនគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្ដីសៅហ្មងទាំងមិនគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥០៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារៈក្ដី សម្បយុត្តវារៈក្ដី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៥០៨] កុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្ដីសៅហ្មងទាំងមិនគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្ដីសៅហ្មងទាំងមិនគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្ដីសៅហ្មងទាំងមិនគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្ដីសៅ-ហ្មងទាំងមិនគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥០៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

កុសលត្តិកទស្សនេនបហាតព្វទុកំ

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកកិលេសវិប្បយុត្តសង្កិលេសិកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកទស្សនេនបហាតព្វទុកំ

[៤១០] អកុសលំ ធម្មំ ទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤១១] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៤១២] កុសលំ ន ទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ន ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អកុសលំ ន ទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ន ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ ន ទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ន ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ កុសលំ ន ទស្សនេន បហាតព្វញ្ច អព្យាកតំ ន ទស្សនេន បហាតព្វញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ន ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះផងចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកកិលេសវិប្បយុត្តសង្កិលេសិកទុកៈ ។

កុសលត្តិកទស្សនេនបហាតព្វទុកៈ

[៥១០] *អកុសលធម៌ ត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។*

[៥១១] *ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។*

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ ១ ។

[៥១២] *កុសលធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈផង នូវអព្យាកតធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។*

អកុសលំ ន ទស្សនេន បហាតព្វញ្ច អព្យាកតំ ន ទស្សនេន បហាតព្វញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ន ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៥១៣] ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អវិ-គតេ នវ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

[៥១៤] កុសលោ ន ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ កុសលស្ស ន ទស្សនេន បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ ន ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ អកុសលស្ស ន ទស្ស-នេន បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ ន ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ន ទស្សនេន បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៥១៥] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ នវ អធិ-បតិយា ទស អនន្តរេ សត្ត អវិគតេ តេរស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកទស្សនេនបហាតព្វទុកំ និដ្ឋិតំ ។

អព្យាកតធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈផង នូវអព្យាកតធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥១៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៥១៤] កុសលធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥១៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះផងចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកទស្សនេនបហាតព្វទុកៈ ។

១៣៣

កុសលត្តិកភាវនាយបហាតព្វទុកំ

[៥១៦] អកុសលំ ភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៥១៧] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិ-គតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៥១៨] កុសលំ ន ភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ន ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៥១៩] ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកភាវនាយបហាតព្វទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកំ

[៥២០] អកុសលំ ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ទស្សនេន បហាតព្វហេ-តុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

កុសលត្តិកភាវនាយបហាតព្វទុកៈ

[៥១៦] *អកុសលធម៌ ដែលត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ ។*

[៥១៧] *ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។*

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ ១ ។

[៥១៨] *កុសលធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះ ហេតុប្បច្ច័យ ។*

[៥១៩] *ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។*

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

កុសលត្តិកភាវនាយបហាតព្វទុកៈ ។

កុសលត្តិកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកៈ

[៥២០] *អកុសលធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើប កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។*

[៤២១] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិ-
គតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៤២២] កុសលំ ធម្មំ ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ធម្មោ ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤២៣] ហេតុយា ឆវ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកំ

[៤២៤] អកុសលំ ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ភាវនាយ បហាតព្វហេតុ-
កោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤២៥] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិ-
គតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៤២៦] កុសលំ ធម្មំ ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ធម្មោ ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៥២១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ ១ ។

[៥២២] កុសលធម៌ មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥២៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកៈ ។

កុសលត្តិកភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកៈ

[៥២៤] អកុសលធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥២៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ ១ ។

[៥២៦] កុសលធម៌ មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

កុសលត្តិកសវិតក្កទុកំ

[៤២៧] ហេតុយា ឆវ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ ឆវ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកសវិតក្កទុកំ

[៤២៨] កុសលំ សវិតក្កំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ សវិតក្កោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ សវិតក្កំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សវិតក្កោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ សវិតក្កំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សវិតក្កោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤២៩] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

[៤៣០] កុសលោ សវិតក្កោ ធម្មោ កុសលស្ស សវិតក្កស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ សវិតក្កោ ធម្មោ អកុសលស្ស

[៥២៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកៈ ។

កុសលត្តិកសវិតក្កទុកៈ

[៥២៨] កុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥២៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៥៣០] កុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ជាបច្ច័យនៃកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌

សវិតក្កស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ សវិតក្កោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស សវិ-តក្កស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៣១] កុសលោ សវិតក្កោ ធម្មោ កុសលស្ស សវិតក្កស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ សវិតក្កោ ធម្មោ អកុសលស្ស សវិតក្កស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ សវិតក្កោ ធម្មោ អព្យាក-តស្ស សវិតក្កស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៤៣២] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ នវ អធិ-បតិយា សត្ត អវិគតេ តីណិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៤៣៣] កុសលំ អវិតក្កំ ធម្មំ បដិច្ច កុ-សលោ អវិតក្កោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៣៤] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ ទ្វេ អវិ-គតេ សត្ត ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៣១] កុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៥៣២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

[៥៣៣] កុសលធម៌ មិនមានវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមានវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៣៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៨៣៥] កុសលោ អវិតក្កោ ធម្មោ កុសលស្ស អវិតក្កស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ អវិតក្កោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អវិតក្កស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៨៣៦] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ នវ អវិគតេ តេរស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកសវិតក្កទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកសវិចារទុកំ

[៨៣៧] កុសលំ សវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ សវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលសវិតក្កសទិសំ ។

កុសលត្តិកសវិចារទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកសប្បីតិកទុកំ

[៨៣៨] កុសលំ សប្បីតិកំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ សប្បីតិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៥៣៥] កុសលធម៌ មិនមានវិតក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមានវិតក្កៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមានវិតក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមានវិតក្កៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៣៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកសវិតក្កទុកៈ ។

កុសលត្តិកសវិចារទុកៈ

[៥៣៧] កុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ដូចគ្នានឹងកុសលត្តិកសវិតក្កៈដែរ ។

ចប់ កុសលត្តិកសវិចារទុកៈ ។

កុសលត្តិកសប្បីតិកទុកៈ

[៥៣៨] កុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

អកុសលំ សប្បីតិកំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សប្បីតិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ សប្បីតិកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សប្បីតិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៣៩] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

[៤៤០] កុសលោ សប្បីតិកោ ធម្មោ កុសលស្ស សប្បីតិកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ សប្បីតិកោ ធម្មោ អកុសលស្ស សប្បីតិកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ សប្បីតិកោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស សប្បីតិកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៤១] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ នវ អវិគតេ តីណិ ។

[៤៤២] កុសលំ អប្បីតិកំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អប្បីតិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

អកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៣៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៥៤០] កុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសល-ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៤១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៥៤២] កុសលធម៌ មិនមានបីតិ អាស្រ័យ នូវកុសល-ធម៌ មិនមានបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

១៣៩

កុសលត្តិកសប្បីតិកទុកំ

អកុសលំ អប្បីតិកំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អប្បីតិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ អប្បីតិកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អប្បីតិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ កុសលំ អប្បីតិកញ្ច អព្យាកតំ អប្បីតិកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អប្បីតិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ អប្បីតិកញ្ច អព្យាកតំ អប្បីតិកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អប្បីតិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៤៣] ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ នវ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

[៤៤៤] កុសលោ អប្បីតិកោ ធម្មោ កុសលស្ស អប្បីតិកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៤៥] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ នវ អវិគតេ តេរស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកសប្បីតិកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

អកុសលធម៌ មិនមានបីតិ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មិនមានបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមានបីតិ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមានបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមានបីតិ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមានបីតិផង នូវអព្យាកតធម៌ មិនមានបីតិផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមានបីតិ អាស្រ័យ នូវអកុសល-ធម៌ មិនមានបីតិផង នូវអព្យាកតធម៌ មិនមានបីតិផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៤៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៤៤៤] កុសលធម៌ មិនមានបីតិ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមានបីតិ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៤៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកសប្បីតិកទុកៈ ។

កុសលត្តិកប្បីតិសហាគតាទិត្តិទុកំ

[៤៤៦] កុសលំ បីតិសហាគតំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ បីតិសហាគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ ធបីតិសហាគតំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។ កុសលំ សុខសហាគតំ ធម្មំ បដិច្ច . . . កុសលំ ធសុខសហាគតំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។ កុសលំ ឧបេក្ខាសហាគតំ ធម្មំ បដិច្ច . . . កុសលំ ធឧបេក្ខាសហាគតំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។

កុសលត្តិកប្បីតិសហាគតាទិត្តិទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកកាមាវចរទុកំ

[៤៤៧] កុសលំ កាមាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ កាមាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ កាមាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ កាមាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ កាមាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ កាមាវចរោ ច អព្យាកតោ កាមាវចរោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ កាមាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ កាមាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ កាមាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ កាមាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

កុសលត្តិកប្បីតិសហគតាទិត្តិទុកៈ

[៥៨៦] កុសលធម៌ ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ . . . ។ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រកបដោយសុខ . . . អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខ . . . ។ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខា . . . អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា ... ។

ចប់ កុសលត្តិកប្បីតិសហគតាទិត្តិទុកៈ ។

កុសលត្តិកកាមាវចរទុកៈ

[៥៨៧] កុសលធម៌ ជាកាមាវចរ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាកាមាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ ជាកាមាវចរ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាកាមាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ កុសលធម៌ ជាកាមាវចរក្តី អព្យាកតធម៌ ជាកាមាវចរក្តី អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាកាមាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ ជាកាមាវចរ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាកាមាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ជាកាមាវចរ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាកាមាវចរ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា ។ កុសលំ កាមាវចរញ្ច អព្យាកតំ កាមាវចរញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ កាមាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ កាមាវចរញ្ច អព្យាកតំ កាមាវចរញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ កាមាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨៤៨] ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ នវ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ
បដិច្ចវារសទិសា ។

[៨៤៩] កុសលោ កាមាវចរោ ធម្មោ កុសលស្ស កាមាវចរស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ កាមាវចរោ ធម្មោ អកុសលស្ស កាមាវចរស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ កាមាវចរោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស កាមាវចរស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៨៥០] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ អវិគតេ តេរស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាកាមាវចរ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាកាមាវចរផង នូវអព្យាកតធម៌ ជាកាមាវចរផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាកាមាវចរ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាកាមាវចរផង នូវអព្យាកតធម៌ ជាកាមាវចរផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៤៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៥៤៩] កុសលធម៌ ជាកាមាវចរ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាកាមាវចរ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ជាកាមាវចរ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាកាមាវចរ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ជាកាមាវចរ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាកាមាវចរ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៥០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

[៤៤១] កុសលំ នកាមាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ នកាមាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ នកាមាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នកាមាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៤២] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

[៤៤៣] កុសលោ នកាមាវចរោ ធម្មោ កុសលស្ស នកាមាវចរស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ នកាមាវចរោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស នកាមាវចរស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៤៤] កុសលោ នកាមាវចរោ ធម្មោ កុសលស្ស នកាមាវចរស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ កុសលោ នកាមាវចរោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស នកាមាវចរស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ នកាមាវចរោ ធម្មោ

[៥៥១] កុសលធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៥២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៥៥៣] កុសលធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៥៤] កុសលធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ កុសលធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ

អព្យាកតស្ស នកាមាវចរស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ អព្យាកតោ នកាមាវចរោ ធម្មោ កុសលស្ស នកាមាវចរស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ។

[៤៨៥] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិ-បតិយា តីណិ អវិគតេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកកាមាវចរទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិករូបាវចរទុកំ

[៤៨៦] កុសលំ រូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ រូបាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យា-កតំ រូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ រូបាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៨៧] ហេតុយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វា ។

[៤៨៨] កុសលំ នរូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ នរូបាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៥៥៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកកាមាវចរទុកៈ ។

កុសលត្តិករូបាវចរទុកៈ

[៥៥៦] កុសលធម៌ ជារូបាវចរ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជារូបាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជារូបាវចរ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជារូបាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៥៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារយ៉ាងនេះ ។

[៥៥៨] កុសលធម៌ មិនមែនជារូបាវចរ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមែនជារូបាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

អកុសលំ នរូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ នរូបាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ នរូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នរូបាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ កុសលំ នរូបាវចរញ្ច អព្យាកតំ នរូបាវចរញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នរូបាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ នរូបាវចរញ្ច អព្យាកតំ នរូបាវចរញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នរូបាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៥៥៩] ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ នវ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ
បដិច្ចវារសទិសា ។

[៥៦០] កុសលោ នរូបាវចរោ ធម្មោ កុសលស្ស នរូបាវចរស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ នរូបាវចរោ ធម្មោ អកុសលស្ស នរូបាវចរស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ នរូបាវចរោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស នរូបាវចរស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

អកុសលធម៌ មិនមែនជារូបាវចរ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មិនមែនជារូបាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជារូបាវចរ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជារូបាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជារូបាវចរ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមែនជារូបាវចរផង នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជារូបាវចរផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជារូបាវចរ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មិនមែនជារូបាវចរផង នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជារូបាវចរផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៥៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៥៦០] កុសលធម៌ មិនមែនជារូបាវចរ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមែនជារូបាវចរ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ មិនមែនជារូបាវចរ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ មិនមែនជារូបាវចរ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជារូបាវចរ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមែនជារូបាវចរ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៦១] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ ឆវ អវិ-
គតេ តេរស ។

យថា កុសលត្តិកោ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិករូបាវចរទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកអរូបាវចរទុកំ

[៤៦២] កុសលំ អរូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អរូបាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ អរូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អរូបាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៦៣] កុសលំ នអរូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ នអរូបាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

រូបាវចរទុកសទិសំ ។

កុសលត្តិកអរូបាវចរទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកបរិយាបន្នទុកំ

[៤៦៤] កុសលំ បរិយាបន្នំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ បរិយាបន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អកុសលំ បរិយាបន្នំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ បរិយាបន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

[៥៦១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះផងចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិករូបាវចរទុកៈ ។

កុសលត្តិកអរូបាវចរទុកៈ

[៥៦២] កុសលធម៌ ជាអរូបាវចរ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាអរូបាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាអរូបាវចរ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាអរូបាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៦៣] កុសលធម៌ មិនមែនជាអរូបាវចរ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាអរូបាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(កុសលត្តិកអរូបាវចរទុកៈ) ដូចគ្នានឹងរូបាវចរទុកៈដែរ ។

ចប់ កុសលត្តិកអរូបាវចរទុកៈ ។

កុសលត្តិកបរិយាបន្នទុកៈ

[៥៦៤] កុសលធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ (ធម៌ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងតេភូមិកវដ្ត) អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ បរិយាបន្នំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ បរិយាបន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ កុសលំ បរិយាបន្នញ្ច អព្យាកតំ បរិយាបន្នញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ បរិយាបន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ បរិយាបន្នញ្ច អព្យាកតំ បរិយាបន្នញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ បរិយាបន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៦៥] ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ នវ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

[៤៦៦] កុសលោ បរិយាបន្នោ ធម្មោ កុសលស្ស បរិយាបន្នស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ បរិយាបន្នោ ធម្មោ អកុសលស្ស បរិយាបន្នស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ បរិយាបន្នោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស បរិយាបន្នស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាបរិយាបន្នៈផង នូវអព្យាកតធម៌ ជាបរិយាបន្នៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាបរិយាបន្នៈផង នូវអព្យាកតធម៌ ជាបរិយាបន្នៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៦៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៥៦៦] កុសលធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

១៤៧

កុសលត្តិកបរិយាបន្នទុកំ

[៤៦៧] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ ឆវ អធិ-
បតិយា ឆវ អវិគតេ តេរស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៤៦៨] កុសលំ អបរិយាបន្នំ ធម្មំ បដិច្ច កុស-
លោ អបរិយាបន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។
អព្យាកតំ អបរិយាបន្នំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ
អបរិយាបន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៦៩] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិ-
គតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ
បដិច្ចវារសទិសា ។

[៤៧០] កុសលោ អបរិយាបន្នោ ធម្មោ កុស-
លស្ស អបរិយាបន្នស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន
បច្ចយោ អព្យាកតោ អបរិយាបន្នោ ធម្មោ អព្យា-
កតស្ស អបរិយាបន្នស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។

កុសលត្តិកបរិយាបន្នទុកៈ

[៥៦៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

[៥៦៨] កុសលធម៌ ជាអបរិយាបន្នៈ (ធម៌ ដែលមិនបានរាប់បញ្ចូលក្នុងតេភូមិកវដ្ត) អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាអបរិយាបន្នៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាអបរិយាបន្នៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាអបរិយាបន្នៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៦៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៥៧០] កុសលធម៌ ជាអបរិយាបន្នៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាអបរិយាបន្នៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ ជាអបរិយាបន្នៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាអបរិយាបន្នៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៧១] អព្យាកតោ អបរិយាបន្នោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អបរិយាបន្នស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ អបរិយាបន្នោ ធម្មោ កុសលស្ស អបរិយាបន្នស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៧២] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា តីណិ អនន្តរេ ទ្វេ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ អវិគតេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកបរិយាបន្នទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកនិយ្យានិកទុកំ

[៤៧៣] កុសលំ និយ្យានិកំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ និយ្យានិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៧៤] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៨៧១] អព្យាកតធម៌ ជាអបរិយាបន្នៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាអបរិយាបន្នៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាអបរិយា-បន្នៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាអបរិយាបន្នៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៨៧២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះផងចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកបរិយាបន្នទុកៈ ។

កុសលត្តិកនិយ្យានិកទុកៈ

[៨៧៣] កុសលធម៌ ជានិយ្យានិកៈ (ធម៌ដែលលះបង់សង្សារ-វដ្តទាំងអស់ ដោយឥតមានសេសសល់) អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជានិយ្យានិកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៧៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ ១ ។

[៨៧៥] កុសលំ អនិយ្យានិកំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អនិយ្យានិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អកុសលំ អនិយ្យានិកំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អនិយ្យានិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ អនិយ្យានិកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អនិយ្យានិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨៧៦] ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ នវ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកនិយ្យានិកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកនិយតទុកំ

[៨៧៧] កុសលំ និយតំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ និយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ និយតំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ និយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨៧៨] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៥៧៥] កុសលធម៌ ជាអនិយ្យានិក: អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាអនិយ្យានិក: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ជាអនិយ្យានិក: អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាអនិយ្យានិក: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ជាអនិយ្យានិក: អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាអនិយ្យានិក: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៧៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកនិយ្យានិកទុក: ។

កុសលត្តិកនិយតទុក:

[៥៧៧] កុសលធម៌ ជានិយត: (ធម៌ទៀង) អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជានិយត: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ជានិយត: អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជានិយត: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៧៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនេះផងចុះ ។

[៤៧៩] កុសលំ អនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[៤៨០] ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ នវ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកនិយតទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកសឧត្តរទុកំ

[៤៨១] កុសលំ សឧត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ សឧត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អកុសលំ សឧត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សឧត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ សឧត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សឧត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៨២] ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ នវ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

[៤៨៣] កុសលោ សឧត្តរោ ធម្មោ កុសលស្ស សឧត្តរស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៥៧៩] កុសលធម៌ ជាអនិយតៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាអនិយតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៥៨០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនេះផងចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកនិយតទុកៈ ។

កុសលត្តិកសឧត្តរទុកៈ

[៥៨១] កុសលធម៌ ប្រកបដោយឧត្តរៈ (ការរើឡើងនូវខ្លួន) អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រកបដោយឧត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ប្រកបដោយឧត្តរៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយឧត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយឧត្តរៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយឧត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៨២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៥៨៣] កុសលធម៌ ប្រកបដោយឧត្តរៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ប្រកបដោយឧត្តរៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

អកុសលោ សឧត្តរោ ធម្មោ អកុសលស្ស សឧត្តរស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ សឧត្តរោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស សឧត្តរស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៥៨៤] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ អវិគតេ តេរស ។

[៥៨៥] កុសលំ អនុត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អនុត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ អនុត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អនុត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៥៨៦] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ
បដិច្ចវារសទិសា ។

[៥៨៧] កុសលោ អនុត្តរោ ធម្មោ កុសលស្ស អនុត្តរស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ អនុត្តរោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អនុត្តរស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

អកុសលធម៌ ប្រកបដោយឧត្តរៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ប្រកបដោយឧត្តរៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយឧត្តរៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយឧត្តរៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៨៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

[៥៨៥] កុសលធម៌ មិនមានឧត្តរៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមានឧត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមានឧត្តរៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមានឧត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៨៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៥៨៧] កុសលធម៌ មិនមានឧត្តរៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមានឧត្តរៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមានឧត្តរៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមានឧត្តរៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៨៨] អព្យាកតោ អនុត្តរោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អនុត្តរស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ អព្យាកតោ អនុត្តរោ ធម្មោ កុសលស្ស អនុត្តរស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៨៩] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា តីណិ អនន្តរេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកសឧត្តរទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកសរណទុកំ

[៤៩០] អកុសលំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៩១] ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៤៩២] កុសលំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[៥៨៨] អព្យាកតធម៌ មិនមានឧត្តរៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមានឧត្តរៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ មិនមានឧត្តរៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមានឧត្តរៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៥៨៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកសឧត្តរទុកៈ ។

កុសលកត្តិកសរណទុកៈ

[៥៩០] អកុសលធម៌ ប្រកបដោយរណៈ (លាមក) អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៩១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ ១ ។

[៥៩២] កុសលធម៌ មិនមានរណៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមានរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

កុសលត្តិកសរណទុកំ

អព្យាកតំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ កុសលំ អរណញ្ច អព្យាកតំ អរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អរ-ណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៩៣] កុសលំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច កុស-លោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។

[៤៩៤] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ បញ្ច ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

[៤៩៥] កុសលោ អរណោ ធម្មោ កុសលស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ អរណោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៩៦] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ចត្តារិ អវិ-គតេ សត្ត ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកសរណទុកំ និដ្ឋិតំ ។

អព្យាកតធម៌ មិនមានរណៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមានរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមានរណៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមានរណៈផង នូវអព្យាកតធម៌ មិនមានរណៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៩៣] កុសលធម៌ មិនមានរណៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមានរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមានរណៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមានរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៥៩៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៥៩៥] កុសលធម៌ មិនមានរណៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមានរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមានរណៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមានរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៩៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកសរណទុកៈ ។

វេទនាត្តិកសរណទុកំ

[៤៩៧] សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៩៨] ហេតុយា តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

[៤៩៩] សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ សរណោ ធម្មោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស សរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ សរណោ ធម្មោ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស សរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

វេទនាត្តិកសរណទុកៈ

[៥៩៧] ធម៌ ដែលសម្បយុត្តដោយសុខវេទនា ប្រកបដោយរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលសម្បយុត្តដោយសុខវេទនា ប្រកបដោយរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលសម្បយុត្តដោយទុក្ខវេទនា ប្រកបដោយរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលសម្បយុត្តដោយទុក្ខវេទនា ប្រកបដោយរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលសម្បយុត្តដោយវេទនាមិនជាទុក្ខមិនជាសុខ ប្រកបដោយរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលសម្បយុត្តដោយវេទនាមិនជាទុក្ខមិនជាសុខ ប្រកបដោយរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៩៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៥៩៩] ធម៌ ដែលសម្បយុត្តដោយសុខវេទនា ប្រកបដោយរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលសម្បយុត្តដោយសុខវេទនា ប្រកបដោយរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលសម្បយុត្តដោយទុក្ខវេទនា ប្រកបដោយរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលសម្បយុត្តដោយទុក្ខវេទនា ប្រកបដោយរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ សរណោ ធម្មោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស សរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦០០] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ នវ អវិគតេ តីណិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៦០១] សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច អទុក្ខមសុ-ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦០២] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ តីណិ អវិ-គតេ តីណិ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

[៦០៣] សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ អរណោ ធម្មោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស

ធម៌ ដែលសម្បយុត្តដោយវេទនាមិនជាទុក្ខមិនជាសុខ ប្រកបដោយរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលសម្បយុត្តដោយវេទនាមិនជាទុក្ខមិនជាសុខ ប្រកបដោយរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦០០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

[៦០១] ធម៌ ដែលសម្បយុត្តដោយសុខវេទនា មិនមានរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលសម្បយុត្តដោយសុខវេទនា មិនមានរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលសម្បយុត្តដោយវេទនាមិនជាទុក្ខមិនជាសុខ មិនមានរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលសម្បយុត្តដោយវេទនាមិនជាទុក្ខមិនជាសុខ មិនមានរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦០២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៦០៣] ធម៌ ដែលសម្បយុត្តដោយសុខវេទនា មិនមានរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលសម្បយុត្តដោយសុខវេទនា មិនមានរណៈ

ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អទុក្ខមសុខាយ វេទ-ណាយ សម្បយុត្តោ អរណោ ធម្មោ អទុក្ខមសុខា-យ វេទណាយ សម្បយុត្តស្ស អរណាស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦០៤] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ឆ អវិគតេ តីណិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

វេទនាត្តិកសរណទុកំ និដ្ឋិតំ ។

វិបាកត្តិកសរណទុកំ

[៦០៥] វិបាកធម្មធម្មំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច វិបាក-ធម្មធម្មោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦០៦] ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៦០៧] វិបាកំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច វិបាកោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ វិបាកធម្មធម្មំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច វិបាកធម្មធម្មោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ តីណិ ។

ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលសម្បយុត្តដោយវេទនាមិនជាទុក្ខមិនជាសុខ មិនមានរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលសម្បយុត្តដោយវេទនាមិនជាទុក្ខមិនជាសុខ មិនមានរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦០៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ វេទនាត្តិកសរណទុកៈ ។

វិបាកត្តិកសរណទុកៈ

[៦០៥] ធម៌ មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាសរណៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦០៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ ១ ។

[៦០៧] វិបាកធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវវិបាកធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច នេវវិ-
បាកនវិបាកធម្មធម្មោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ វិបាកំ អរណញ្ច នេវវិបា-
កនវិបាកធម្មធម្មំ អរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច វិបាកោ
អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។
វិបាកធម្មធម្មំ អរណញ្ច នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ
អរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ
អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦០៨] ហេតុយា តេរស អារម្មណេ បញ្ច អវិ-
គតេ តេរស ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ
បដិច្ចវារសទិសា ។

[៦០៩] វិបាកោ អរណោ ធម្មោ វិបាកស្ស អរ-
ណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។
វិបាកធម្មធម្មោ អរណោ ធម្មោ វិបាកធម្មធម្មស្ស
អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តី-
ណិ ។ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ អរណោ ធម្មោ
នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស
ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ធម៌ មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ វិបាកធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាវិបាក ជាអរណៈផង មិនមែនជាវិបាក ទាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាអរណៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែន មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកធម៌ ជាប្រក្រតី ជាអរណៈផង មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជា ប្រក្រតី ជាអរណៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦០៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៦០៩] វិបាកធម៌ ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃវិបាកធម៌ ជា អរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មានវិបាកធម៌ជា ប្រក្រតី ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជា អរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាវិបាក ទាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិន មែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាអរណៈ ដោយ ហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦១០] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ ឆវ អវិ-
គតេ តេរស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

វិបាកត្តិកសរណទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ឧបាទិន្នត្តិកសរណទុកំ

[៦១១] អនុបាទិន្នុបាទានិយំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច
អនុបាទិន្នុបាទានិយោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦១២] ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៦១៣] ឧបាទិន្នុបាទានិយំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច
ឧបាទិន្នុបាទានិយោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-
តុប្បច្ចយា តីណិ ។ អនុបាទិន្នុបាទានិយំ អរណំ
ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នុបាទានិយោ អរណោ ធម្មោ

[៦១០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ វិបាកត្តិកសរណទុកៈ ។

ឧបាទិន្នត្តិកសរណទុកៈ

[៦១១] អនុបាទិន្នុបាទានិយធម៌ (ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម មិនកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន) ប្រកបដោយរណៈ អាស្រ័យ នូវអនុបាទិន្នុបាទានិយធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦១២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី
បញ្ហាវារៈក្តី សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

[៦១៣] ឧបាទិន្នុបាទានិយធម៌ (ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន) ជាអរណៈ (មិនមានកិលេស) អាស្រ័យ នូវឧបាទិន្នុបាទានិយធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អនុបាទិន្នុបាទានិយធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវអនុបាទិន្នុបាទានិយធម៌ ជាអរណៈ

ឧបាទិន្នត្តិកសរណទុកំ

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អនុបាទិន្នអនុបា-
ទានិយំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នអនុបាទានិយោ
អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[៦១៤] ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អវិគ-
តេ នវ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ
បដិច្ចវារសទិសា ។

[៦១៥] ឧបាទិន្នុបាទានិយោ អរណោ ធម្មោ ឧ-
បាទិន្នុបាទានិយស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ តីណិ ។ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ
អរណោ ធម្មោ អនុបាទិន្នុបាទានិយស្ស អរណស្ស
ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនុបាទិន្នអ-
នុបាទានិយោ អរណោ ធម្មោ អនុបាទិន្នអនុបាទា-
និយស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ច-
យោ តីណិ ។

[៦១៦] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ ឆ អវិ-
គតេ តេរស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

ឧបាទិន្នត្តិកសរណទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អនុបាទិន្នអនុបាទានិយធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវអនុបាទិន្នអនុបាទានិយធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦១៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៦១៥] ឧបាទិន្នុបាទានិយធម៌ ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទិន្នុបាទានិយធម៌ ជាអរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អនុបាទិន្នុបាទានិយធម៌ ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃអនុបាទិន្នុបាទានិយធម៌ ជាអរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អនុបាទិន្នអនុបាទានិយធម៌ ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃអនុបាទិន្នអនុបាទានិយធម៌ ជាអរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦១៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ ឧបាទិន្នត្តិកសរណទុកៈ ។

សង្កិលិដ្ឋត្តិកសរណទុកំ

[៦១៧] សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦១៨] ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៦១៩] អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ អរណញ្ច អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកំ អរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦២០] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ បញ្ច ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

សង្កិលិដ្ឋត្តិកសរណទុកៈ

[៦១៧] សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកធម៌ (ធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង) ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦១៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី
បញ្ហាវារៈក្តី សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

[៦១៩] អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកធម៌ (ធម៌ ដែលមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង) ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវអសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវអសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវអសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកធម៌ ជាអរណៈផង នូវអសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកធម៌ ជាអរណៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦២០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៦២១] អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ អរណោ ធម្មោ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកោ អរណោ ធម្មោ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៦២២] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ សត្ត ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

សង្កិលិដ្ឋត្តិកសរណទុកំ និដ្ឋិតំ ។

វិតក្កត្តិកសរណទុកំ

[៦២៣] សវិតក្កសវិចារំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សវិតក្កសវិចារំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កវិចារមត្តោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សវិតក្កសវិចារំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ សរណោ ច អវិតក្កវិចារមត្តោ សរណោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អវិតក្កវិចារមត្តំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សវិតក្កសវិចារំ សរណញ្ច

[៦២១] អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកធម៌ ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃអសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកធម៌ ជាអរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អសង្កិ-លិដ្ឋអសង្កិលេសិកធម៌ ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃអសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេ-សិកធម៌ ជាអរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦២២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ សង្កិលិដ្ឋត្តិកសរណទុកៈ ។

វិតក្កត្តិកសរណទុកៈ

[៦២៣] សវិតក្កសវិចារធម៌ ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវសវិ-តក្កសវិចារធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អវិតក្ក-វិចារមត្តធម៌ ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវសវិតក្កសវិចារធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ សវិតក្កសវិចារធម៌ ជាសរណៈក្តី អវិតក្កវិចារមត្តធម៌ ជាសរណៈក្តី អាស្រ័យ នូវសវិតក្កសវិចារធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ សវិតក្កសវិចារធម៌ ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវអវិតក្កវិចារមត្តធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ សវិតក្កសវិចារធម៌ ជាសរណៈ

អវិតក្កវិចារមត្តំ សរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦២៤] ហេតុយា បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៦២៥] សវិតក្កសវិចារំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។ អវិតក្កវិចារមត្តំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កវិចារមត្តោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ អវិតក្កអវិចារំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កអវិចារោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦២៦] ហេតុយា សត្តត្តឹស អវិគតេ សត្តត្តឹស ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

វិតក្កត្តិកសរណទុកំ និដ្ឋិតំ ។

អាស្រ័យ នូវសវិតក្កសវិចារធម៌ ជាសរណៈផង នូវអវិតក្កវិចារមត្តធម៌ ជាសរណៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦២៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី
មានសេចក្តីពិស្តារ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៦២៥] សវិតក្កសវិចារធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវសវិតក្កសវិចារធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ អវិតក្កវិចារមត្តធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវអវិតក្កវិចារមត្តធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ អវិតក្កអវិចារធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវអវិតក្កអវិចារធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦២៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៧ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៧ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះផងចុះ ។

ចប់ វិតក្កត្តិកសរណទុកៈ ។

១៦៣

បីតិត្តិកសរណទុកំ

[៦២៧] បីតិសហគតំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ សុខសហគតំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច សុខសហគតោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ឧបេក្ខាសហគតំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបេក្ខាសហគតោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បីតិសហគតំ សរណញ្ច សុខសហគតំ សរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[៦២៨] ហេតុយា ឆស អវិគតេ ឆស ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

[៦២៩] បីតិសហគតោ សរណោ ធម្មោ បីតិសហគតស្ស សរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ សុខសហគតោ សរណោ ធម្មោ សុខសហគតស្ស សរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ ឧបេក្ខាសហគតោ សរណោ ធម្មោ

បីតិត្តិកសរណទុកៈ

[៦២៧] បីតិសហគតធម៌ ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវបីតិសហគតធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ សុខសហគតធម៌ ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវសុខសហគតធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ឧបេក្ខាសហគតធម៌ ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវឧបេក្ខាសហគតធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បីតិសហគតធម៌ ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវបីតិសហគតធម៌ ជាសរណៈផង នូវសុខសហគតធម៌ ជាសរណៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦២៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៦២៩] បីតិសហគតធម៌ ជាសរណៈ ជាបច្ច័យ នៃបីតិសហគតធម៌ ជាសរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ សុខសហគតធម៌ ជាសរណៈ ជាបច្ច័យ នៃសុខសហគតធម៌ ជាសរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ឧបេក្ខាសហគតធម៌ ជាសរណៈ

ឧបេក្ខាសហគតស្ស សរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។ បីតិសហគតោ សរណោ ច សុខសហគតោ សរណោ ច ធម្មា បីតិសហគតស្ស សរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៦៣០] ហេតុយា ឆស អារម្មណេ សោឡស អវិគតេ ឆស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៦៣១] បីតិសហគតំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៣២] ហេតុយា ឆស អវិគតេ ឆស ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ តត្តការ បញ្ហា ។

បីតិត្តិកសរណទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ទស្សនត្តិកសរណទុកំ

[៦៣៣] ទស្សនេន បហាតព្វំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច ទស្សនេន បហាតព្វោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ភាវនាយ បហាតព្វំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច ភាវនាយ បហាតព្វោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

ជាបច្ច័យ នៃឧបេក្ខាសហគតធម៌ ជាសរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ បីតិសហគតធម៌ ជាសរណៈក្តី សុខសហគតធម៌ ជាសរណៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃបីតិសហគតធម៌ ជាសរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦៣០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៦ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះផងចុះ ។

[៦៣១] បីតិសហគតធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវបីតិសហគតធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៣២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានបញ្ហាចំនួនប៉ុណ្ណោះដែរ ។

ចប់ បីតិត្តិកសរណទុកៈ ។

ទស្សនត្តិកសរណទុកៈ

[៦៣៣] ទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ភាវនាយបហាតព្វធម៌ ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវភាវនាយបហាតព្វធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៣៤] ហេតុយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។ សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៦៣៥] នេវទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វំ អរ-ណំ ធម្មំ បដិច្ច នេវទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៣៦] ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។ សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

ទស្សនត្តិកសរណទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកសរណទុកំ

[៦៣៧] ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច . . . នេវទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វ-ហេតុកំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច នេវទស្សនេន នភា-វនាយ បហាតព្វហេតុកោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកសរណទុកំ និដ្ឋិតំ ។

[៦៣៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ក្នុងបញ្ហាវារៈក្តី
មានសេចក្តីពិស្តារ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៦៣៥] នេវទស្សនេនភាវនាយបហាតព្វធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវនេវទស្សនេនភាវនាយបហាតព្វធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៣៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី
បញ្ហាវារៈក្តី សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

ចប់ ទស្សនត្តិកសរណទុកៈ ។

ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកសរណទុកៈ

[៦៣៧] អាស្រ័យ នូវទស្សនេនបហាតព្វហេតុកធម៌ ជាសរណៈ . . . អាស្រ័យ នូវភាវនាយបហាតព្វហេតុកធម៌ ជាសរណៈ . . . នេវទស្សនេនភាវនាយបហាតព្វហេតុកធម៌ ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវនេវទស្សនេនភាវនាយបហាតព្វហេតុកធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

ចប់ ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកសរណទុកៈ ។

អាចយគាមិត្តិកសរណទុកំ

[៦៣៨] អាចយគាមឹ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច អាចយគាមី សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៣៩] ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៦៤០] អាចយគាមឹ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច អាចយគាមី អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អបចយគាមឹ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច អបចយគាមី អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នេវាចយគាមិនាបចយគាមឹ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច នេវាចយគាមិនាបចយគាមី អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អាចយគាមឹ អរណញ្ច នេវាចយគាមិនាបចយគាមឹ អរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នេវាចយគាមិនាបចយគាមី អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

អាចយគាមិត្តិកសរណទុកៈ

[៦៣៨] *អាចយគាមិធម៌* (ធម៌ ដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង ដោយកម្មកិលេស) *ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវអាចយគាមិធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។*

[៦៣៩] *ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។*

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី
បញ្ហាវារៈក្តី សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

[៦៤០] *អាចយគាមិធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវអាចយគាមិធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អបចយគាមិធម៌* (ធម៌មិនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង) *ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវអបចយគាមិធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នេវាចយគាមិនាបចយគាមិធម៌* (ធម៌ មិនមែនជាដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង និងធម៌ មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង) *ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវនេវាចយគាមិនាបចយគាមិធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ នេវាចយគាមិនាបចយគាមិធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវអាចយគាមិធម៌ ជាអរណៈផង នូវនេវាចយគាមិនាបចយគាមិធម៌ ជាអរណៈផង ទើបកើតឡើង*

អាចយគាមិត្តិកសរណទុកំ

ហេតុប្បច្ចយា ។ អបចយគាមឹ អរណញ្ច នេវាចយគា-
មិនាបចយគាមឹ អរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នេវាចយគាមិនា-
បចយគាមី អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៤១] ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អធិប-
តិយា នវ អវិគតេ នវ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ
បដិច្ចវារសទិសា ។

[៦៤២] អាចយគាមី អរណោ ធម្មោ អាចយគា-
មិស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ
តីណិ ។ អបចយគាមី អរណោ ធម្មោ អបចយគា-
មិស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ
តីណិ ។ នេវាចយគាមិនាបចយគាមី អរណោ ធម្មោ
នេវាចយគាមិនាបចយគាមិស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស
ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៤៣] អាចយគាមី អរណោ ធម្មោ អាចយគា-
មិស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៤៤] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ សត្ត អធិ-
បតិយា ទស អនន្តរេ ធ អវិគតេ តេរស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

អាចយគាមិត្តិកសរណទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ នេវាចយគាមិនាបចយគាមិធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវអបចយគាមិធម៌ ជាអរណៈផង នូវនេវាចយគាមិនាបចយគាមិធម៌ ជាអរណៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៤១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៦៤២] អាចយគាមិធម៌ ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃអាចយគាមិធម៌ ជាអរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អបចយគាមិធម៌ ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃអបចយគាមិធម៌ ជាអរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នេវាចយគាមិនាបចយគាមិធម៌ ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃនេវាចយគាមិនាបចយគាមិធម៌ ជាអរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៤៣] អាចយគាមិធម៌ ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃអាចយគាមិធម៌ ជាអរណៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៦៤៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ អាចយគាមិត្តិកសរណទុកៈ ។

សេក្ខត្តិកសរណទុកំ

[៦៤៥] នេវសេក្ខានាសេក្ខំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច នេវសេក្ខានាសេក្ខោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៤៦] ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៦៤៧] សេក្ខំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច សេក្ខោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សេក្ខំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច នេវសេក្ខានាសេក្ខោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សេក្ខំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច សេក្ខោ អរណោ ច នេវសេក្ខានាសេក្ខោ អរណោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អសេក្ខំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច អសេក្ខោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នេវសេក្ខានាសេក្ខំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច នេវសេក្ខានាសេក្ខោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៤៨] ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ នវ ។

សេក្ខត្តិកសរណទុកៈ

[៦៤៥] *នេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌* (*ធម៌មិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល និងមិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល*) *ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវនេវសេក្ខា-នាសេក្ខធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។*

[៦៤៦] *ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។*

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី
បញ្ហាវារៈក្តី សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

[៦៤៧] *សេក្ខធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវសេក្ខធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវសេក្ខធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេ-តុប្បច្ច័យ សេក្ខធម៌ ជាអរណៈក្តី នេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាអរណៈក្តី អាស្រ័យ នូវសេក្ខធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អសេក្ខធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវអសេក្ខធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវនេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។*

[៦៤៨] *ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។*

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ
បដិច្ចវារសទិសា ។

[៦៣៩] សេក្ខោ អរណោ ធម្មោ សេក្ខស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អសេក្ខោ អរណោ ធម្មោ អសេក្ខស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ នេវសេក្ខានាសេក្ខោ អរណោ ធម្មោ នេវសេក្ខានាសេក្ខស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៤០] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ បញ្ច អធិបតិយា នវ អនន្តរេ អដ្ឋ អវិគតេ តេរស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

សេក្ខត្តិកសរណទុកំ និដ្ឋិតំ ។

បរិត្តត្តិកសរណទុកំ

[៦៤១] បរិត្តំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៤២] ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៦៤៩] *សេក្ខធម៌ ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃសេក្ខធម៌ ជាអរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អសេក្ខធម៌ ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃអសេក្ខធម៌ ជាអរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃនេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាអរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។*

[៦៥០] *ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។*

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ សេក្ខត្តិកសរណទុកៈ ។

បរិត្តត្តិកសរណទុកៈ

[៦៥១] *បរិត្តធម៌ (ធម៌មានសភាពតូចឆ្មារ) ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវបរិត្តធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។*

[៦៥២] *ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។*

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី
បញ្ហាវារៈក្តី សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

[៦៨៣] បរិត្តំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ មហគ្គតំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច មហគ្គតោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អប្បមាណំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បមាណោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ បរិត្តំ អរណញ្ច មហគ្គតំ អរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ បរិត្តំ អរណញ្ច អប្បមាណំ អរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៨៤] ហេតុយា តេរស អារម្មណេ បញ្ច អវិគតេ តេរស ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

បរិត្តត្តិកសរណទុកំ និដ្ឋិតំ ។

[៦៥៣] បរិត្តធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវបរិត្តធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ មហគ្គតធម៌ (ធម៌ដល់នូវសភាពដ៏ធំ) ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវមហគ្គតធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អប្បមាណធម៌ (ធម៌មានប្រមាណមិនបាន) ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវអប្បមាណធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ បរិត្តធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវបរិត្តធម៌ ជាអរណៈផង នូវមហគ្គតធម៌ ជាអរណៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ បរិត្តធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវបរិត្តធម៌ ជាអរណៈផង នូវអប្បមាណធម៌ ជាអរណៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៥៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ក្នុងបញ្ហាវារៈក្តី

មានសេចក្តីពិស្តារ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ បរិត្តត្តិកសរណទុកៈ ។

១៧១

បរិត្តារម្មណត្តិកសរណទុកំ

[៦៨៥] បរិត្តារម្មណំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តា-
រម្មណោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។
មហគ្គតារម្មណំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច មហគ្គតារម្មណោ
សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៨៦] ហេតុយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៦៨៧] បរិត្តារម្មណំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តា-
រម្មណោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។
មហគ្គតារម្មណំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច មហគ្គតារម្ម-
ណោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អ-
ប្បមាណារម្មណំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បមាណារម្ម-
ណោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៨៨] ហេតុយា តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

បរិត្តារម្មណត្តិកសរណទុកៈ

[៦៥៥] បរិត្តារម្មណធម៌ (ធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ) ជាសៈ-រណៈ អាស្រ័យ នូវបរិត្តារម្មណធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មហគ្គតារម្មណធម៌ (ធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពដ៏ធំ) ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវមហគ្គតារម្មណធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៥៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ក្នុងបញ្ហាវារៈក្តី
មានសេចក្តីពិស្តារ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៦៥៧] បរិត្តារម្មណធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវបរិត្តា-រម្មណធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មហគ្គ-តារម្មណធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវមហគ្គតារម្មណធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អប្បមាណារម្មណធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវអប្បមាណារម្មណធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៥៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

បរិត្តារម្មណត្តិកសរណទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហីនត្តិកសរណទុកំ

[៦៥៩] ហីនំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច ហីនោ សរ-ណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៦០] ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

[៦៦១] មជ្ឈិមំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច មជ្ឈិមោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បណីតំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច បណីតោ អរណោ ធម្មោ ឧប្ប-ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ មជ្ឈិមំ អរណញ្ច បណីតំ អរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច មជ្ឈិមោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៦២] ហេតុយា បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

ហីនត្តិកសរណទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ក្នុងបញ្ហាវារៈក្តី
មានសេចក្តីពិស្តារ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ បរិត្តារម្មណត្តិកសរណទុកៈ ។

ហីនត្តិកសរណទុកៈ

[៦៥៩] ហីនធម៌ (ធម៌ ថោកទាប) ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវហីនធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៦០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[៦៦១] មជ្ឈិមធម៌ (ធម៌យ៉ាងកណ្តាល) ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវមជ្ឈិមធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បណីតធម៌ (ធម៌ឧត្តម) ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវបណីតធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ មជ្ឈិមធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវមជ្ឈិមធម៌ ជាអរណៈផង នូវបណីតធម៌ ជាអរណៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៦២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី
មានសេចក្តីពិស្តារ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ ហីនត្តិកសរណទុកៈ ។

១៧៣

មិច្ឆត្តត្តិកសរណទុកំ

[៦៦៣] មិច្ឆត្តនិយតំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច មិច្ឆត្តនិយតោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អនិយតំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច អនិយតោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៦៤] ហេតុយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៦៦៥] សម្មត្តនិយតំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច សម្មត្តនិយតោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សម្មត្តនិយតំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច អនិយតោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សម្មត្តនិយតំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច សម្មត្តនិយតោ អរណោ ច អនិយតោ អរណោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អនិយតំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច អនិយតោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សម្មត្តនិយតំ អរណញ្ច អនិយតំ អរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អនិយតោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

មិច្ឆត្តត្តិកសរណទុកៈ

[៦៦៣] មិច្ឆត្តនិយតធម៌ (ធម៌មានសភាពខុសនិងទៀង) ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវមិច្ឆត្តនិយតធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អនិយតធម៌ (ធម៌មិនទៀង) ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវអនិយតធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៦៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ក្នុងបញ្ហាវារៈក្តី
មានសេចក្តីពិស្តារ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៦៦៥] សម្មត្តនិយតធម៌ (ធម៌មានសភាពត្រូវនិងទៀង) ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវសម្មត្តនិយតធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អនិយតធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវសម្មត្តនិយតធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ សម្មត្តនិយតធម៌ ជាអរណៈក្តី អនិយតធម៌ ជាអរណៈក្តី អាស្រ័យ នូវសម្មត្តនិយតធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អនិយតធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវអនិយតធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អនិយតធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវសម្មត្តនិយតធម៌ ជាអរណៈផង នូវអនិយតធម៌ ជាអរណៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៦៦] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អវិ-
គតេ បញ្ច ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

មិច្ឆត្តត្តិកសរណទុកំ និដ្ឋិតំ ។

មគ្គារម្មណត្តិកសរណទុកំ

[៦៦៧] មគ្គារម្មណំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គា-
រម្មណោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
តីណិ ។ មគ្គហេតុកំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គហេ-
តុកោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តី-
ណិ ។ មគ្គាធិបតឹ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គាធិបតិ
អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។
មគ្គារម្មណំ អរណញ្ច មគ្គាធិបតឹ អរណញ្ច ធម្មំ
បដិច្ច មគ្គារម្មណោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-
តុប្បច្ចយា តីណិ ។ មគ្គហេតុកំ អរណញ្ច មគ្គា-
ធិបតឹ អរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច មគ្គហេតុកោ អរណោ
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[៦៦៨] ហេតុយា សត្តរស អវិគតេ សត្តរស ។

[៦៦៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ មិច្ឆត្តត្តិកសរណទុកៈ ។

មគ្គារម្មណត្តិកសរណទុកៈ

[៦៦៧] មគ្គារម្មណធម៌ (ធម៌មានមគ្គជាអារម្មណ៍) ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវមគ្គារម្មណធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ មគ្គហេតុកធម៌ (ធម៌មានមគ្គជាហេតុ) ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវមគ្គហេតុកធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ មគ្គាធិបតិធម៌ (ធម៌មានមគ្គជាអធិបតិ) ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវមគ្គាធិបតិធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ មគ្គារម្មណធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវមគ្គារម្មណធម៌ ជាអរណៈផង នូវមគ្គាធិបតិធម៌ ជាអរណៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ មគ្គហេតុធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវមគ្គហេតុកធម៌ ជាអរណៈផង នូវមគ្គាធិបតិធម៌ ជាអរណៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦៦៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ
បដិច្ចវារសទិសា ។

[៦៦៩] មគ្គារម្មណោ អរណោ ធម្មោ មគ្គារម្ម-
ណស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ច-
យោ តីណិ ។ មគ្គហេតុកោ អរណោ ធម្មោ
មគ្គហេតុកស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ តីណិ ។ មគ្គាធិបតិ អរណោ ធម្មោ
មគ្គាធិបតិស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន
បច្ចយោ បញ្ច ។

[៦៧០] ហេតុយា សត្តរស អារម្មណេ នវ អវិ-
គតេ សត្តរស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

មគ្គារម្មណត្តិកសរណទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ឧប្បន្នត្តិកសរណទុកំ

[៦៧១] ឧប្បន្នោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស
សរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៧២] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ទ្វេ អវិ-
គតេ ឯកំ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៦៦៩] មគ្គារម្មណធម៌ ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃមគ្គារម្មណធម៌ ជាអរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ មគ្គហេតុកធម៌ ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃមគ្គហេតុកធម៌ ជាអរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ មគ្គាធិបតិធម៌ ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃមគ្គាធិបតិធម៌ ជាអរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

[៦៧០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ មគ្គារម្មណត្តិកសរណទុកៈ ។

ឧប្បន្នត្តិកសរណទុកៈ

[៦៧១] ឧប្បន្នធម៌ (ធម៌កើតឡើងហើយ) ជាសរណៈ ជាបច្ច័យ នៃឧប្បន្នធម៌ ជាសរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៧២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[៦៧៣] ឧប្បន្នោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស សរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៧៤] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ តីណិ អវិ-គតេ ឯកំ ។

ឧប្បន្នត្តិកសរណទុកំ និដ្ឋិតំ ។

អតីតត្តិកសរណទុកំ

[៦៧៥] បច្ចុប្បន្នោ សរណោ ធម្មោ បច្ចុប្បន្នស្ស សរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៧៦] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ទ្វេ អវិ-គតេ ឯកំ ។

[៦៧៧] បច្ចុប្បន្នោ អរណោ ធម្មោ បច្ចុប្បន្នស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៧៨] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ តីណិ អវិ-គតេ ឯកំ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

អតីតត្តិកសរណទុកំ និដ្ឋិតំ ។

[៦៧៣] ឧប្បន្នធម៌ ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃឧប្បន្នធម៌ ជាសរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៧៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ចប់ ឧប្បន្នត្តិកសរណទុកៈ ។

អតីតត្តិកសរណទុកៈ

[៦៧៥] បច្ចុប្បន្នធម៌ (ធម៌ជាបច្ចុប្បន្ន) ជាសរណៈ ជាបច្ច័យ នៃបច្ចុប្បន្នធម៌ ជាសរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៧៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[៦៧៧] បច្ចុប្បន្នធម៌ ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃបច្ចុប្បន្នធម៌ ជាអរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៧៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ អតីតត្តិកសរណទុកៈ ។

១៧៧

អតីតារម្មណត្តិកសរណទុកំ

[៦៧៩] អតីតារម្មណំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច អតីតារម្មណោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អនាគតារម្មណំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច អនាគតារម្មណោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បច្ចុប្បន្នារម្មណំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច បច្ចុប្បន្នារម្មណោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៨០] ហេតុយា តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារោបិ បញ្ហាវារោបិ សព្វត្ថ វិត្ថារេតព្វា ។

[៦៨១] អតីតារម្មណំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច អតីតារម្មណោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អនាគតារម្មណំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច អនាគតារម្មណោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បច្ចុប្បន្នារម្មណំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច បច្ចុប្បន្នារម្មណោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៨២] ហេតុយា តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

អតីតារម្មណត្តិកសរណទុកៈ

[៦៧៩] អតីតារម្មណធម៌ (ធម៌មានអារម្មណ៍កន្លងហើយ) ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវអតីតារម្មណធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អនាគតារម្មណធម៌ (ធម៌មានអារម្មណ៍មិនទាន់មកដល់) ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវអនាគតារម្មណធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បច្ចុប្បន្នារម្មណធម៌ (ធម៌មានអារម្មណ៍កើតឡើងចំពោះមុខ) ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវបច្ចុប្បន្នារម្មណធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៨០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ចុះ ។

[៦៨១] អតីតារម្មណធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវអតីតារម្មណធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អនាគតារម្មណធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវអនាគតារម្មណធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បច្ចុប្បន្នារម្មណធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវបច្ចុប្បន្នារម្មណធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៨២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ
បដិច្ចវារសទិសា ។

[៦៨៣] អតីតារម្មណោ អរណោ ធម្មោ អតីតារម្មណស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនាគតារម្មណោ អរណោ ធម្មោ អនាគតារម្មណស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ចុប្បន្នារម្មណោ អរណោ ធម្មោ បច្ចុប្បន្នារម្មណស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៨៤] អតីតារម្មណោ អរណោ ធម្មោ អតីតារម្មណស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៨៥] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ នវ អវិគតេ តីណិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

អតីតារម្មណត្តិកសរណទុកំ និដ្ឋិតំ ។

អជ្ឈត្តត្តិកសរណទុកំ

[៦៨៦] អជ្ឈត្តំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៦៨៣] អតីតារម្មណធម៌ ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃអតីតារម្មណធម៌ ជាអរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អនាគតារម្មណធម៌ ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃអនាគតារម្មណធម៌ ជាអរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ បច្ចុប្បន្នារម្មណធម៌ ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃបច្ចុប្បន្នារម្មណធម៌ ជាអរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៨៤] អតីតារម្មណធម៌ ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃអតីតារម្មណធម៌ ជាអរណៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៦៨៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ អតីតារម្មណត្តិកសរណទុកៈ ។

អជ្ឈត្តត្តិកសរណទុកៈ

[៦៨៦] អជ្ឈត្តធម៌ (ធម៌ខាងក្នុង) ជាសរណៈ អាស្រ័យនូវអជ្ឈត្តធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

ពហិទ្ធា សរណំ ធម្មំ បដិច្ច ពហិទ្ធា សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៨៧] ហេតុយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៦៨៨] អជ្ឈត្តំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ពហិទ្ធា អរណំ ធម្មំ បដិច្ច ពហិទ្ធា អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៨៩] ហេតុយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

អជ្ឈត្តត្តិកសរណទុកំ និដ្ឋិតំ ។

អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកសរណទុកំ

[៦៩០] អជ្ឈត្តារម្មណំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច អ-ជ្ឈត្តារម្មណោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា ។ ពហិទ្ធារម្មណំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច ពហិទ្ធារម្មណោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា ។

ពហិទ្ធាធម៌ (ធម៌ខាងក្រៅ) ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវពហិទ្ធាធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៨៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ក្នុងបញ្ហាវារៈក្តី
មានសេចក្តីពិស្តារ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៦៨៨] អជ្ឈត្តធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវអជ្ឈត្តធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ពហិទ្ធាធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវពហិទ្ធាធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៨៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ក្នុងបញ្ហាវារៈក្តី
មានសេចក្តីពិស្តារ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ អជ្ឈត្តត្តិកសរណទុកៈ ។

អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកសរណទុកៈ

[៦៩០] អជ្ឈត្តារម្មណធម៌ ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវអជ្ឈត្តារម្មណធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ពហិទ្ធារម្មណធម៌ ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវពហិទ្ធារម្មណធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៩១] ហេតុយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៦៩២] អជ្ឈត្តារម្មណំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈ-ត្តារម្មណោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ពហិទ្ធារម្មណំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច ពហិទ្ធារម្មណោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៩៣] ហេតុយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកសរណទុកំ និដ្ឋិតំ ។

សនិទស្សនត្តិកសរណទុកំ

[៦៩៤] អនិទស្សនអប្បដិឃំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ សរណោ ធម្មោ ឧប្ប-ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

[៦៩១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ក្នុងបញ្ហាវារៈក្តី
មានសេចក្តីពិស្តារ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៦៩២] អជ្ឈត្តារម្មណធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវអជ្ឈត្តារម្មណធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ពហិទ្ធារម្មណធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវពហិទ្ធារម្មណធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៩៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ក្នុងបញ្ហាវារៈក្តី
មានសេចក្តីពិស្តារ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកសរណទុកៈ ។

សនិទស្សនត្តិកសរណទុកៈ

[៦៩៤] អនិទស្សនអប្បដិឃធម៌ (ធម៌មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់) ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវអនិទស្សនអប្បដិឃធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

១៨១

សនិទស្សនត្តិកសរណទុកំ

[៦៩៥] អនិទស្សនអប្បដិឃំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។

[៦៩៦] ហេតុយា ឯកាវីស អវិគតេ ឯកាវីស ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

[៦៩៧] អនិទស្សនអប្បដិឃោ អរណោ ធម្មោ អនិទស្សនអប្បដិឃស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៩៨] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ បញ្ចវីស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

សនិទស្សនត្តិកសរណទុកំ និដ្ឋិតំ ។

អនុលោមត្តិកទុកបដ្ឋានំ និដ្ឋិតំ ។

សនិទស្សនត្តិកសរណទុកៈ

[៦៩៥] អនិទស្សនអប្បដិឃធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវអនិទស្សនអប្បដិឃធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ។

[៦៩៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៦៩៧] អនិទស្សនអប្បដិឃធម៌ ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃអនិទស្សនអប្បដិឃធម៌ ជាអរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៩៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៥ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ សនិទស្សនត្តិកសរណទុកៈ ។

ចប់ អនុលោមត្តិកទុកប្បដ្ឋាន ។

១៨២

អនុលោមត្តិកត្តិកប្បដ្ឋានំ

កុសលត្តិកវេទនាត្តិកំ

[៦៩៩] កុសលំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ សុ-ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សុខាយ វេទនាយ សម្ប-យុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧០០] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ

បដិច្ចវារសទិសំ ។

[៧០១] កុសលោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ កុសលស្ស សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ អកុសលស្ស

អនុលោមត្តិកត្តិកប្បដ្ឋាន

កុសលត្តិកវេទនាត្តិកៈ

[៦៩៩] ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧០០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៧០១] ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអកុសល

សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧០២] កុសលោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ កុសលស្ស សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧០៣] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ នវ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៧០៤] អកុសលំ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧០៥] អកុសលំ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។

ប្រកបដោយសុខវេទនា ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាកត: ប្រកបដោយសុខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអព្យាកត: ប្រកបដោយសុខវេទនា ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧០២] ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៧០៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិក: យ៉ាងណា

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

[៧០៤] ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យនូវធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧០៥] ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យនូវធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាកត: ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យនូវធម៌ ជាអព្យាកត: ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៧០៦] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ទ្វេ អវិ-
គតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ
បដិច្ចវារសទិសំ ។

[៧០៧] អកុសលោ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្ប-
យុត្តោ ធម្មោ អកុសលស្ស ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្ប-
យុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧០៨] អកុសលោ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្ប-
យុត្តោ ធម្មោ អកុសលស្ស ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្ប-
យុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
អព្យាកតោ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ
អកុសលស្ស ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស
អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧០៩] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៧១០] កុសលំ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្ប-
យុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អទុក្ខមសុខាយ វេទ-
នាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧០៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៧០៧] ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧០៨] ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៧០៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

[៧១០] ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយវេទនាមិនជាទុក្ខមិនជាសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយវេទនាមិនជាទុក្ខមិនជាសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយវេទនាមិនជាទុក្ខមិនជាសុខ

អកុសលំ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្ប-យុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧១១] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អវិ-គតេ តីណិ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ
បដិច្ចវារសទិសំ ។

[៧១២] កុសលោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ កុសលស្ស អទុក្ខមសុខាយ វេទ-នាយ សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ អកុសលស្ស អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្ប-យុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយវេទនាមិនជាទុក្ខមិនជាសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយវេទនាមិនជាទុក្ខមិនជាសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយវេទនាមិនជាទុក្ខមិនជាសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧១១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៧១២] ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយវេទនាមិនជាទុក្ខមិនជាសុខ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយវេទនាមិនជាទុក្ខមិនជាសុខ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយវេទនាមិនជាទុក្ខមិនជាសុខ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយវេទនាមិនជាទុក្ខមិនជាសុខ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយវេទនាមិនជាទុក្ខមិនជាសុខ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយវេទនាមិនជាទុក្ខមិនជាសុខ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧១៣] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ជវ អធិប-តិយា សត្ត អនន្តរេ សត្ត ឧបនិស្សយេ ជវ អវិ-គតេ តីណិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកវេទនាត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកវិបាកត្តិកំ

[៧១៤] អព្យាកតំ វិបាកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យា-កតោ វិបាកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧១៥] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិ-គតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៧១៦] កុសលំ វិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច កុស-លោ វិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ វិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ វិបា-កធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧១៧] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិ-គតេ ទ្វេ ។

[៧១៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកវេទនាត្តិកៈ ។

កុសលត្តិកវិបាកត្តិកៈ

[៧១៤] វិបាកធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវវិបាកធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧១៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី
បញ្ហាវារៈក្តី សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

[៧១៦] ធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧១៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ
បដិច្ចវារសទិសំ ។

[៧១៨] កុសលោ វិបាកធម្មធម្មោ កុសលស្ស វិបាកធម្មធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ វិបាកធម្មធម្មោ អកុសលស្ស វិបាកធម្មធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧១៩] កុសលោ វិបាកធម្មធម្មោ កុសលស្ស វិបាកធម្មធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ កុសលោ វិបាកធម្មធម្មោ អកុសលស្ស វិបាកធម្មធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ វិបាកធម្មធម្មោ អកុសលស្ស វិបាកធម្មធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ វិបាកធម្មធម្មោ កុសលស្ស វិបាកធម្មធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧២០] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា តីណិ អនន្តរេ ទ្វេ សហជាតេ ទ្វេ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ អវិគតេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកវិបាកត្តិកៈ

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៧១៨] ធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានវិបាកប្រក្រតី ជាអកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧១៩] ធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៧២០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

[៧២១] អព្យាកតំ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ ឧប្ប-ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧២២] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិ-គតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

កុសលត្តិកវិបាកត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកឧបាទិន្នត្តិកំ

[៧២៣] អព្យាកតំ ឧបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ឧបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧២៤] ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៧២១] ធម៌ មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាក ជាប្រក្រតី ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧២២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី
បញ្ហាវារៈក្តី សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

ចប់ កុសលត្តិកវិបាកត្តិកៈ ។

កុសលត្តិកឧបាទិន្នត្តិកៈ

[៧២៣] ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស (មានតណ្ហាជាដើម) កាន់យកហើយទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយទាំងជាប្រយោជន៍ ដល់ឧបាទាន ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧២៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី
បញ្ហាវារៈក្តី សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

១៨៩

កុសលត្តិកឧបាទិន្នត្តិកំ

[៧២៥] កុសលំ អនុបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ កុសលំ អនុបា-ទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អនុបាទិន្នុបា-ទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ អនុបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យា-កតោ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧២៦] ហេតុយា នវ អវិគតេ នវ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ

បដិច្ចវារសទិសំ ។

កុសលត្តិកឧបាទិន្នត្តិកៈ

[៧២៥] ធម៌ ជាកុសល ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស (មានតណ្ហាជាដើម) មិនកាន់យកហើយទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស កាន់យកហើយទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាអកុសល ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស មិនកាន់យកហើយទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស មិនកាន់យកហើយទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧២៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៧២៧] កុសលោ អនុចាជិន្នុចាជានិយោ ធម្មោ កុសលស្ស អនុចាជិន្នុចាជានិយស្ស ធម្មស្ស ហេ-តុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ អនុចាជិន្នុចាជានិយោ ធម្មោ អកុសលស្ស អនុចា-ជិន្នុចាជានិយស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ អនុចាជិន្នុចាជានិយោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អនុចាជិន្នុចាជានិយស្ស ធម្មស្ស ហេ-តុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧២៨] កុសលោ អនុចាជិន្នុចាជានិយោ ធម្មោ កុសលស្ស អនុចាជិន្នុចាជានិយស្ស ធម្មស្ស អារម្ម-ណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ អនុ-ចាជិន្នុចាជានិយោ ធម្មោ អកុសលស្ស អនុចាជិន្នុ-ចាជានិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ

[៧២៧] ធម៌ ជាកុសល ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាកុសល ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស មិនកាន់យកហើយទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាអកុសល ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស មិនកាន់យកហើយទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអកុសល ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧២៨] ធម៌ ជាកុសល ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាកុសល ដែលកម្ម ប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាអកុសល ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧ-បាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអកុសល ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ

តីណិ ។ អព្យាកតោ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អនុបាទិន្នុបាទានិយស្ស ធម្មស្ស អា-រម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៧២៩] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ នវ អវិគតេ ឯកាទស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៧៣០] កុសលំ អនុបាទិន្នអនុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អនុបាទិន្នអនុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ អនុបាទិន្នអ-នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អនុបាទិន្នអនុ-បាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧៣១] ហេតុយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៧២៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

[៧៣០] ធម៌ ជាកុសល ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស មិនកាន់យកហើយទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៣១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

កុសលត្តិកឧបាទិន្នត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកសង្កិលិដ្ឋត្តិកំ

[៧៣២] អកុសលំ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧៣៣] ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៧៣៤] កុសលំ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ អស-ង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អ-សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-ច្ចយា ។

[៧៣៥] ហេតុយា បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី
មានសេចក្តីពិស្តារ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ កុសលត្តិកឧបាទិន្នត្តិកៈ ។

កុសលត្តិកសង្កិលិដ្ឋត្តិកៈ

[៧៣២] ធម៌ ជាអកុសល ដែលសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ដែលសៅហ្មងទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៣៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី
បញ្ហាវារៈក្តី សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

[៧៣៤] ធម៌ ជាអកុសល ដែលមិនសៅហ្មង តែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ដែលមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដែលមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដែលមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៣៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

សហជាតារម្មណេបិ បញ្ញាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៧៣៦] កុសលំ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧៣៧] ហេតុយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតារម្មណេបិ បញ្ញាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

កុសលត្តិកសង្កិលិដ្ឋត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកវិតក្កត្តិកំ

[៧៣៨] កុសលំ សវិតក្កសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ សវិតក្កសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី
មានសេចក្តីពិស្តារ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៧៣៦] ធម៌ ជាកុសល ដែលមិនសៅហ្មងទាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ដែលមិនសៅហ្មងទាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៣៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកសង្កិលិដ្ឋត្តិកៈ ។

កុសលត្តិកវិតក្កត្តិកៈ

[៧៣៨] ធម៌ ជាកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ សវិតក្កសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧៣៩] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ

បដិច្ចវារសទិសំ ។

[៧៤០] កុសលោ សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ កុសលស្ស សវិតក្កសវិចារស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ អកុសលស្ស សវិតក្កសវិចារស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស សវិតក្កសវិចារស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧៤១] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ នវ អវិគតេ តីណិ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៣៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៧៤០] ធម៌ ជាកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៤១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៧៤២] កុសលំ អវិតក្កវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ អវិតក្កវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧៤៣] ហេតុយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ

បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៧៤៤] កុសលំ អវិតក្កអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អវិតក្កអវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ អវិតក្កអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អវិតក្កអវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧៤៥] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ បញ្ច ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកវិតក្កត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកវិតក្កត្តិកៈ

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

[៧៤២] ធម៌ ជាកុសល មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាកតៈ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៤៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី
មានសេចក្តីពិស្តារ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៧៤៤] ធម៌ ជាកុសល មិនមានវិតក្កៈទាំងមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមានវិតក្កៈទាំងមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាអព្យាកតៈ មិនមានវិតក្កៈទាំងមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ មិនមានវិតក្កៈទាំងមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៤៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកវិតក្កត្តិកៈ ។

កុសលត្តិកបីតិត្តិកំ

[៧៤៦] កុសលំ បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច កុស-
លោ បីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។
អកុសលំ បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ
បីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។
អព្យាកតំ បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ
បីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧៤៧] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អវិ-
គតេ តីណិ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ
បដិច្ចវារសទិសំ ។

[៧៤៨] កុសលោ បីតិសហគតោ ធម្មោ កុ-
សលស្ស បីតិសហគតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។ អកុសលោ បីតិសហគតោ ធម្មោ
អកុសលស្ស បីតិសហគតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ បីតិសហគតោ
ធម្មោ អព្យាកតស្ស បីតិសហគតស្ស ធម្មស្ស
ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧៤៩] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ នវ អធិ-
បតិយា សត្ត អនន្តរេ បញ្ច អវិគតេ តីណិ ។

កុសលត្តិកបីតិត្តិកៈ

[៧៤៦] ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៤៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៧៤៨] ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយបីតិ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយបីតិ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយបីតិ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៤៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៧៤០] កុសលំ សុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ សុខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ សុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សុខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ សុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សុខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧៤១] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៧៤២] កុសលំ ឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ ឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ ឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧៤៣] ហេតុយា តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

កុសលត្តិកបីតិត្តិកៈ

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

[៧៥០] ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៥១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

[៧៥២] ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៥៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកប្បីតិត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកទស្សនត្តិកំ

[៧៨៤] អកុសលំ ទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧៨៥] ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៧៨៦] អកុសលំ ភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧៨៧] កុសលំ នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧៨៨] ហេតុយា បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកប្បីតិត្តិកៈ ។

កុសលត្តិកទស្សនត្តិកៈ

[៧៩៤] ធម៌ ជាអកុសល ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៩៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី
បញ្ហាវារៈក្តី សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

[៧៩៦] ធម៌ ជាអកុសល ដែលត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៩៧] ធម៌ ជាកុសល ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៩៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

១៩៩

កុសលត្តិកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកំ

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

កុសលត្តិកទស្សនត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកំ

[៧៥៩] អកុសលំ ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧៦០] អកុសលំ ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧៦១] កុសលំ នេវទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ នេវទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧៦២] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ សត្ត ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

កុសលត្តិកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកៈ

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី
មានសេចក្តីពិស្តារ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ កុសលត្តិកទស្សនត្តិកៈ ។

កុសលត្តិកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកៈ

[៧៥៩] ធម៌ ជាអកុសល មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៦០] ធម៌ ជាអកុសល មានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល មានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៦១] ធម៌ ជាកុសល មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៦២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី
មានសេចក្តីពិស្តារ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ កុសលត្តិកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកៈ ។

កុសលត្តិកអាចយគាមិត្តិកំ

[៧៦៣] កុសលំ អាចយគាមឹ ធម្មំ បដិច្ច កុស-
លោ អាចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។
អកុសលំ អាចយគាមឹ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ
អាចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧៦៤] ហេតុយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៧៦៥] កុសលំ អបចយគាមឹ ធម្មំ បដិច្ច កុស-
លោ អបចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

បដិច្ចវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៧៦៦] អព្យាកតំ នេវាចយគាមិនាបចយគាមឹ
ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នេវាចយគាមិនាបចយគាមី
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

កុសលត្តិកអាចយគាមិត្តិកៈ

[៧៦៣] ធម៌ ជាកុសល ដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង (ដោយកម្មក្កិលេស) អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអកុសល ដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៦៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី

មានសេចក្តីពិស្តារ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៧៦៥] ធម៌ ជាកុសល មិនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងបដិច្ចវារៈក្តី

បញ្ហាវារៈក្តី សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

[៧៦៦] ធម៌ ជាអព្យាកតៈ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង និងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើងនិងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

២០១

កុសលត្តិកសេក្ខត្តិកំ

[៧៦៧] ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកអាចយគាមិត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកសេក្ខត្តិកំ

[៧៦៨] កុសលំ សេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ សេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧៦៩] ហេតុយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៧៧០] អព្យាកតំ អសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យា-កតោ អសេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧៧១] ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៧៦៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកអាចយគាមិត្តិកៈ ។

កុសលត្តិកសេក្ខត្តិកៈ

[៧៦៨] សេក្ខធម៌ ជាកុសល អាស្រ័យ នូវសេក្ខធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៦៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី
មានសេចក្តីពិស្តារ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៧៧០] អសេក្ខធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវអសេក្ខធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៧១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី
បញ្ហាវារៈក្តី សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

[៧៧២] កុសលំ នេវសេក្ខានាសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ នេវសេក្ខានាសេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អកុសលំ នេវសេក្ខានាសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ នេវសេក្ខានាសេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ នេវសេក្ខានាសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នេវសេក្ខានាសេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[៧៧៣] ហេតុយា នវ អវិគតេ នវ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ

បដិច្ចវារសទិសំ ។

[៧៧៤] កុសលោ នេវសេក្ខានាសេក្ខោ ធម្មោ កុសលស្ស នេវសេក្ខានាសេក្ខស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧៧៥] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ នវ អវិគតេ តេរស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកសេក្ខត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

[៧៧២] នេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ (ធម៌មិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល និងមិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវនេវសេក្ខា-នាសេក្ខធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវនេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នេវ-សេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវនេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៧៧៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៧៧៤] នេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃនេវ-សេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៧៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកសេក្ខត្តិកៈ ។

កុសលត្តិកបរិត្តត្តិកំ

[៧៧៦] កុសលំ បរិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ បរិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ ប-រិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ បរិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ បរិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច កុ-សលោ បរិត្តោ ច អព្យាកតោ បរិត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ បរិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ បរិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ បរិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ បរិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ កុសលំ បរិត្តញ្ច អព្យាកតំ បរិត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ បរិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ បរិត្តញ្ច អព្យាកតំ បរិត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ បរិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧៧៧] ហេតុយា ធវ អារម្មណេ តីណិ អវិ-គតេ ធវ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ
បដិច្ចវារសទិសំ ។

កុសលត្តិកបរិត្តត្តិកៈ

[៧៧៦] បរិត្តធម៌ (មានសភាពតូចឆ្មារ) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវបរិត្តធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ បរិត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវបរិត្តធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ បរិត្តធម៌ ជាកុសលក្តី បរិត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈក្តី អាស្រ័យ នូវបរិត្តធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បរិត្តធម៌ ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវបរិត្តធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ បរិត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវបរិត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បរិត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវបរិត្តធម៌ ជាកុសលផង នូវបរិត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បរិត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវបរិត្តធម៌ ជាអកុសលផង នូវបរិត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៧៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៧៧៨] កុសលោ បរិត្តោ ធម្មោ កុសលស្ស បរិត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ បរិត្តោ ធម្មោ អកុសលស្ស បរិត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ បរិត្តោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស បរិត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧៧៩] កុសលោ បរិត្តោ ធម្មោ កុសលស្ស បរិត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧៨០] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ នវ អធិ-កតេ តេរស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៧៨១] កុសលំ មហគ្គតំ ធម្មំ បដិច្ច កុស-លោ មហគ្គតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ មហគ្គតំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ម-ហគ្គតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧៨២] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិកតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៧៧៨] បរិត្តធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃបរិត្តធម៌ ជាកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ បរិត្តធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃបរិត្តធម៌ ជាអកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ បរិត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃបរិត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៧៩] បរិត្តធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃបរិត្តធម៌ ជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៧៨០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

[៧៨១] មហគ្គតធម៌ (ធម៌ដល់នូវសភាពធំ) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវមហគ្គតធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មហគ្គតធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវមហគ្គតធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៨២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី
មានសេចក្តីពិស្តារ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៧៨៣] កុសលំ អប្បមាណំ ធម្មំ បដិច្ច កុ-
សលោ អប្បមាណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។
អព្យាកតំ អប្បមាណំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អប្ប-
មាណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧៨៤] ហេតុយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

កុសលត្តិកបរិត្តត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកបរិត្តារម្មណត្តិកំ

[៧៨៥] កុសលំ បរិត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច កុស-
លោ បរិត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។
អកុសលំ បរិត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ
បរិត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។
អព្យាកតំ បរិត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ
បរិត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧៨៦] ហេតុយា តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៧៨៣] អប្បមាណធម៌ (ធម៌ប្រមាណមិនបាន) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវអប្បមាណធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អប្បមាណធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវអប្បមាណធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៨៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី
មានសេចក្តីពិស្តារ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ កុសលត្តិកបរិត្តត្តិកៈ ។

កុសលត្តិកបរិត្តារម្មណត្តិកៈ

[៧៨៥] បរិត្តារម្មណធម៌ (ធម៌មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវបរិត្តារម្មណធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បរិត្តារម្មណធម៌ ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវបរិត្តារម្មណធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បរិត្តារម្មណធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវបរិត្តារម្មណធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៨៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

[៧៨៧] កុសលំ មហគ្គតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ មហគ្គតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ មហគ្គតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ មហគ្គតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ មហគ្គតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ មហគ្គតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧៨៨] ហេតុយា តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៧៨៩] កុសលំ អប្បមាណារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អប្បមាណារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ អប្បមាណារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អប្បមាណារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧៩០] ហេតុយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

កុសលត្តិកបរិត្តារម្មណត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

[៧៨៧] មហគ្គតារម្មណធម៌ (ធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវមហគ្គតារម្មណធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មហគ្គតារម្មណធម៌ ជាអកុ-សល អាស្រ័យ នូវមហគ្គតារម្មណធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មហគ្គតារម្មណធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវមហគ្គតារម្មណធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៨៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី
មានសេចក្តីពិស្តារ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៧៨៩] អប្បមាណារម្មណធម៌ (ធម៌មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវអប្បមាណារម្មណធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អប្បមាណារម្មណធម៌ ជាអព្យា-កតៈ អាស្រ័យ នូវអប្បមាណារម្មណធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៩០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី
មានសេចក្តីពិស្តារ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ កុសលត្តិកបរិត្តារម្មណត្តិកៈ ។

២០៧

កុសលត្តិកហេតុទុកំ

[៧៩១] អកុសលំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អកុស-
លោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧៩២] ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។ សព្វត្ថ
វិត្ថារោ ។

[៧៩៣] កុសលំ មជ្ឈិមំ ធម្មំ បដិច្ច កុស-
លោ មជ្ឈិមោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុស-
លំ មជ្ឈិមំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ មជ្ឈិមោ ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ មជ្ឈិមំ ធម្មំ បដិច្ច
កុសលោ មជ្ឈិមោ ច អព្យាកតោ មជ្ឈិមោ ច
ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ មជ្ឈិមំ
ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ មជ្ឈិមោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ។ កុសលំ មជ្ឈិមញ្ច អព្យាកតំ
មជ្ឈិមញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ មជ្ឈិមោ ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ ។

[៧៩៤] កុសលំ មជ្ឈិមំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ
មជ្ឈិមោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។ អ-
ព្យាកតំ មជ្ឈិមំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ មជ្ឈិមោ
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។

កុសលត្តិកហីនត្តិកៈ

[៧៩១] ហីនធម៌ (ធម៌ថោកទាប) ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវហីនធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៩២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ។

[៧៩៣] មជ្ឈិមធម៌ (ធម៌យ៉ាងកណ្តាល) ជាកុសល អាស្រ័យនូវមជ្ឈិមធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មជ្ឈិមធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវមជ្ឈិមធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មជ្ឈិមធម៌ ជាកុសលក្តី មជ្ឈិមធម៌ ជាអព្យាកតៈក្តី អាស្រ័យ នូវមជ្ឈិមធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មជ្ឈិមធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវមជ្ឈិមធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មជ្ឈិមធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវមជ្ឈិមធម៌ ជាកុសលផង នូវមជ្ឈិមធម៌ ជាអព្យាកតៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៩៤] មជ្ឈិមធម៌ ជាកុសល អាស្រ័យ នូវមជ្ឈិមធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ មជ្ឈិមធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវមជ្ឈិមធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៧៩៥] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ បញ្ច ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ
បដិច្ចវារសទិសំ ។

[៧៩៦] កុសលោ មជ្ឈិមោ ធម្មោ កុសលស្ស មជ្ឈិមស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ មជ្ឈិមោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស មជ្ឈិមស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧៩៧] កុសលោ មជ្ឈិមោ ធម្មោ កុសលស្ស មជ្ឈិមស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ កុ-សលោ មជ្ឈិមោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស មជ្ឈិមស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ មជ្ឈិមោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស មជ្ឈិមស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អព្យាកតោ មជ្ឈិមោ ធម្មោ កុសលស្ស មជ្ឈិមស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧៩៨] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ចត្តារិ អវិ-គតេ សត្ត ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៧៩៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៧៩៦] មជ្ឈិមធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃមជ្ឈិមធម៌ ជាកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ មជ្ឈិមធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃមជ្ឈិមធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៩៧] មជ្ឈិមធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃមជ្ឈិមធម៌ ជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មជ្ឈិមធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃមជ្ឈិមធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ មជ្ឈិមធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃមជ្ឈិមធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មជ្ឈិមធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃមជ្ឈិមធម៌ ជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៧៩៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

២០៩

[៧៩៩] កុសលំ បណីតំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ បណីតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ បណីតំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ បណីតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨០០] ហេតុយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

កុសលត្តិកហីនត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកមិច្ឆត្តត្តិកំ

[៨០១] អកុសលំ មិច្ឆត្តនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ មិច្ឆត្តនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨០២] ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៨០៣] កុសលំ សម្មត្តនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ សម្មត្តនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨០៤] ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

[៧៩៩] បណីតធម៌ (ធម៌ដ៏ឧត្តម) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវបណីតធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បណីតធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវបណីតធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨០០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី
សេចក្តីពិស្តារ មានក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ កុសលត្តិកហីនត្តិកៈ ។

កុសលត្តិកមិច្ឆត្តត្តិកៈ

[៨០១] មិច្ឆត្តនិយតធម៌ (ធម៌មានសភាពខុសនិងទៀង) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវមិច្ឆត្តនិយតធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨០២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ។

[៨០៣] សម្មត្តនិយតធម៌ (ធម៌មានសភាពត្រូវនិងទៀង) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវសម្មត្តនិយតធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨០៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៨០៥] កុសលំ អនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច កុស-
លោ អនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុ-
សលំ អនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អនិយតោ
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ អនិយតំ
ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អនិយតោ ច អព្យាកតោ
អនិយតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។
អកុសលំ អនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អនិយ-
តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យា-
កតំ អនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អនិយតោ
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨០៦] ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អវិ-
គតេ នវ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ
បដិច្ចវារសទិសំ ។

[៨០៧] កុសលោ អនិយតោ ធម្មោ កុសលស្ស
អនិយតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។
អកុសលោ អនិយតោ ធម្មោ អកុសលស្ស អនិយ-
តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី
បញ្ហាវារៈក្តី សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

[៨០៥] អនិយតធម៌ (ធម៌មិនទៀង) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវអនិយតធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អនិយតធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវអនិយតធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អនិយតធម៌ ជាកុសលក្តី អនិយតធម៌ ជាអព្យាកតៈក្តី អាស្រ័យ នូវអនិយតធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អនិយតធម៌ ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវអនិយតធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អនិយតធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវអនិយតធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨០៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៨០៧] អនិយតធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃអនិយតធម៌ ជាកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អនិយតធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃអនិយតធម៌ ជាអកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

អព្យាកតោ អនិយតោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អនិ-
យតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៨០៨] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ នវ អវិគ-
តេ តេរស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកមិច្ឆត្តត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកមគ្គារម្មណត្តិកំ

[៨០៩] កុសលំ មគ្គារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច កុស-
លោ មគ្គារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។
អព្យាកតំ មគ្គារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ
មគ្គារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨១០] ហេតុយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។ សព្វត្ថ
វិត្ថារោ ។

[៨១១] កុសលំ មគ្គហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច
កុសលោ មគ្គហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា ។

[៨១២] ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។
សព្វត្ថ ឯកំ ។

អនិយតធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃអនិយតធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨០៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកមិច្ឆត្តត្តិកៈ ។

កុសលត្តិកមគ្គារម្មណត្តិកៈ

[៨០៩] មគ្គារម្មណធម៌ (ធម៌មានមគ្គជាអារម្មណ៍) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវមគ្គារម្មណធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មគ្គារម្មណធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវមគ្គារម្មណធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨១០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ សេចក្ដីពិស្តារ មានក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ។

[៨១១] មគ្គហេតុកធម៌ (ធម៌មានមគ្គជាហេតុ) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវមគ្គហេតុកធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨១២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

[៨១៣] កុសលំ មគ្គាធិបតឹ ធម្មំ បដិច្ច កុ-សលោ មគ្គាធិបតិ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ មគ្គាធិបតឹ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ មគ្គា-ធិបតិ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨១៤] ហេតុយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

កុសលត្តិកមគ្គារម្មណត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកឧប្បន្នត្តិកំ

[៨១៥] កុសលោ ឧប្បន្នោ ធម្មោ កុសលស្ស ឧប្បន្នស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ សត្ត ។

កុសលត្តិកឧប្បន្នត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកអតីតត្តិកំ

[៨១៦] កុសលោ បច្ចុប្បន្នោ ធម្មោ កុសលស្ស បច្ចុប្បន្នស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ សត្ត ។

កុសលត្តិកអតីតត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកអតីតារម្មណត្តិកំ

[៨១៧] កុសលំ អតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អតីតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

[៨១៣] *មគ្គាធិបតិធម៌ (ធម៌មានមគ្គជាអធិបតិ) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវមគ្គាធិបតិធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មគ្គាធិបតិធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវមគ្គាធិបតិធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។*

[៨១៤] *ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។*

ចប់ កុសលត្តិកមគ្គារម្មណត្តិកៈ ។

កុសលត្តិកឧប្បន្នត្តិកៈ

[៨១៥] *ឧប្បន្នធម៌ (ធម៌ដែលកើតឡើងហើយ) ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃឧប្បន្នធម៌ ជាកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។*

ចប់ កុសលត្តិកឧប្បន្នត្តិកៈ ។

កុសលត្តិកអតីតត្តិកៈ

[៨១៦] *បច្ចុប្បន្នធម៌ (ធម៌កើតឡើងចំពោះមុខ) ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃបច្ចុប្បន្នធម៌ ជាកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។*

ចប់ កុសលត្តិកអតីតត្តិកៈ ។

កុសលត្តិកអតីតារម្មណត្តិកៈ

[៨១៧] *អតីតារម្មណធម៌ (ធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវអតីតារម្មណធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង*

ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ អតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អតីតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ អតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អតីតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨១៨] ហេតុយា តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ

បដិច្ចវារសទិសំ ។

[៨១៩] កុសលោ អតីតារម្មណោ ធម្មោ កុសលស្ស អតីតារម្មណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ អតីតារម្មណោ ធម្មោ អកុសលស្ស អតីតារម្មណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ អតីតារម្មណោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អតីតារម្មណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៨២០] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ទវេ អវិគតេ តីណិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អតីតារម្មណធម៌ ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវអតីតារម្មណធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អតីតារម្មណធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវអតីតារម្មណធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨១៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៨១៩] អតីតារម្មណធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃអតីតារម្មណធម៌ ជាកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អតីតារម្មណធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃអតីតារម្មណធម៌ ជាអកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អតីតារម្មណធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃអតីតារម្មណធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨២០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

[៨២១] កុសលំ អជាតតារម្មណំ ជម្មំ បដិច្ច កុសលោ អជាតតារម្មណោ ជម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-តុប្បច្ចយា ។

[៨២២] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ
បដិច្ចវារសទិសំ ។

[៨២៣] កុសលោ អជាតតារម្មណោ ជម្មោ កុសលស្ស អជាតតារម្មណស្ស ជម្មស្ស ហេតុប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៨២៤] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៨២៥] កុសលំ បច្ចុប្បន្នារម្មណំ ជម្មំ បដិច្ច កុសលោ បច្ចុប្បន្នារម្មណោ ជម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-តុប្បច្ចយា ។

[៨២៦] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

[៨២១] អនាគតារម្មណធម៌ (ធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវអនាគតារម្មណធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨២២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៨២៣] អនាគតារម្មណធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃអនាគតារម្មណធម៌ ជាកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨២៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

[៨២៥] បច្ចុប្បន្នារម្មណធម៌ (ធម៌ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវបច្ចុប្បន្នារម្មណធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨២៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសំ ។

[៨២៧] កុសលោ បច្ចុប្បន្នារម្មណោ ធម្មោ កុសលស្ស បច្ចុប្បន្នារម្មណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ បច្ចុប្បន្នារម្មណោ ធម្មោ អកុសលស្ស បច្ចុប្បន្នារម្មណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ បច្ចុប្បន្នារម្មណោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស បច្ចុប្បន្នារម្មណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៨២៨] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ តីណិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកអតីតារម្មណត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកអជ្ឈត្តត្តិកំ

[៨២៩] កុសលំ អជ្ឈត្តំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អជ្ឈត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អកុសលំ អជ្ឈត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អជ្ឈត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៨២៧] បច្ចុប្បន្នារម្មណធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃបច្ចុប្បន្នារម្មណធម៌ ជាកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ បច្ចុប្បន្នារម្មណធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃបច្ចុប្បន្នារម្មណធម៌ ជាអកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ បច្ចុប្បន្នារម្មណធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃបច្ចុប្បន្នារម្មណធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨២៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកអតីតារម្មណត្តិកៈ ។

កុសលត្តិកអជ្ឈត្តត្តិកៈ

[៨២៩] អជ្ឈត្តធម៌ (ធម៌ ខាងក្នុង) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវអជ្ឈត្តធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អជ្ឈត្តធម៌ ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវអជ្ឈត្តធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

អព្យាកតំ អជ្ឈត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អជ្ឈត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨៣០] ហេតុយា នវ អវិគតេ នវ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ
បដិច្ចវារសទិសំ ។ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៨៣១] កុសលោ អជ្ឈត្តោ ធម្មោ កុសលស្ស អជ្ឈត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ អជ្ឈត្តោ ធម្មោ អកុសលស្ស អជ្ឈត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ អជ្ឈត្តោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អជ្ឈត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៨៣២] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ នវ អវិគតេ តេរស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៨៣៣] កុសលំ ពហិទ្ធា ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ពហិទ្ធា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

អជ្ឈត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវអជ្ឈត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៣០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនេះផងចុះ ។

[៨៣១] អជ្ឈត្តធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃអជ្ឈត្តធម៌ ជាកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អជ្ឈត្តធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃអជ្ឈត្តធម៌ ជាអកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អជ្ឈត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃអជ្ឈត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៣២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

[៨៣៣] ធម៌ ខាងក្រៅ ជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ខាងក្រៅ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

អកុសលំ ពហិទ្ធា ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ពហិទ្ធា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ ពហិទ្ធា ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ពហិទ្ធា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[៨៣៤] ហេតុយា ឆវ អវិគតេ ឆវ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ

បដិច្ចវារសទិសំ ។

[៨៣៥] កុសលោ ពហិទ្ធា ធម្មោ កុសលស្ស ពហិទ្ធា ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ ពហិទ្ធា ធម្មោ អកុសលស្ស ពហិទ្ធា ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យា-កតោ ពហិទ្ធា ធម្មោ អព្យាកតស្ស ពហិទ្ធា ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៨៣៦] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ ឆវ អវិ-គតេ តេរស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកអជ្ឈត្តត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ធម៌ ខាងក្រៅ ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ខាងក្រៅ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ខាងក្រៅ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ខាងក្រៅ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៨៣៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៨៣៥] ធម៌ ខាងក្រៅ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ខាងក្រៅ ជាកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ខាងក្រៅ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ខាងក្រៅ ជាអកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ខាងក្រៅ ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ខាងក្រៅ ជាអព្យាកតៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៣៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកអជ្ឈត្តត្តិកៈ ។

កុសលត្តិកអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកំ

[៨៣៧] កុសលំ អជ្ឈត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អជ្ឈត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨៣៨] ហេតុយា តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

[៨៣៩] កុសលំ ពហិទ្ធារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ពហិទ្ធារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨៤០] ហេតុយា តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

កុសលត្តិកអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកសនិទស្សនត្តិកំ

[៨៤១] អព្យាកតំ អនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨៤២] ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

កុសលត្តិកអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកៈ

[៨៣៧] *អជ្ឈត្តារម្មណធម៌ (ធម៌ មានអារម្មណ៍ខាងក្នុង) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវអជ្ឈត្តារម្មណធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។*

[៨៣៨] *ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។*

[៨៣៩] *ពហិទ្ធារម្មណធម៌ (ធម៌ មានអារម្មណ៍ខាងក្រៅ) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវពហិទ្ធារម្មណធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។*

[៨៤០] *ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។*

ចប់ កុសលត្តិកអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកៈ ។

កុសលត្តិកសនិទស្សនត្តិកៈ

[៨៤១] *អនិទស្សនសប្បដិឃធម៌ (ធម៌ មិនមានការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់) ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវអនិទស្សនសប្បដិឃធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។*

[៨៤២] *ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។*

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៨៤៣] កុសលំ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ច អព្យាកតោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨៤៤] ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ នវ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ

បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកសនិទស្សនត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកសនិទស្សនត្តិកៈ

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផង់ចុះ ។

[៨២៣] អនិទស្សនអប្បដិឃធម៌ (ធម៌ មិនមានការឃើញ ទាំងមិនមានការប៉ះពាល់) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវអនិទស្សនអប្បដិឃធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អនិទស្សនអប្បដិឃធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវអនិទស្សនអប្បដិឃធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អនិទស្សនអប្បដិឃធម៌ ជាកុសលក្តី អនិទស្សនអប្បដិឃធម៌ ជាអព្យាកតៈក្តី អាស្រ័យ នូវអនិទស្សនអប្បដិឃធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អនិទស្សនអប្បដិឃធម៌ ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវអនិទស្សនអប្បដិឃធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អនិទស្សនអប្បដិឃធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវអនិទស្សនអប្បដិឃធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨២៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផង់ចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកសនិទស្សនត្តិកៈ ។

វេទនាត្តិកកុសលត្តិកំ

[៨៤៥] សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អទុក្ខ-មសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨៤៦] ហេតុយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ

បដិច្ចវារសទិសំ ។

[៨៤៧] សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ កុសលោ ធម្មោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ កុសលោ ធម្មោ អទុក្ខម-សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៨៤៨] ហេតុយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

វេទនាត្តិកកុសលត្តិកៈ

[៨២៥] ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨២៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៨២៧] ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយវេទនា មិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨២៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

វេទនាត្តិកកុសលត្តិកំ

[៨៤៩] សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨៥០] ហេតុយា តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៨៥១] សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨៥២] ហេតុយា ទ្វេ អវិគតេ តីណិ ។

វេទនាត្តិកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

វេទនាត្តិកកុសលត្តិកៈ

[៨៤៩] ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៥០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ សេចក្ដីពិស្ដារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៨៥១] ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៥២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ចប់ វេទនាត្តិកកុសលត្តិកៈ ។

វិបាកត្តិកកុសលត្តិកំ

[៨៤៣] វិបាកធម្មធម្មំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច វិបាកធម្មធម្មោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨៤៤] ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

[៨៤៥] វិបាកធម្មធម្មំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច វិបាកធម្មធម្មោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨៤៦] ហេតុយា ឯកំ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៨៤៧] វិបាកំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច វិបាកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ វិបាកំ អព្យាកតញ្ច នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច វិបាកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

វិបាកត្តិកកុសលត្តិកៈ

[៨៥៣] ធម៌ មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាកុសល អាស្រ័យនូវធម៌ មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៥៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[៨៥៥] ធម៌ មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាអកុសល អាស្រ័យនូវធម៌ មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៥៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

[៨៥៧] វិបាកធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវវិបាកធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌មិនមែនជាវិបាកនិងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាកនិងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ វិបាកធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាវិបាក ជាអព្យាកតៈផង មិនមែនជាវិបាកនិងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាអព្យាកតៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៨៥៨] ហេតុយា នវ អវិគតេ នវ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

វិបាកត្តិកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ឧបាទិន្នត្តិកកុសលត្តិកំ

[៨៥៩] អនុបាទិន្នុបាទានិយំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នុបាទានិយោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៨៦០] អនុបាទិន្នុបាទានិយំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នុបាទានិយោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៨៦១] ឧបាទិន្នុបាទានិយំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទិន្នុបាទានិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អនុបាទិន្នុបាទានិយំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នុបាទានិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

[៨៥៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ វិបាកត្តិកកុសលត្តិកៈ ។

ឧបាទិន្នត្តិកកុសលត្តិកៈ

[៨៥៩] អនុបាទិន្នុបាទានិយធម៌ (ធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយ និងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវអនុបាទិន្នុបាទានិយធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៨៦០] អនុបាទិន្នុបាទានិយធម៌ ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវអនុបាទិន្នុបាទានិយធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៨៦១] ឧបាទិន្នុបាទានិយធម៌ (ធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកហើយនិងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន) ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវឧបាទិន្នុបាទានិយធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អនុបាទិន្នុបាទានិយធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវអនុបាទិន្នុបាទានិយធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

អនុចាទិន្នអនុចាទានិយំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អនុ-ចាទិន្នអនុចាទានិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨៦២] ហេតុយា ឆវ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

ឧបាទិន្នត្តិកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

សង្កិលិដ្ឋត្តិកកុសលត្តិកំ

[៨៦៣] អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិ-កំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ទ្វេ ។

[៨៦៤] សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

អនុបាទិន្នអនុបាទានិយធម៌ (ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយនិងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន) ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវអនុបាទិន្នអនុបាទានិយធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៦២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ ឧបាទិន្នត្តិកកុសលត្តិកៈ ។

សង្កិលិដ្ឋត្តិកកុសលត្តិកៈ

[៨៦៣] អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកធម៌ (ធម៌ដែលមិនសៅហ្មងតែប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវអសង្កិលិដ្ឋ-សង្កិលេសិកធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អ-សង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកធម៌ (ធម៌ ដែលមិនសៅហ្មងទាំងមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវអសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ២ ។

[៨៦៤] សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកធម៌ (ធម៌ ដែលសៅហ្មងទាំងប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង) ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវសង្កិលិដ្ឋ-សង្កិលេសិកធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

វិតក្កត្តិកកុសលត្តិកំ

[៨៦៥] អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។

សង្កិលិដ្ឋត្តិកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

វិតក្កត្តិកកុសលត្តិកំ

[៨៦៦] សវិតក្កសវិចារំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អវិតក្កវិចារមត្តំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កវិចារមត្តោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ចត្តារិ ។ អវិតក្កអវិចារំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កអវិចារោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨៦៧] ហេតុយា ឯកាទស ។

[៨៦៨] សវិតក្កសវិចារំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

[៨៦៥] *អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវអសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។*

ចប់ សង្កិលិដ្ឋត្តិកកុសលត្តិកៈ ។

វិតក្កត្តិកកុសលត្តិកៈ

[៨៦៦] *ធម៌ ជាកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាកុសល មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ ធម៌ ជាកុសល មិនមានវិតក្កៈទាំងមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមានវិតក្កៈទាំងមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។*

[៨៦៧] *ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ។*

[៨៦៨] *ធម៌ ជាអកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្ក ទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ទើបកើតឡើង*

ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អវិតក្កវិចារមត្តំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨៦៩] ហេតុយា បញ្ច ។

[៨៧០] សវិតក្កសវិចារំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សត្តត្តឹស ។

វិតក្កត្តិកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

បីតិត្តិកកុសលត្តិកំ

[៨៧១] បីតិសហគតំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ សុខសហគតំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សុខសហគតោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ឧបេក្ខាសហគតំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបេក្ខាសហគតោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯស ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាអកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៦៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

[៨៧០] ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៧ ។

ចប់ វិតក្កត្តិកកុសលត្តិកៈ ។

បីតិត្តិកកុសលត្តិកៈ

[៨៧១] ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

២២៧

បីតិត្តិកកុសលត្តិកំ

[៨៧២] បីតិសហគតំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ សុខសហគតំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សុខសហគតោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ឧបេក្ខាសហគតំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបេក្ខាសហគតោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឆស ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៨៧៣] បីតិសហគតំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ សុខសហគតំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សុខសហគតោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ឧបេក្ខាសហគតំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបេក្ខាសហគតោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឆស ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

បីតិត្តិកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

បីតិត្តិកកុសលត្តិកៈ

[៨៧២] ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ។ សេចក្ដីពិស្ដារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៨៧៣] ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយឧបេក្ខា អា-ស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ។ សេចក្ដីពិស្ដារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ បីតិត្តិកកុសលត្តិកៈ ។

ទស្សនត្តិកកុសលត្តិកំ

[៨៧៤] នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

[៨៧៥] ទស្សនេន បហាតព្វំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ទស្សនេន បហាតព្វោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ភាវនាយ បហាតព្វំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ភាវនាយ បហាតព្វោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៨៧៦] នេវទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

ទស្សនត្តិកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ទស្សនត្តិកកុសលត្តិកៈ

[៨៧៤] ធម៌ ជាកុសល ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ និងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ និងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[៨៧៥] ធម៌ ជាអកុសល ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអកុសល ដែលត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៨៧៦] ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ និងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ និងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

មានវារៈ ១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ ទស្សនត្តិកកុសលត្តិកៈ ។

២២៩

ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកកុសលត្តិកំ

[៨៧៧] នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វហេ-
តុកំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នេវ ទស្សនេន ន ភាវនា-
យ បហាតព្វហេតុកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៨៧៨] ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ អកុសលំ
ធម្មំ បដិច្ច ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ អកុស-
លោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ភាវនាយ
បហាតព្វហេតុកំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ភាវនាយ
បហាតព្វហេតុកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ឆ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៨៧៩] នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុ-
កំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នេវ ទស្សនេន ន ភាវនា-
យ បហាតព្វហេតុកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកកុសលត្តិកៈ

[៨៧៧] ធម៌ ជាកុសល មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ សេចក្ដីពិស្ដារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៨៧៨] ធម៌ ជាអកុសល មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអកុសល មានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល មានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ សេចក្ដីពិស្ដារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៨៧៩] ធម៌ ជាអព្យាកតៈ មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ មានវារៈ ១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកកុសលត្តិកៈ ។

អាចយគាមិត្តិកកុសលត្តិកំ

[៨៨០] អាចយគាមឹ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អាចយគាមី កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អបចយគាមឹ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អបចយគាមី កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៨៨១] អាចយគាមឹ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អាចយគាមី អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៨៨២] នេវាចយគាមិនាបចយគាមឹ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នេវាចយគាមិនាបចយគាមី អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

អាចយគាមិត្តិកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

សេក្ខត្តិកកុសលត្តិកំ

[៨៨៣] សេក្ខំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សេក្ខោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

អាចយគាមិត្តិកកុសលត្តិកៈ

[៨៨០] ធម៌ ជាកុសល ដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះ ហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាកុសល មិនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង ទើបកើត ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ សេចក្ដីពិស្ដារ មានគ្រប់ បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៨៨១] ធម៌ ជាអកុសល ដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះ ហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៨៨២] ធម៌ ជាអព្យាកតៈ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង និងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជា អព្យាកតៈ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើងនិងមិនមែនជាមិនដល់នូវ ការសន្សំកពូនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ អាចយគាមិត្តិកកុសលត្តិកៈ ។

សេក្ខត្តិកកុសលត្តិកៈ

[៨៨៣] សេក្ខធម៌ (ធម៌ជារបស់សេក្ខបុគ្គល) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវសេក្ខធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

នេវសេក្ខានាសេក្ខំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នេវ-សេក្ខានាសេក្ខោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-តុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៨៨៤] នេវសេក្ខានាសេក្ខំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នេវសេក្ខានាសេក្ខោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៨៨៥] សេក្ខំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សេ-ក្ខោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នវ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារេតព្វំ ។

សេក្ខត្តិកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

បរិត្តត្តិកកុសលត្តិកំ

[៨៨៦] បរិត្តំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តោ កុ-សលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ មហគ្គតំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច មហគ្គតោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អប្បមាណំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បមាណោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

នេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ (ធម៌ មិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល និងមិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវនេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៨៨៤] នេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវនេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៨៨៥] សេក្ខធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវសេក្ខធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ផងចុះ ។

ចប់ សេក្ខត្តិកកុសលត្តិកៈ ។

បរិត្តត្តិកកុសលត្តិកៈ

[៨៨៦] បរិត្តធម៌ (ធម៌មានសភាពតូចឆ្មារ) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវបរិត្តធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មហគ្គតធម៌ (ធម៌ ដល់នូវសភាពធំ) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវមហគ្គតធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អប្បមាណធម៌ (ធម៌ប្រមាណមិនបាន) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវអប្បមាណធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៨៨៧] បរិត្តំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៨៨៨] បរិត្តំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ មហគ្គតំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច មហគ្គតោ អព្យា-កតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អប្បមាណំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បមាណោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ តេ-រស ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

បរិត្តត្តិកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

បរិត្តារម្មណត្តិកកុសលត្តិកំ

[៨៨៩] បរិត្តារម្មណំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តា-រម្មណោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ មហគ្គតារម្មណំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច មហគ្គតារម្ម-ណោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អប្បមាណារម្មណំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បមាណា-រម្មណោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៨៨៧] បរិត្តធម៌ ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវបរិត្តធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៨៨៨] បរិត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវបរិត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ មហគ្គតធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវមហគ្គតធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អប្បមាណធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវអប្បមាណធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១៣ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ បរិត្តត្តិកកុសលត្តិកៈ ។

បរិត្តារម្មណត្តិកកុសលត្តិកៈ

[៨៨៩] កុសលធម៌ ជាបរិត្តារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាបរិត្តារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ ជាមហគ្គតារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាមហគ្គតារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ ជាអប្បមាណារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាអប្បមាណារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

២៣៣

[៨៩០] បរិត្តារម្មណំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តារម្មណោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-ច្ចយា ។ មហគ្គតារម្មណំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច មហគ្គតារម្មណោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-តុប្បច្ចយា ។ ទ្វេ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៨៩១] បរិត្តារម្មណំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ប-រិត្តារម្មណោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-យា ។ មហគ្គតារម្មណំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច មហគ្គតារម្មណោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-តុប្បច្ចយា ។ អប្បមាណារម្មណំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បមាណារម្មណោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ តីណិ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

បរិត្តារម្មណត្តិកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ហីនត្តិកកុសលត្តិកំ

[៨៩២] មជ្ឈិមំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច មជ្ឈិមោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បណីតំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច បណីតោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ទ្វេ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៨៩០] អកុសលធម៌ ជាបរិត្តារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាបរិត្តារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ជាមហគ្គតារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាមហគ្គតារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ២ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៨៩១] អព្យាកតធម៌ ជាបរិត្តារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាបរិត្តារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាមហគ្គតារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាមហគ្គតារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាអប្បមាណារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាអប្បមាណារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ៣ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ បរិត្តារម្មណត្តិកកុសលត្តិកៈ ។

ហីនត្តិកកុសលត្តិកៈ

[៨៩២] កុសលធម៌ ជាកណ្តាល អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាកណ្តាល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ ដ៏ឧត្តម អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដ៏ឧត្តម ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ២ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៨៩៣] ហីនំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ហីនោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៨៩៤] មជ្ឈិមំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច មជ្ឈិមោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បណីតំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច បណីតោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បញ្ច ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

ហីនត្តិកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

មិច្ឆត្តត្តិកកុសលត្តិកំ

[៨៩៥] សម្មត្តនិយតំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សម្មត្តនិយតោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អនិយតំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អនិយតោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ទ្វេ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៨៩៦] មិច្ឆត្តនិយតំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច

[៨៩៣] អកុសលធម៌ ដ៏ថោកទាប អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ដ៏ថោកទាប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៨៩៤] អព្យាកតធម៌ ជាកណ្តាល អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាកណ្តាល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ដ៏ឧត្តម អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ដ៏ឧត្តម ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ៥ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ ហីនត្តិកកុសលត្តិកៈ ។

មិច្ឆត្តត្តិកកុសលត្តិកៈ

[៨៩៥] កុសលធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ មិនទៀង អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ២ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៨៩៦] អកុសលធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង អាស្រ័យ

មិច្ឆត្តនិយតោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្-
យា ។ អនិយតំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អនិយតោ
អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ទ្វេ ។
សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៨៩៧] អនិយតំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អនិ-
យតោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។
សព្វត្ថ ឯកំ ។

មិច្ឆត្តត្តិកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

មគ្គារម្មណត្តិកកុសលត្តិកំ

[៨៩៨] មគ្គារម្មណំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គា-
រម្មណោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
តីណិ ។ មគ្គហេតុកំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គ-
ហេតុកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
តីណិ ។ មគ្គាធិបតឹ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គាធិ-
បតិ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។
សត្តរស ។

[៨៩៩] មគ្គារម្មណំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គា-
រម្មណោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
តីណិ ។

នូវអកុសលធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ មិនទៀង អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មិនទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ២ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៨៩៧] អព្យាកតធម៌ មិនទៀង អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ មិច្ឆត្តត្តិកកុសលត្តិកៈ ។

មគ្គារម្មណត្តិកកុសលត្តិកៈ

[៨៩៨] កុសលធម៌ ជាមគ្គារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាមគ្គារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ កុសលធម៌ ជាមគ្គហេតុកៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាមគ្គហេតុកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ កុសលធម៌ ជាមគ្គាធិបតិ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាមគ្គាធិបតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១៧ ។

[៨៩៩] អព្យាកតធម៌ ជាមគ្គារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាមគ្គារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

មគ្គាធិបតឹ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គាធិបតិ អព្យា-
កតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បញ្ច ។
សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

មគ្គារម្មណត្តិកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ឧប្បន្នត្តិកកុសលត្តិកំ

[៩០០] ឧប្បន្នោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស
កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ
ឯកំ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៩០១] ឧប្បន្នោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស
អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ
ឯកំ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៩០២] ឧប្បន្នោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស
អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ
ឯកំ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

ឧប្បន្នត្តិកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

អតីតត្តិកកុសលត្តិកំ

[៩០៣] បច្ចុប្បន្នោ កុសលោ ធម្មោ បច្ចុប្បន្នស្ស
កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ
ឯកំ ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

អព្យាកតធម៌ ជាមគ្គាធិបតិ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាមគ្គាធិបតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ៥ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ មគ្គារម្មណត្តិកកុសលត្តិកៈ ។

ឧប្បន្នត្តិកកុសលត្តិកៈ

[៩០០] *កុសលធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។*

[៩០១] *អកុសលធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។*

[៩០២] *អព្យាកតធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។*

ចប់ ឧប្បន្នត្តិកកុសលត្តិកៈ ។

អតីតត្តិកកុសលត្តិកៈ

[៩០៣] *កុសលធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ មានវារៈ ១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។*

[៩០៤] បច្ចុប្បន្នោ អកុសលោ ធម្មោ បច្ចុប្បន្នស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៩០៥] បច្ចុប្បន្នោ អព្យាកតោ ធម្មោ បច្ចុប្បន្នស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

អតីតត្តិកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

អតីតារម្មណត្តិកកុសលត្តិកំ

[៩០៦] អតីតារម្មណំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អតីតារម្មណោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អនាគតារម្មណំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អនាគតារម្មណោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បច្ចុប្បន្នារម្មណំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច បច្ចុប្បន្នារម្មណោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៩០៧] អតីតារម្មណំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អតីតារម្មណោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៩០៤] *អកុសលធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។*

[៩០៥] *អព្យាកតធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។*

ចប់ អតីតត្តិកកុសលត្តិកៈ ។

អតីតារម្មណត្តិកកុសលត្តិកៈ

[៩០៦] *កុសលធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។*

[៩០៧] *អកុសលធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។*

អនាគតារម្មណំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អនាគតា-
រម្មណោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។
បច្ចុប្បន្នារម្មណំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច បច្ចុប្បន្នា-
រម្មណោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
តីណិ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៩០៨] អតីតារម្មណំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច
អតីតារម្មណោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា ។ អនាគតារម្មណំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច
អនាគតារម្មណោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-
តុប្បច្ចយា ។ បច្ចុប្បន្នារម្មណំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច
បច្ចុប្បន្នារម្មណោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-
តុប្បច្ចយា តីណិ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

អតីតារម្មណត្តិកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

អជ្ឈត្តត្តិកកុសលត្តិកំ

[៩០៩] អជ្ឈត្តំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តោ
កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ពហិទ្ធា
កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ពហិទ្ធា កុសលោ ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

អកុសលធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ សេចក្ដីពិស្ដារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៩០៨] *អព្យាកតធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ សេចក្ដីពិស្ដារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។*

ចប់ អតីតារម្មណត្តិកកុសលត្តិកៈ ។

អជ្ឈត្តត្តិកកុសលត្តិកៈ

[៩០៩] *កុសលធម៌ ខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ ខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ សេចក្ដីពិស្ដារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។*

[៩១០] អជ្ឈត្តំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ពហិទ្ធា អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ពហិទ្ធា អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។

សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៩១១] អជ្ឈត្តំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ពហិទ្ធា អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ពហិទ្ធា អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

អជ្ឈត្តត្តិកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកកុសលត្តិកំ

[៩១២] អជ្ឈត្តារម្មណំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តារម្មណោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៩១៣] អជ្ឈត្តារម្មណំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តារម្មណោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។

សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៩១០] *អកុសលធម៌ ខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។*

[៩១១] *អព្យាកតធម៌ ខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។*

ចប់ អជ្ឈត្តត្តិកកុសលត្តិកៈ ។

អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកកុសលត្តិកៈ

[៩១២] *កុសលធម៌ មានអារម្មណ៍ ខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មានអារម្មណ៍ ខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។*

[៩១៣] *អកុសលធម៌ មានអារម្មណ៍ ខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មានអារម្មណ៍ ខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។*

[៩១៤] អជ្ឈត្តារម្មណំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តារម្មណោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

សនិទស្សនត្តិកកុសលត្តិកំ

[៩១៥] អនិទស្សនអប្បដិឃំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៩១៦] អនិទស្សនអប្បដិឃំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៩១៧] អនិទស្សនសប្បដិឃំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ អនិទស្សនសប្បដិឃំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ

[៩១៤] *អព្យាកតធម៌ មានអារម្មណ៍ខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មានអារម្មណ៍ខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។*

ចប់ អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកកុសលត្តិកៈ ។

សនិទស្សនត្តិកកុសលត្តិកៈ

[៩១៥] *កុសលធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។*

[៩១៦] *អកុសលធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះ-ពាល់ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។*

[៩១៧] *អព្យាកតធម៌ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយការឃើញទាំងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២*

២៤១

សនិទស្សនត្តិកកុសលត្តិកំ

អនិទស្សនសប្បដិឃំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ អនិទស្សនសប្បដិឃំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ អព្យាកតោ ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ អព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ចត្តារិ អនិទស្សនសប្បដិឃំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ អព្យាកតោ ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ អព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច អនិទស្សនសប្បដិឃំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ អព្យាកតោ ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ អព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ឆ

សនិទស្សនត្តិកកុសលត្តិកៈ

អព្យាកតធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ ទាំងមិនប្រកបដោយការប៉ះ-ពាល់ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រ-កបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយការឃើញ ទាំងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អព្យាកតធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ ទាំងមិនប្រកបដោយការប៉ះ-ពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រ-កបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ អព្យាកតធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អព្យាកតធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ ទាំងមិនប្រកបដោយការប៉ះ-ពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រ-កបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយការឃើញ ទាំងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អព្យាកតធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកប ដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦

អនិទស្សនសប្បដិឃំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សនិ-ទស្សនសប្បដិឃោ អព្យាកតោ ច អនិស្សនសប្ប-ដិឃោ អព្យាកតោ ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ អ-ព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។ អនិទស្សនអប្បដិឃំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទ-ស្សនអប្បដិឃោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា សត្ត ។ អនិទស្សនសប្បដិឃំ អព្យាកតញ្ច អនិទស្សនអប្បដិឃំ អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ស-និទស្សនសប្បដិឃោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។

[៩១៨] ហេតុយា ឯកាវីស អវិគតេ ឯកាវីស ។ សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

សនិទស្សនត្តិកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

អនុលោមត្តិកត្តិកប្បដ្ឋានំ និដ្ឋិតំ ។

អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយការឃើញទាំងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អព្យាកតធម៌ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អព្យាកតធម៌ មិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយការឃើញទាំងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង នូវអព្យាកតធម៌ មិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

[៩១៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

ចប់ សនិទស្សនត្តិកកុសលត្តិកៈ ។

ចប់ អនុលោមត្តិកត្តិកប្បដ្ឋាន ។

អនុលោមទុកទុកប្បដ្ឋានំ

ហេតុទុកសហេតុកទុកំ

[៩១៩] ហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សហេតុកោ ច នហេតុ សហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា នហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ-សហេតុកោ ច នហេតុ សហេតុកោ ច ធម្មា

អនុលោមទុកទុកប្បដ្ឋាន

ហេតុទុកសហេតុកទុកៈ

[៩១៩] ធម៌ ជាហេតុទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ជាហេតុ ទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី ធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ជាហេតុ ទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ជាហេតុ ទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ជាហេតុទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី ធម៌មិនមែនជាហេតុ តែប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ

ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ហេតុំ សហេតុកញ្ច នហេតុំ សហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុំ សហេតុកញ្ច នហេតុំ សហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុំ សហេតុកញ្ច នហេតុំ សហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សហេតុកោ ច នហេតុ សហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៩២០] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អវិគតេ នវ ។

[៩២១] ហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិប្បច្ចយា ។

[៩២២] នអធិបតិយា នវ នបុរេជាតេ នវ នបច្ឆាជាតេ នវ នវិប្បយុត្តេ នវ ។

[៩២៣] ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា នវ ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាហេតុទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង មិនមែនជាហេតុតែប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុតែប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង មិនមែនជាហេតុតែប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាហេតុទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី មិនមែនជាហេតុតែប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង មិនមែនជាហេតុតែប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩២០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៩២១] ធម៌ ជាហេតុទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៩២២] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៩២៣] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

ហេតុទុកសហេតុកទុកំ

[៩២៤] នអធិបតិប្បច្ចយា ហេតុយា នវ ។ សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ និស្សយវារម្បិ សំសដ្ឋវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសំ ។

[៩២៥] ហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ហេតុស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ហេតុស្ស សហេតុកស្ស ច នហេតុស្ស សហេតុស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៩២៦] ហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ហេតុស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ហេតុស្ស សហេតុកស្ស ច នហេតុស្ស សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ

ហេតុទុកសហេតុកទុកៈ

[៩២៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។ សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋ-វារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៩២៥] ធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩២៦] ធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រ-ព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង ដោយអារម្មណ-ប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ

នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ហេតុស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ នហេតុសហេតុកោ ធម្មោ ហេតុស្ស សហេតុកស្ស ច នហេតុស្ស សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ហេតុ សហេតុកោ ច នហេតុ សហេតុកោ ច ធម្មា ហេតុស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ហេតុ សហេតុកោ ច នហេតុ សហេតុកោ ច ធម្មា នហេតុស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ហេតុ សហេតុកោ ច នហេតុ សហេតុកោ ច ធម្មា ហេតុស្ស សហេតុកស្ស ច នហេតុស្ស សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៩២៧] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ នវ ឧបនិស្សយេ នវ អវិគតេ នវ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ដោយអារម្មណ-ប្បច្ច័យ ធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រ-ព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៩២៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ហេតុទុកសហេតុកទុកំ

[៩២៨] ហេតុំ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នហេតុំ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ហេតុំ អហេតុកញ្ច នហេតុំ អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៩២៩] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ

បដិច្ចវារសទិសំ ។

[៩៣០] ហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុស្ស អហេតុកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៩៣១] ហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ ហេតុស្ស អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុស្ស អហេតុកស្ស ធម្មស្ស

ហេតុទុកសហេតុកទុកៈ

[៩២៨] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មិនមានហេតុផង មិនមែនជាហេតុ មិនមានហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩២៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៩៣០] ធម៌ ជាហេតុ មិនមានហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៣១] ធម៌ ជាហេតុ មិនមានហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ មិនមានហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ ជាហេតុ មិនមានហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានហេតុ

អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុស្ស អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ ហេតុស្ស អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៩៣២] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ចត្តារិ អវិគតេ ចត្តារិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

ហេតុទុកសហេតុកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកហេតុសម្បយុត្តទុកំ

[៩៣៣] ហេតុំ ហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ហេតុំ ហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ហេតុំ ហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ហេតុសម្បយុត្តោ ច នហេតុ ហេតុសម្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នហេតុំ ហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ

ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ មិនមានហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៩៣២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ ហេតុទុកសហេតុកទុកៈ ។

ហេតុទុកហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

[៩៣៣] ធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុក្តី មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុ

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ ហេតុសម្ប-យុត្តញ្ច នហេតុំ ហេតុសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-ច្ចយា តីណិ ។

[៩៣៤] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អវិគតេ នវ ។

[៩៣៥] ហេតុ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ ហេ-តុស្ស ហេតុសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៩៣៦] ហេតុយា តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៩៣៧] ហេតុំ ហេតុវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន-ហេតុ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-យា ។ នហេតុំ ហេតុវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ហេតុំ ហេតុវិប្បយុត្តញ្ច នហេតុំ ហេតុវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្ប-ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុផង មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៩៣៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៩៣៥] ធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៩៣៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

[៩៣៧] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រាសចាកហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្ប-ច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រាសចាកហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រាសចាកហេតុផង មិនមែនជាហេតុ ប្រាសចាកហេតុផង ទើបកើត ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៣៨] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ឯកំ អវិ-
គតេ តីណិ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ
បដិច្ចវារសទិសំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៩៣៩] ហេតុ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ នហេ-
តុស្ស ហេតុវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។

[៩៤០] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ចត្តារិ អវិ-
គតេ ចត្តារិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

ហេតុទុកហេតុសម្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកហេតុសហេតុកទុកំ

[៩៤១] ហេតុំ ហេតុញ្ចេវ សហេតុកញ្ច ធម្មំ
បដិច្ច ហេតុ ហេតុចេវ សហេតុកោច ធម្មោ ឧប្ប-
ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៩៤២] នហេតុំ សហេតុកញ្ចេវ នចហេតុំ ធម្មំ
បដិច្ច នហេតុ សហេតុកោចេវ នចហេតុ ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

ហេតុទុកហេតុសហេតុកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

[៩៣៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

[៩៣៩] ធម៌ ជាហេតុ ប្រាសចាកហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រាសចាកហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៤០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ ហេតុទុកហេតុសម្បយុត្តទុកៈ ។

ហេតុទុកហេតុសហេតុកទុកៈ

[៩៤១] ធម៌ ជាហេតុ ជាហេតុទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ជាហេតុទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៩៤២] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទាំងមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុទាំងមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ ហេតុទុកហេតុសហេតុកទុកៈ ។

ហេតុទុកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកំ

[៩៤៣] ហេតុំ ហេតុញ្ចេវ ហេតុសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ហេតុចេវ ហេតុសម្បយុត្តោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៩៤៤] នហេតុំ ហេតុសម្បយុត្តញ្ចេវ នចហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ហេតុសម្បយុត្តោចេវ នចហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

ហេតុទុកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកនហេតុសហេតុកទុកំ

[៩៤៥] នហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៩៤៦] នហេតុំ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

ហេតុទុកនហេតុសហេតុកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

[៩២៣] ធម៌ ជាហេតុ ជាហេតុទាំងប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ជាហេតុទាំងប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៩២៤] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុទាំងមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុទាំងមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ ហេតុទុកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ ។

ហេតុទុកនហេតុសហេតុកទុកៈ

[៩២៥] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៩២៦] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ ហេតុទុកនហេតុសហេតុកទុកៈ ។

ហេតុទុកសប្បច្ចយទុកំ

[៩៤៧] ហេតុំ សប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ សប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សប្បច្ច-យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ សប្បច្ចយញ្ច នហេតុំ សប្បច្ចយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[៩៤៨] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អវិគតេ នវ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ
បដិច្ចវារសទិសំ ។

[៩៤៩] ហេតុ សប្បច្ចយោ ធម្មោ ហេតុស្ស សប្បច្ចយស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
[៩៥០] ហេតុយា តីណិ ។

បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

ហេតុទុកសប្បច្ចយទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកសប្បច្ចយទុកៈ

[៩៤៧] ធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបច្ច័យផង មិនមែនហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបច្ច័យផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៩៤៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៩៤៩] ធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបច្ច័យ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបច្ច័យ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៥០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ឯបញ្ហាវារៈ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះផងចុះ ។

ចប់ ហេតុទុកសប្បច្ចយទុកៈ ។

ហេតុទុកសង្ខតទុកំ

[៩៨១] ហេតុំ សង្ខតំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សង្ខតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៩៨២] ហេតុយា នវ អវិគតេ នវ ។ សប្បច្ចយទុកសទិសំ ។

ហេតុទុកសង្ខតទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកសនិទស្សនទុកំ

[៩៨៣] ហេតុំ អនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ អនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ អនិទស្សនញ្ច នហេតុំ អនិទស្សនញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[៩៨៤] ហេតុយា នវ អវិគតេ នវ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

ហេតុទុកសនិទស្សនទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកសង្ខតទុកៈ

[៩៥១] ធម៌ ជាហេតុ ដែលបច្ច័យតាក់តែង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ដែលបច្ច័យតាក់តែង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៥២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ (ទុកៈនេះ) ប្រហែលគ្នានឹងសប្បច្ចយទុកៈដែរ ។

ចប់ ហេតុទុកសង្ខតទុកៈ ។

ហេតុទុកសនិទស្សនទុកៈ

[៩៥៣] ធម៌ ជាហេតុ មិនមានការឃើញ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មិនមានការឃើញ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានការឃើញ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានការឃើញ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាហេតុ មិនមានការឃើញ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មិនមានការឃើញផង មិនមែនជាហេតុ មិនមានការឃើញផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៩៥៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

ចប់ ហេតុទុកសនិទស្សនទុកៈ ។

ហេតុទុកសប្បដិឃទុកំ

[៩៩៥] នហេតុំ សប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៩៩៦] ហេតុំ អប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ហេតុំ អប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ហេតុំ អប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អប្បដិឃោ ច នហេតុ អប្បដិឃោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នហេតុំ អប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ អប្បដិឃញ្ច នហេតុំ អប្បដិឃញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[៩៩៧] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិ-កតេ នវ ។

ហេតុទុកសប្បដិឃទុកៈ

[៩៥៥] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៩៥៦] ធម៌ ជាហេតុ មិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាហេតុ មិនមានការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាហេតុ មិនមានការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាហេតុ មិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មិនមានការប៉ះពាល់ផង មិនមែនជាហេតុ មិនមានការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៩៥៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

ហេតុទុកសប្បដិឃទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុករូបីទុកំ

[៩៥៨] នហេតុំ រូបឹ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ រូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៩៥៩] ហេតុំ អរូបឹ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អរូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ អរូបឹ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អរូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ អរូបិញ្ច នហេតុំ អរូបិញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អរូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[៩៦០] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អវិគតេ នវ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

ហេតុទុករូបីទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុករូបីទុកំ

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

ចប់ ហេតុទុកសប្បដិឃទុកៈ ។

ហេតុទុករូបីទុកៈ

[៩៥៨] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មានរូប អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មានរូប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៩៥៩] ធម៌ ជាហេតុ មិនមានរូប អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មិនមានរូប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានរូប អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានរូប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាហេតុ មិនមានរូប អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មិនមានរូប ផង មិនមែនជាហេតុ មិនមានរូបផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៩៦០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

ចប់ ហេតុទុករូបីទុកៈ ។

ហេតុទុកលោកិយទុកៈ

[៩៦១] ហេតុំ លោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ លោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ លោកិយញ្ច នហេតុំ លោកិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[៩៦២] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អវិគតេ នវ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៩៦៣] ហេតុំ លោកុត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ លោកុត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ លោកុត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ លោកុត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ លោកុត្តរញ្ច នហេតុំ លោកុត្តរញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ លោកុត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

ហេតុទុកលោកិយទុកៈ

[៩៦១] ធម៌ ជាហេតុ ជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាហេតុ ជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ជាលោកិយផង មិនមែនជាហេតុ ជាលោកិយផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៩៦២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត
គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនេះផងចុះ ។

[៩៦៣] ធម៌ ជាហេតុ ជាលោកុត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ជាលោកុត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាលោកុត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាលោកុត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាហេតុ ជាលោកុត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ជាលោកុត្តរៈផង មិនមែនជាហេតុ ជាលោកុត្តរៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ហេតុទុកកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកំ

[៩៦៤] ហេតុយា ឆវ អារម្មណេ ឆវ អវិគតេ ឆវ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសំ វិត្ថារេតព្វំ ។

ហេតុទុកលោកិយទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកំ

[៩៦៥] ហេតុំ កេនចិវិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ កេនចិវិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៩៦៦] ហេតុយា ឆវ អវិគតេ ឆវ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៩៦៧] ហេតុំ កេនចិនវិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ កេនចិនវិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៩៦៨] ហេតុយា ឆវ អវិគតេ ឆវ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

ហេតុទុកកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកំ និដ្ឋិតំ ។

[៩៦៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី ប្រហែល គ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

ចប់ ហេតុទុកលោកិយទុកៈ ។

ហេតុទុកកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកៈ

[៩៦៥] កេនចិវិញ្ញេយ្យធម៌ (ធម៌ ដែលបុគ្គលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណានីមួយ) ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវកេនចិវិញ្ញេយ្យធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៦៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

[៩៦៧] កេនចិនវិញ្ញេយ្យធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវកេនចិនវិញ្ញេយ្យធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៦៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ ហេតុទុកកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកៈ ។

ហេតុទុកអាសវទុកំ

[៩៦៩] ហេតុំ អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អាស-
វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុំ អា-
សវំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ហេតុំ អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ហេ-
តុ អាសវោ ច នហេតុ អាសវោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ
ហេតុប្បច្ចយា ។ នហេតុំ អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ន-
ហេតុ អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។
ហេតុំ អាសវញ្ច នហេតុំ អាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ
អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៩៧០] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ បញ្ច អវិ-
គតេ បញ្ច ។

សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៩៧១] ហេតុំ នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ
នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។
នហេតុំ នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នោអា-
សវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

ហេតុទុកអាសវទុកៈ

[៩៦៩] ធម៌ ជាហេតុ ជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាហេតុ ជាអាសវៈក្តី មិនមែនជាហេតុ ជាអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាហេតុ ជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ជាអាសវៈផង មិនមែនជាហេតុ ជាអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៧០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៩៧១] ធម៌ ជាហេតុ មិនមែនអាសវៈ អាស្រ័យ ធម៌ ជាហេតុ មិនមែនអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ហេតុំ នោអាសវញ្ច នហេតុំ នោអាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-ច្ចយា តីណិ ។

[៩៧២] ហេតុយា នវ អវិគតេ នវ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

ហេតុទុកអាសវទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកអាសវសម្បយុត្តទុកំ

[៩៧៣] ហេតុំ អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា ។

[៩៧៤] ហេតុយា នវ អវិគតេ នវ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៩៧៥] ហេតុំ អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៩៧៦] ហេតុយា នវ អវិគតេ នវ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

ហេតុទុកអាសវសម្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ធម៌ ជាហេតុ មិនមែនអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មិនមែនអាសវៈផង មិនមែនជាហេតុ មិនមែនអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៩៧២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ ហេតុទុកអាសវទុកៈ ។

ហេតុទុកអាសវសម្បយុត្តទុកៈ

[៩៧៣] ធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៧៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៩៧៥] ធម៌ ជាហេតុ ប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៧៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ ហេតុទុកអាសវសម្បយុត្តទុកៈ ។

ហេតុទុកអាសវសាសវទុកំ

[៩៧៧] ហេតុំ អាសវញ្ចេវ សាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អាសវោចេវ សាសវោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៩៧៨] ហេតុយា បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៩៧៩] ហេតុំ សាសវញ្ចេវ នោចអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សាសវោចេវ នោចអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៩៨០] ហេតុយា នវ អវិគតេ នវ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

ហេតុទុកអាសវសាសវទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកំ

[៩៨១] ហេតុំ អាសវញ្ចេវ អាសវសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អាសវោចេវ អាសវសម្បយុត្តោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៩៨២] ហេតុយា បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

ហេតុទុកអាសវសាសវទុកៈ

[៩៧៧] ធម៌ ជាហេតុ ជាអាសវៈទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ជាអាសវៈទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៧៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ សេចក្ដីពិស្ដារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៩៧៩] ធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈទាំងមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈទាំងមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៨០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ សេចក្ដីពិស្ដារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ ហេតុទុកអាសវសាសវទុកៈ ។

ហេតុទុកអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកៈ

[៩៨១] ធម៌ ជាហេតុ ជាអាសវៈទាំងប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ជាអាសវៈទាំងប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៨២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ សេចក្ដីពិស្ដារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

២៦១

ហេតុទុកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកំ

[៩៨៣] ហេតុំ អាសវសម្បយុត្តញ្ចេវ នោចអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អាសវសម្បយុត្តោចេវ នោចអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៩៨៤] ហេតុយា បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

ហេតុទុកអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកំ

[៩៨៥] ហេតុំ អាសវវិប្បយុត្តំ សាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អាសវវិប្បយុត្តោ សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៩៨៦] ហេតុយា ធវ អវិគតេ ធវ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៩៨៧] ហេតុំ អាសវវិប្បយុត្តំ អនាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អាសវវិប្បយុត្តោ អនាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៩៨៨] ហេតុយា ធវ អវិគតេ ធវ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

ហេតុទុកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកំ និដ្ឋិតំ ។

[៩៨៣] ធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយអាសវៈទាំងមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយអាសវៈទាំងមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៨៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ ហេតុទុកអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកៈ ។

ហេតុទុកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកៈ

[៩៨៥] ធម៌ ជាហេតុ ប្រាសចាកអាសវៈតែប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រាសចាកអាសវៈតែប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៨៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៩៨៧] ធម៌ ជាហេតុ ប្រាសចាកអាសវៈទាំងមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រាសចាកអាសវៈទាំងមិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៨៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ ហេតុទុកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកៈ ។

ហេតុទុកឆគោច្ឆកទុកំ

[៩៨៩] ហេតុំ សញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។ ហេតុំ គន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។ ហេតុំ ឱឃំ . . . ។ ហេតុំ យោគំ . . . ។ ហេតុំ នីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។ ហេតុំ ដោបរាមាសំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ដោបរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៩៩០] ហេតុយា នវ អវិគតេ នវ ។

សព្វត្ថ គោច្ឆកំ វិត្ថារេតព្វំ ។

ហេតុទុកឆគោច្ឆកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកសារម្មណទុកំ

[៩៩១] ហេតុំ សារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ សារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ សារម្មណញ្ច នហេតុំ សារម្មណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[៩៩២] ហេតុយា នវ អវិគតេ នវ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

ហេតុទុកឆគោច្ឆកទុកៈ

[៩៨៩] អាស្រ័យ នូវសំយោជនធម៌ ជាហេតុ . . . ។ អាស្រ័យ នូវគន្ថធម៌ ជាហេតុ . . . ។ ជាឱឃៈ ជាហេតុ . . . ។ ជាយោគៈ ជាហេតុ . . . ។ អាស្រ័យ នូវនីវរណធម៌ ជាហេតុ . . . ។ នោបរាមាសធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវនោបរាមាសធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៩០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ គោច្ឆកៈក្នុងបច្ច័យទាំងពួង បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

ចប់ ហេតុទុកឆគោច្ឆកទុកៈ ។

ហេតុទុកសារម្មណទុកៈ

[៩៩១] សារម្មណធម៌ (ធម៌ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍) ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវសារម្មណធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ សារម្មណធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវសារម្មណធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ សារម្មណធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវសារម្មណធម៌ ជាហេតុផង នូវសារម្មណធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៩៩២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៩៩៣] នហេតុំ អនារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អនារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ សព្វត្ថ ឯកំ ។

ហេតុទុកសារម្មណទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកចិត្តទុកំ

[៩៩៤] ហេតុំ នោចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ នោ-ចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៩៩៥] ហេតុយា នវ អវិគតេ នវ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

ហេតុទុកចិត្តទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកចេតសិកទុកំ

[៩៩៦] ហេតុំ ចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៩៩៧] ហេតុយា នវ អវិគតេ នវ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៩៩៨] នហេតុំ អចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ន-ហេតុ អចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

ហេតុទុកចេតសិកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

[៩៩៣] *អនារម្មណធម៌ (ធម៌មិនមានអារម្មណ៍) មិនមែនហេតុ អាស្រ័យ នូវអនារម្មណធម៌ មិនមែនហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។*

ចប់ ហេតុទុកសារម្មណទុកៈ ។

ហេតុទុកចិត្តទុកៈ

[៩៩៤] *នោចិត្តធម៌ (ធម៌មិនមែនចិត្ត) ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវនោចិត្តធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។*

[៩៩៥] *ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។*

ចប់ ហេតុទុកចិត្តទុកៈ ។

ហេតុទុកចេតសិកទុកៈ

[៩៩៦] *ចេតសិកធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវចេតសិកធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។*

[៩៩៧] *ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។*

[៩៩៨] *អចេតសិកធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវអចេតសិកធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។*

ចប់ ហេតុទុកចេតសិកទុកៈ ។

ហេតុទុកចិត្តសម្បយុត្តទុកំ

[៩៩៩] ហេតុំ ចិត្តសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១០០០] ហេតុយា នវ អវិគតេ នវ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[១០០១] នហេតុំ ចិត្តវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ចិត្តវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

ហេតុទុកចិត្តសម្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋទុកំ

[១០០២] ហេតុំ ចិត្តសំសដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចិត្តសំសដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១០០៣] ហេតុយា នវ អវិគតេ នវ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[១០០៤] នហេតុំ ចិត្តវិសំសដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ចិត្តវិសំសដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកចិត្តសម្បយុត្តទុកៈ

[៩៩៩] *ចិត្តសម្បយុត្តធម៌ (ធម៌ប្រកបដោយចិត្ត) ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវចិត្តសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។*

[១០០០] *ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។*

[១០០១] *ចិត្តវិប្បយុត្តធម៌ (ធម៌ប្រាសចាកចិត្ត) មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវចិត្តវិប្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។*

ចប់ ហេតុទុកចិត្តសម្បយុត្តទុកៈ ។

ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋទុកៈ

[១០០២] *ចិត្តសំសដ្ឋធម៌ (ធម៌ ច្រឡូកច្រឡំដោយចិត្ត) ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវចិត្តសំសដ្ឋធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។*

[១០០៣] *ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។*

[១០០៤] *ចិត្តវិសំសដ្ឋធម៌ (ធម៌ប្រាសចាកការច្រឡូកច្រឡំដោយចិត្ត) មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវចិត្តវិសំសដ្ឋធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។*

ចប់ ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋទុកៈ ។

ហេតុទុកចិត្តសមុដ្ឋានទុកំ

[១០០៥] ហេតុំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ-
ចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១០០៦] ហេតុយា ឆវ អវិគតេ ឆវ ។ សព្វត្ថ
វិត្ថារោ ។

[១០០៧] នហេតុំ នោចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច
នហេតុ នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-
ច្ចយា ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

ហេតុទុកចិត្តសមុដ្ឋានទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកចិត្តសហាភុទុកំ

[១០០៨] ហេតុំ ចិត្តសហាភុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ
ចិត្តសហាភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឆវ ។

[១០០៩] នហេតុំ នោចិត្តសហាភុំ ធម្មំ បដិច្ច
នហេតុ នោចិត្តសហាភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-
ច្ចយា ឯកំ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

ហេតុទុកចិត្តសហាភុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកចិត្តសមុដ្ឋានទុកំ

[១០០៥] *ចិត្តសមុដ្ឋានធម៌ (ធម៌តាំងឡើងដោយចិត្ត) ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវចិត្តសមុដ្ឋានធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។*

[១០០៦] *ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។*

[១០០៧] *នោចិត្តសមុដ្ឋានធម៌ (ធម៌មិនមែនតាំងឡើងដោយចិត្ត) មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវនោចិត្តសមុដ្ឋានធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។*

ចប់ ហេតុទុកចិត្តសមុដ្ឋានទុកៈ ។

ហេតុទុកចិត្តសហាភុទុកៈ

[១០០៨] *ចិត្តសហាភុធម៌ (ធម៌កើតជាមួយនឹងចិត្ត) ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវចិត្តសហាភុធម៌ ជាហាតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។*

[១០០៩] *នោចិត្តសហាភុធម៌ (ធម៌មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត) មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវនោចិត្តសហាភុធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។*

ចប់ ហេតុទុកចិត្តសហាភុទុកៈ ។

ហេតុទុកចិត្តានុបរិវត្តិទុកំ

[១០១០] ហេតុំ ចិត្តានុបរិវត្តឹ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចិត្តានុបរិវត្តី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឩវ ។

[១០១១] នហេតុំ នោចិត្តានុបរិវត្តឹ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នោចិត្តានុបរិវត្តី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

ហេតុទុកចិត្តានុបរិវត្តិទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកំ

[១០១២] ហេតុំ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឩវ ។

[១០១៣] នហេតុំ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកចិត្តានុបរិវត្តិទុកៈ

[១០១០] *ចិត្តានុបរិវត្តិធម៌* (*ធម៌ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត*) *ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវចិត្តានុបរិវត្តិធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។*

[១០១១] *នោចិត្តានុបរិវត្តិធម៌* (*ធម៌មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត*) *មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវនោចិត្តានុបរិវត្តិធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។*

ចប់ ហេតុទុកចិត្តានុបរិវត្តិទុកៈ ។

ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកៈ

[១០១២] *ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានធម៌* (*ធម៌ច្រឡូកច្រឡំនិងតាំងឡើងដោយចិត្ត*) *ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។*

[១០១៣] *នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានធម៌* (*ធម៌មិនមែនច្រឡូកច្រឡំនិងតាំងឡើងដោយចិត្ត*) *មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវនោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។*

ចប់ ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកៈ ។

២៦៧

ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកំ

ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុទុកំ

[១០១៤] ហេតុំ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នវ ។

[១០១៥] នហេតុំ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នវ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកំ

[១០១៦] ហេតុំ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តឹ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នវ ។

ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុទុកៈ

[១០១៤] ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុធម៌ (ធម៌ប្រឡូកប្រឡំ តាំងឡើង និងកើតឡើងជាមួយនឹងចិត្ត) ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវចិត្តសំសដ្ឋ-សមុដ្ឋានសហភុធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១០១៥] នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុធម៌ (ធម៌មិនមែនប្រឡូកប្រឡំ តាំងឡើង និងកើតឡើងជាមួយនឹងចិត្ត) មិនមែនជាហេតុ អា-ស្រ័យ នូវនោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុទុកៈ ។

ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកៈ

[១០១៦] ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិធម៌ (ធម៌ប្រឡូកប្រឡំ តាំងឡើង និងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត) ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវចិត្តសំសដ្ឋ-សមុដ្ឋានានុបរិវត្តិធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១០១៧] នហេតុំ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តឹ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកអជ្ឈត្តិកទុកំ

[១០១៨] នហេតុំ អជ្ឈត្តិកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អជ្ឈត្តិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[១០១៩] ហេតុំ ពាហិរំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ពាហិរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នវ ។

ហេតុទុកអជ្ឈត្តិកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកឧបាទាទុកំ

[១០២០] ហេតុំ នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១០២១] ហេតុយា នវ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

ហេតុទុកឧបាទាទុកំ និដ្ឋិតំ ។

[១០១៧] *នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិធម៌ (ធម៌មិនមែនច្រឡូកច្រឡំ តាំងឡើង និងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត) មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវនោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។*

ចប់ ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកៈ ។

ហេតុទុកអជ្ឈត្តិកទុកៈ

[១០១៨] *អជ្ឈត្តិកធម៌ (ធម៌ខាងក្នុង) មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវអជ្ឈត្តិកធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។*

[១០១៩] *ពាហិរធម៌ (ធម៌ខាងក្រៅ) ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវពាហិរធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។*

ចប់ ហេតុទុកអជ្ឈត្តិកទុកៈ ។

ហេតុទុកឧបាទាទុកៈ

[១០២០] *នោឧបាទាធម៌ (ធម៌មិនមែនឧបាទាន) ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវនោឧបាទាធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។*

[១០២១] *ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។*

ចប់ ហេតុទុកឧបាទាទុកៈ ។

ហេតុទុកឧបាទិន្នទុកំ

[១០៦២] ហេតុំ ឧបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១០៦៣] ហេតុយា នវ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[១០៦៤] ហេតុំ អនុបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១០៦៥] ហេតុយា នវ អវិគតេ នវ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

ហេតុទុកឧបាទិន្នទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកឧបាទានគោច្ឆកទុកំ

[១០៦៦] ហេតុំ ឧបាទានំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បេ ។

ហេតុទុកឧបាទានគោច្ឆកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកកិលេសគោច្ឆកទុកំ

[១០៦៧] ហេតុំ កិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ កិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បេ ។

ហេតុទុកកិលេសគោច្ឆកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកឧបាទិន្នទុកៈ

[១០២២] *ឧបាទិន្នធម៌ (ធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក) ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវឧបាទិន្នធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។*

[១០២៣] *ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ សេចក្ដីពិស្ដារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។*

[១០២៤] *អនុបាទិន្នធម៌ (ធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនបានកាន់យក) ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវអនុបាទិន្នធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។*

[១០២៥] *ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ សេចក្ដីពិស្ដារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។*

ចប់ ហេតុទុកឧបាទិន្នទុកៈ ។

ហេតុទុកឧបាទានគោច្ឆកទុកៈ

[១០២៦] *ឧបាទានធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវឧបាទានធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។*

ចប់ ហេតុទុកឧបាទានគោច្ឆកទុកៈ ។

ហេតុទុកកិលេសគោច្ឆកទុកៈ

[១០២៧] *កិលេសធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវកិលេសធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។*

ចប់ ហេតុទុកកិលេសគោច្ឆកទុកៈ ។

ហេតុទុកបិដ្ឋិទុកំ

[១០២៨] ហេតុំ ឧស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ឧស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ៥វ ។ ហេតុំ ន ឧស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ន ឧស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ៥វ ។

[១០២៩] ហេតុំ ភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ៥វ ។ ហេតុំ ន ភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ន ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ៥វ ។

[១០៣០] ហេតុំ ឧស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ឧស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ៥វ ។ ហេតុំ ន ឧស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ន ឧស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ៥វ ។

[១០៣១] ហេតុំ ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ

ហេតុទុកបិដ្ឋិទុកៈ

[១០២៨] ធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១០២៩] ធម៌ ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១០៣០] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ធម៌ ដែលមានហេតុមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានហេតុមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១០៣១] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយភាវនា ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយភាវនា ជាហេតុ

២៧១

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន៩ ។ ហេតុំ ន ភារដាយ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ន ភារដាយ បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន៩ ។

[១០៣២] ហេតុំ សវិតក្កំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សវិតក្កោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន៩ ។ ហេតុំ អវិតក្កំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អវិតក្កោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន៩ ។

[១០៣៣] ហេតុំ សវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន៩ ។ ហេតុំ អវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន៩ ។

[១០៣៤] ហេតុំ សប្បីតិកំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ហេតុំ អប្បីតិកំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។ ហេតុំ បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ហេតុំ ន បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។ ហេតុំ សុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ហេតុំ នសុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ធម៌ ដែលមានហេតុមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានហេតុមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១០៣២] ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ធម៌ មិនមានវិតក្កៈ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវិតក្កៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១០៣៣] ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ធម៌ មិនមានវិចារៈ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវិចារៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១០៣៤] អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ ជាហេតុ ...អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានបីតិ ជាហេតុ...។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ជាហេតុ...អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ ជាហេតុ...។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយសុខ ជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខ ជាហេតុ ... ។

ហេតុំ ឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ហេតុំ ន-ឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។ ហេតុំ កា-មាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ហេតុំ នកាមាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។ ហេតុំ រូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ហេ-តុំ នរូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។ ហេតុំ អរូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ហេតុំ នអរូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។ ហេតុំ បរិយាបន្នំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ហេតុំ អបរិយា-បន្នំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។ ហេតុំ និយ្យានិកំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ហេតុំ អនិយ្យានិកំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។ ហេតុំ និយតំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ហេតុំ អនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។ ហេតុំ សឧត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ហេ-តុំ អនុត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។ ហេតុំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

[១០៣៨] ហេតុំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១០៣៦] ហេតុយា នវ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

ហេតុទុកបិដ្ឋិទុកំ និដ្ឋិតំ ។

អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាហេតុ...អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាហេតុ...។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកាមាវចរ ជាហេតុ...អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ ជាហេតុ ...។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជារូបាវចរ ជាហេតុ...អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជារូបាវចរ ជាហេតុ...។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអរូបាវចរ ជាហេតុ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអរូបាវចរ ជាហេតុ...។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ ជាហេតុ... អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអបរិយាបន្នៈ ជាហេតុ...។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជានិយ្យានិកៈ ជាហេតុ...អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអនិយ្យានិកៈ ជាហេតុ...។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជានិយតៈ ជាហេតុ...អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអនិយតៈ ជាហេតុ...។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាសឧត្តរៈ ជាហេតុ...អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអនុត្តរៈ ជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាសរណៈ ជាហេតុ ... ។

[១០៣៥] ធម៌ ជាអរណៈ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអរណៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៣៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ សេចក្ដីពិស្ដារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ ហេតុទុកបិដ្ឋិទុកៈ ។

សហេតុកទុកហេតុទុកំ

[១០៣៧] សហេតុកំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[១០៣៨] សហេតុកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នវ ។

សហេតុកទុកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុសម្បយុត្តទុកហេតុទុកំ

[១០៣៩] ហេតុសម្បយុត្តំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុសម្បយុត្តោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

[១០៤០] ហេតុសម្បយុត្តំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុសម្បយុត្តោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នវ ។

ហេតុសម្បយុត្តទុកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុសហេតុកទុកហេតុទុកំ

[១០៤១] ហេតុញ្ចេវ សហេតុកញ្ច ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុចេវ សហេតុកោច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

សហេតុកទុកហេតុទុកៈ

[១០៣៧] *ធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។*

[១០៣៨] *ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។*

ចប់ សហេតុកទុកហេតុទុកៈ ។

ហេតុសម្បយុត្តទុកហេតុទុកៈ

[១០៣៩] *ហេតុធម៌ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។*

[១០៤០] *នហេតុធម៌ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។*

ហេតុសម្បយុត្តទុកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុសហេតុកទុកហេតុទុកំ

[១០៤១] *ហេតុធម៌ ជាហេតុទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាហេតុទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។*

[១០៤២] សហេតុកញ្ចេវ នចហេតុំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោចេវ នចហេតុ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

ហេតុសហេតុកទុកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកហេតុទុកំ

[១០៤៣] ហេតុញ្ចេវ ហេតុសម្បយុត្តញ្ច ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុចេវ ហេតុសម្បយុត្តោច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

[១០៤៤] ហេតុសម្បយុត្តញ្ចេវ នចហេតុំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុសម្បយុត្តោចេវ នចហេតុ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

នហេតុសហេតុកទុកហេតុទុកំ

[១០៤៥] នហេតុសហេតុកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុសហេតុកោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នហេតុំ អហេតុកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អហេតុកោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

នហេតុសហេតុកទុកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

[១០៤២] *នហេតុធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុទាំងមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុទាំងមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។*

ចប់ ហេតុសហេតុកទុកហេតុទុកៈ ។

ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកហេតុទុកៈ

[១០៤៣] *ហេតុធម៌ ជាហេតុទាំងប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាហេតុទាំងប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។*

[១០៤៤] *នហេតុធម៌ ប្រកបដោយហេតុទាំងមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ប្រកបដោយហេតុទាំងមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។*

ចប់ ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកហេតុទុកៈ ។

នហេតុសហេតុកទុកហេតុទុកៈ

[១០៤៥] *នហេតុធម៌ មិនមែនជាហេតុទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនមែនជាហេតុទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ មិនមែនជាហេតុទាំងមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនមែនជាហេតុទាំងមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។*

ចប់ នហេតុសហេតុកទុកហេតុទុកៈ ។

២៧៥

ចូឡន្តរទុកហេតុទុកំ

[១០៤៦] សប្បច្ចយំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សប្ប-ច្ចយោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សប្បច្ចយំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បច្ចយោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១០៤៧] សង្ខតំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សង្ខតោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សង្ខតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សង្ខតោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១០៤៨] អនិទស្សនំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនិ-ទស្សនោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អនិទស្សនំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនោ នហេ-តុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១០៤៩] សប្បដិឃំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សប្ប-ដិឃោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សប្បដិឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បដិឃោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អប្បដិឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បដិឃោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នវ ។

ចូឡន្តរទុកហេតុទុកៈ

[១០៤៦] ហេតុធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវនហេតុ-ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៤៧] ហេតុធម៌ ដែលបច្ច័យតាក់តែង អាស្រ័យ នូវហេតុ-ធម៌ ដែលបច្ច័យតាក់តែង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ នហេតុ-ធម៌ ដែលបច្ច័យតាក់តែង អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ដែលបច្ច័យតាក់-តែង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៤៨] ហេតុធម៌ ជាអនិទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជា អនិទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ជា អនិទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៤៩] ហេតុធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះ ហេតុប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះ ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ មិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១០៨០] អរូបឹ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អរូបី ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ រូបឹ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច រូបី នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នវ ។

[១០៨១] លោកិយំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច លោកិយោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា លោកុត្តរំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច លោកុត្តរោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ លោកិយំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច លោកិយោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា លោកុត្តរំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច លោកុត្តរោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។

[១០៨២] កេនចិវិញ្ញេយ្យំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច . . . កេនចិនវិញ្ញេយ្យំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។ កេនចិវិញ្ញេយ្យំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច . . . កេនចិនវិញ្ញេយ្យំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

ចូឡន្តរទុកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

[១០៥០] ធម៌ មិនមានរូប ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរូប ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មានរូប មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានរូប មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១០៥១] ធម៌ ជាលោកិយ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាលោកិយ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ ធម៌ ជាលោកិយ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាលោកិយ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាលោកុត្តរៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាលោកុត្តរៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

[១០៥២] អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលបុគ្គលគប្បីដឹងដោយវិញ្ញាណណាទីមួយ ជាហេតុ . . . អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលបុគ្គលមិនគប្បីដឹងដោយវិញ្ញាណណាទីមួយ ជាហេតុ . . . ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលបុគ្គលគប្បីដឹងដោយវិញ្ញាណណាទីមួយ មិនមែនជាហេតុ . . . អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលបុគ្គលមិនគប្បីដឹងដោយវិញ្ញាណណាទីមួយ មិនមែនជាហេតុ ... ។

ចប់ ចូឡន្តរទុកហេតុទុកៈ ។

២៧៧

អាសវគោច្ឆកទុកហេតុទុកំ

[១០៨៣] អាសវំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នោអាសវំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ អាសវំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នោអាសវំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

[១០៨៤] សាសវំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... អនាសវំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ សាសវំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... អនាសវំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

[១០៨៥] អាសវសម្បយុត្តំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... អាសវវិប្បយុត្តំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ អាសវសម្បយុត្តំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... អាសវវិប្បយុត្តំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

[១០៨៦] អាសវញ្ចេវ សាសវញ្ច ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... សាសវញ្ចេវ នោចអាសវំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ អាសវញ្ចេវ សាសវញ្ច នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... សាសវញ្ចេវ នោចអាសវំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

អាសវគោច្ឆកទុកហេតុទុកៈ

[១០៥៣] *អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈ ជាហេតុ . . . អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ជាហេតុ . . . ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ . . . អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ... ។*

[១០៥៤] *អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាហេតុ . . . អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានអាសវៈ ជាហេតុ . . . ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ . . . អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ... ។*

[១០៥៥] *អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ ជាហេតុ . . . អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ជាហេតុ . . . ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ . . . អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ... ។*

[១០៥៦] *អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាហេតុ . . . អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈទាំងមិនមែនជាអាសវៈ ជាហេតុ . . . ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ . . . អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈទាំងមិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ... ។*

[១០៨៧] អាសវញ្ចេវ អាសវសម្បយុត្តញ្ច ហេតុំ ជម្មំ បដិច្ច . . . អាសវសម្បយុត្តញ្ចេវ ដោចអាសវំ ហេតុំ ជម្មំ បដិច្ច . . . ។ អាសវញ្ចេវ អាសវសម្បយុត្តញ្ច ឯហេតុំ ជម្មំ បដិច្ច . . . អាសវសម្បយុត្តញ្ចេវ ដោចអាសវំ ឯហេតុំ ជម្មំ បដិច្ច . . . ។

[១០៨៨] អាសវវិប្បយុត្តំ សាសវំ ហេតុំ ជម្មំ បដិច្ច . . . អាសវវិប្បយុត្តំ អឯាសវំ ហេតុំ ជម្មំ បដិច្ច . . . ។ អាសវវិប្បយុត្តំ សាសវំ ឯហេតុំ ជម្មំ បដិច្ច . . . អាសវវិប្បយុត្តំ អឯាសវំ ឯហេតុំ ជម្មំ បដិច្ច ... ។

អាសវគោច្ឆកទុកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ឆគោច្ឆកទុកហេតុទុកំ

[១០៨៩] សញ្ញោជនំ ហេតុំ ជម្មំ បដិច្ច . . . ។ គន្ថំ ហេតុំ ជម្មំ បដិច្ច . . . ។ ឱឃំ ហេតុំ ជម្មំ បដិច្ច . . . ។ យោគំ ហេតុំ ជម្មំ បដិច្ច . . . ។ ឃីវរណំ ហេតុំ ជម្មំ បដិច្ច . . . ។ ដោបរាមាសំ ហេតុំ ជម្មំ បដិច្ច ... ។

ឆគោច្ឆកទុកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

[១០៥៧] *អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈទាំងប្រកបដោយអាសវៈ ជាហេតុ . . . អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈទាំងមិនមែនជាអាសវៈ ជាហេតុ . . . ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈទាំងប្រកបដោយអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ . . . អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈទាំងមិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ... ។*

[១០៥៨] *អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាហេតុ . . . អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ មិនមានអាសវៈ ជាហេតុ . . . ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ . . . អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ មិនមានអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ... ។*

ចប់ អាសវគោច្ឆកទុកហេតុទុកៈ ។

ឆគោច្ឆកទុកហេតុទុកៈ

[១០៥៩] *អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ . . . ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាគន្ថៈ . . . ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាឱឃៈ . . . ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាយោគៈ . . . ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជានីវរណៈ . . . ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជានោបរាមាសៈ ... ។*

ចប់ ឆគោច្ឆកទុកហេតុទុកៈ ។

មហន្តរទុកហេតុទុកំ

[១០៦០] សារម្មណំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច . . . សារម្មណំ ធហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។ ធោចិត្តំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។ ចេតសិកំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។ ចិត្តសម្បយុត្តំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។ ចិត្តសំសដ្ឋំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។ ចិត្តសមុដ្ឋានំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។ ចិត្តសហភុំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។ ចិត្តានុបរិវត្តឹ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តឹ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។ ពាហិរំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។ ធោឧបាទា ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។ ឧបាទិន្នំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច . . . អនុបាទិន្នំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

មហន្តរទុកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ឧបាទានគោច្ឆកទុកហេតុទុកំ

[១០៦១] ឧបាទានំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

ឧបាទានគោច្ឆកទុកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

មហន្តរទុកហេតុទុកៈ

[១០៦០] *អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ . . . អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ . . . ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មិនមែនជាចិត្ត . . . ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាចេតសិក . . . ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ប្រកបដោយចិត្ត . . . ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ច្រឡូកច្រឡំដោយចិត្ត . . . ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ តាំងឡើងដោយចិត្ត . . . ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ កើតជាមួយនឹងចិត្ត . . . ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត . . . ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ច្រឡូកច្រឡំនិងតាំងឡើងដោយចិត្ត . . . ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ច្រឡូកច្រឡំតាំងឡើងនិងកើតជាមួយនឹងចិត្ត . . . ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ច្រឡូកច្រឡំតាំងឡើង និងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត . . . ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាខាងក្រៅ . . . ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មិនមែនជាឧបាទា . . . ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាឧបាទិន្ន . . . អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាអនុបាទិន្ន ... ។*

ចប់ មហន្តរទុកហេតុទុកៈ ។

ឧបាទានគោច្ឆកទុកហេតុទុកៈ

[១០៦១] *អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាឧបាទាន ... ។*

ចប់ ឧបាទានគោច្ឆកទុកហេតុទុកៈ ។

កិលេសគោច្ឆកទុកហេតុទុកំ

[១០៦២] គកិលេសំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

កិលេសគោច្ឆកទុកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

បិដ្ឋិទុកហេតុទុកំ

[១០៦៣] ទស្សនេន បហាតព្វំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ន ទស្សនេន បហាតព្វំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។ ភាវនាយ បហាតព្វំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ន ភាវនាយ បហាតព្វំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។ ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ន ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។ ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។ សវិតក្កំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច . . . អវិតក្កំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។ សវិចារំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច . . . អវិចារំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។ សប្បីតិកំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច . . . អប្បីតិកំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។ បីតិសហគតំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច . . . នបីតិសហគតំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។ សុខសហគតំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នសុខសហគតំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

កិលេសគោច្ឆកទុកហេតុទុកៈ

[១០៦២] *អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាកិលេស ... ។*

ចប់ កិលេសគោច្ឆកទុកហេតុទុកៈ ។

បិដ្ឋិទុកហេតុទុកៈ

[១០៦៣] *អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ...អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ...។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ...អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ...។ អាស្រ័យ នូវហេតុ-ធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ...អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ...។ អាស្រ័យ នូវហេ-តុធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា ...អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ...។ អាស្រ័យ នូវហេតុ-ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ...អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មិនមានវិ-តក្កៈ ...។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ...អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មិនមានវិចារៈ ...។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ ...អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មិនមានបីតិ ...។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ...អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ ...។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ប្រកបដោយសុខ ... អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខ ...។*

២៨១

បិដ្ឋិទុកហេតុទុកំ

ឧបេក្ខាសហគតំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច . . . នឧបេក្ខា-
សហគតំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។ កាមាវចរំ ហេ-
តុំ ធម្មំ បដិច្ច . . . នកាមាវចរំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច
. . . ។ រូបាវចរំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច . . . នរូបាវ-
ចរំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។ អរូបាវចរំ ហេតុំ
ធម្មំ បដិច្ច . . . នអរូបាវចរំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។
បរិយាបន្នំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច . . . អបរិយាបន្នំ ហេតុំ
ធម្មំ បដិច្ច . . . ។ និយ្យានិកំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច
. . . ។ អនិយ្យានិកំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។
និយតំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។ អនិយតំ ហេតុំ
ធម្មំ បដិច្ច . . . ។ សឧត្តរំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច . . .
អនុត្តរំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។ សរណំ ហេតុំ ធម្មំ
បដិច្ច . . . អរណំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ ហេតុ
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អរណំ នហេតុំ ធម្មំ
បដិច្ច អរណោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-
យា ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

បិដ្ឋិទុកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

អនុលោមទុកទុកប្បដ្ឋានំ និដ្ឋិតំ ។

អនុលោមប្បដ្ឋានំ និដ្ឋិតំ ។

បិដ្ឋិទុកហេតុទុកៈ

អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខា . . . អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា . . . ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាកាមាវចរៈ . . . អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរៈ . . . ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជារូបាវចរៈ . . . អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មិនមែនជារូបាវចរៈ . . . ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាអរូបាវចរៈ . . . អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មិនមែនជាអរូបាវចរៈ . . . ។ អាស្រ័យ នូវហេតុ-ធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ . . . អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាអបរិយាបន្នៈ . . . ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជានិយ្យានិកៈ . . . ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាអនិយ្យានិកៈ . . . ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជានិយតៈ . . . ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាអនិយតៈ . . . ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាសឧត្តរៈ . . . អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាអនុត្តរៈ . . . ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាសរណៈ . . . ហេតុធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ បិដ្ឋិទុកហេតុទុកៈ ។

ចប់ អនុលោមទុកទុកប្បដ្ឋាន ។

ចប់ អនុលោមប្បដ្ឋាន ។

អភិធម្មបិដកេ

បដ្ឋានស្ស ចុទ្ទសមោ ភាគោ

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា អង្កេ

អនុលោមត្តិកទុកប្បដ្ឋានំ

បរិត្តត្តិកហេតុទុកំ...១
បរិត្តារម្មណត្តិកហេតុទុកំ...៧
ហីនត្តិកហេតុទុកំ...១១
មិច្ឆត្តត្តិកហេតុទុកំ...១៤
មគ្គារម្មណត្តិកហេតុទុកំ...២១
ឧប្បន្នត្តិកហេតុទុកំ...៣១
អតីតត្តិកហេតុទុកំ...៣៤
អតីតារម្មណត្តិកហេតុទុកំ...៣៦
អជ្ឈត្តត្តិកហេតុទុកំ...៤០
អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកហេតុទុកំ...៤៣
សនិទស្សនត្តិកហេតុទុកំ...៤៦
កុសលត្តិកសហេតុកទុកំ...៥៣
កុសលត្តិកហេតុសម្បយុត្តទុកំ...៥៨
កុសលត្តិកហេតុសហេតុកទុកំ...៦៣

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋាន ចុទ្ទសមភាគោ

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា ទំព័រ

អនុលោមត្តិកទុកប្បដ្ឋាន

បរិត្តត្តិកហេតុទុក: ១
បរិត្តារម្មណត្តិកហេតុទុក: ៧
ហីនត្តិកហេតុទុក: ១១
មិច្ឆត្តត្តិកហេតុទុក: ១៤
មគ្គារម្មណត្តិកហេតុទុក: ២១
ឧប្បន្នត្តិកហេតុទុក: ៣១
អតីតត្តិកហេតុទុក: ៣៤
អតីតារម្មណត្តិកហេតុទុក: ៣៦
អជ្ឈត្តត្តិកហេតុទុក: ៤០
អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកហេតុទុក: ៤៣
សនិទស្សនត្តិកហេតុទុក: ៤៦
កុសលត្តិកសហេតុកទុក: ៥៣
កុសលត្តិកហេតុសម្បយុត្តទុក: ៥៨
កុសលត្តិកហេតុសហេតុកទុក: ៦៣

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា អង្កេ

កុសលត្តិកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកំ ៦៧
កុសលត្តិកនហេតុសហេតុកទុកំ ៧០
កុសលត្តិកសប្បច្ចយទុកំ ៧៣
កុសលត្តិកសង្ខតទុកំ ៧៦
កុសលត្តិកសនិទស្សនទុកំ .... ,,
កុសលត្តិកសប្បដិឃទុកំ ៧៩
កុសលត្តិករូបីទុកំ ៨១
កុសលត្តិកលោកិយទុកំ ៨៣
កុសលត្តិកកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកំ ៨៧
កុសលត្តិកអាសវទុកំ ៩០
កុសលត្តិកសាសវទុកំ ៩៣
កុសលត្តិកអាសវសម្បយុត្តទុកំ ៩៦
កុសលត្តិកអាសវសាសវទុកំ ៩៨
កុសលត្តិកអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកំ ១០១
កុសលត្តិកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកំ ១០២
កុសលត្តិកឆគោច្ឆកទុកំ ១០៦
កុសលត្តិកសារម្មណទុកំ .... ,,
កុសលត្តិកចិត្តទុកំ ១០៨

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា ទំព័រ

កុសលត្តិកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ.. ៦៧
កុសលត្តិកនហេតុសហេតុកទុកៈ ៧០
កុសលត្តិកសប្បច្ចយទុកៈ ៧៣
កុសលត្តិកសង្ខតទុកៈ.. ៧៦
កុសលត្តិកសនិទស្សនទុកៈ .... ,,
កុសលត្តិកសប្បដិឃទុកៈ.. ៧៩
កុសលត្តិករូបីទុកៈ ៨១
កុសលត្តិកលោកិយទុកៈ.. ៨៣
កុសលត្តិកកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកៈ.. ៨៧
កុសលត្តិកអាសវទុកៈ.. ៩០
កុសលត្តិកសាសវទុកៈ... ៩៣
កុសលត្តិកអាសវសម្បយុត្តទុកៈ... ៩៦
កុសលត្តិកអាសវសាសវទុកៈ ៩៨
កុសលត្តិកអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកៈ ១០១
កុសលត្តិកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកៈ... ១០២
កុសលត្តិកឆគោច្ឆកទុកៈ.. ១០៦
កុសលត្តិកសារម្មណទុកៈ .... ,,
កុសលត្តិកចិត្តទុកៈ... ១០៨

២៨៤

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា អង្គេ

កុសលត្តិកចេតសិកទុកំ ១១០
កុសលត្តិកចិត្តសម្បយុត្តាទិអដ្ឋទុកំ ១១១
កុសលត្តិកអជ្ឈត្តិកទុកំ ១១២
កុសលត្តិកឧបាទាទុកំ ១១៤
កុសលត្តិកឧបាទិន្នទុកំ ១១៦
កុសលត្តិកឧបាទានគោច្ឆកទុកំ ១១៨
កុសលត្តិកកិលេសទុកំ .... ,,
កុសលត្តិកសង្កិលេសិកទុកំ ១១៩
កុសលត្តិកសង្កិលិដ្ឋទុកំ ១២២
កុសលត្តិកកិលេសសម្បយុត្តទុកំ ១២៤
កុសលត្តិកកិលេសសង្កិលេសិកទុកំ .... ,,
កុសលត្តិកកិលេសសង្កិលិដ្ឋទុកំ ១២៦
កុសលត្តិកកិលេសកិលេសសម្បយុត្តទុកំ ១២៧
កុសលត្តិកកិលេសវិប្បយុត្តសង្កិលេសិកទុកំ ១២៨
កុសលត្តិកទស្សនេនបហាតព្វទុកំ ១៣១
កុសលត្តិកភាវនាយបហាតព្វទុកំ ១៣៣
កុសលត្តិកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកំ .... ,,
កុសលត្តិកភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកំ ១៣៤

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា ទំព័រ

កុសលត្តិកចេតសិកទុកៈ.. ១១០
កុសលត្តិកចិត្តសម្បយុត្តាទិអដ្ឋទុកៈ ១១១
កុសលត្តិកអជ្ឈត្តិកទុកៈ... ១១២
កុសលត្តិកឧបាទាទុកៈ.. ១១៤
កុសលត្តិកឧបាទិន្នទុកៈ ១១៦
កុសលត្តិកឧបាទានគោច្ឆកទុកៈ.. ១១៨
កុសលត្តិកកិលេសទុកៈ .... ,,
កុសលត្តិកសង្កិលេសិកទុកៈ.. ១១៩
កុសលត្តិកសង្កិលិដ្ឋទុកៈ.. ១២២
កុសលត្តិកកិលេសសម្បយុត្តទុកៈ ១២៤
កុសលត្តិកកិលេសសង្កិលេសិកទុកៈ .... ,,
កុសលត្តិកកិលេសសង្កិលិដ្ឋទុកៈ... ១២៦
កុសលត្តិកកិលេសកិលេសសម្បយុត្តទុកៈ.. ១២៧
កុសលត្តិកកិលេសវិប្បយុត្តសង្កិលេសិកទុកៈ.................................. ១២៨
កុសលត្តិកទស្សនេនបហាតព្វទុកៈ... ១៣១
កុសលត្តិកភាវនាយបហាតព្វទុកៈ.. ១៣៣
កុសលត្តិកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកៈ .... ,,
កុសលត្តិកភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកៈ...................................... ១៣៤

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា អង្គេ

កុសលត្តិកសវិតក្កទុកំ ១៣៥
កុសលត្តិកសវិចារទុកំ ១៣៧
កុសលត្តិកសប្បីតិកទុកំ .... ,,
កុសលត្តិកប្បីតិសហគតាទិត្តិទុកំ ១៤០
កុសលត្តិកកាមាវចរទុកំ ....,,
កុសលត្តិករូបាវចរទុកំ ១៤៣
កុសលត្តិកអរូបាវចរទុកំ ១៤៥
កុសលត្តិកបរិយាបន្នទុកំ .... ,,
កុសលត្តិកនិយ្យានិកទុកំ ១៤៨
កុសលត្តិកនិយតទុកំ ១៤៩
កុសលត្តិកសឧត្តរទុកំ ១៥០
កុសលត្តិកសរណទុកំ ១៥២
វេទនាត្តិកសរណទុកំ ១៥៤
វិបាកត្តិកសរណទុកំ ១៥៦
ឧបាទិន្នត្តិកសរណទុកំ ១៥៨
សង្កិលិដ្ឋត្តិកសរណទុកំ ១៦០

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា ទំព័រ

កុសលត្តិកសវិតក្កទុកៈ..១៣៥

កុសលត្តិកសវិចារទុកៈ..១៣៧

កុសលត្តិកសប្បីតិកទុកៈ.. ,,

កុសលត្តិកប្បីតិសហគតាទិត្តិទុកៈ ១៤០

កុសលត្តិកកាមាវចរទុកៈ ....,,

កុសលត្តិករូបាវចរទុកៈ ១៤៣

កុសលត្តិកអរូបាវចរទុកៈ ១៤៥

កុសលត្តិកបរិយាបន្នទុកៈ .... ,,

កុសលត្តិកនិយ្យានិកទុកៈ ១៤៨

កុសលត្តិកនិយតទុកៈ..១៤៩

កុសលត្តិកសឧត្តរទុកៈ..១៥០

កុសលត្តិកសរណទុកៈ ១៥២

វេទនាត្តិកសរណទុកៈ..១៥៤

វិបាកត្តិកសរណទុកៈ..១៥៦

ឧបាទិន្នត្តិកសរណទុកៈ..១៥៨

សង្កិលិដ្ឋត្តិកសរណទុកៈ..១៦០

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា អង្កេ

វិតក្កត្តិកសរណទុកំ.......... ១៦១
បីតិត្តិកសរណទុកំ.......... ១៦៣
ទស្សនត្តិកសរណទុកំ.......... ១៦៤
ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកសរណទុកំ.......... ១៦៥
អាចយគាមិត្តិកសរណទុកំ.......... ១៦៦
សេក្ខត្តិកសរណទុកំ.......... ១៦៨
បរិត្តត្តិកសរណទុកំ.......... ១៦៩
បរិត្តារម្មណត្តិកសរណទុកំ.......... ១៧១
ហីនត្តិកសរណទុកំ.......... ១៧២
មិច្ឆត្តត្តិកសរណទុកំ.......... ១៧៣
មគ្គារម្មណត្តិកសរណទុកំ.......... ១៧៤
ឧប្បន្នត្តិកសរណទុកំ.......... ១៧៥
អតីតត្តិកសរណទុកំ.......... ១៧៦
អតីតារម្មណត្តិកសរណទុកំ.......... ១៧៧
អជ្ឈត្តត្តិកសរណទុកំ.......... ១៧៨
អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកសរណទុកំ.......... ១៧៩

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា ទំព័រ

វិតក្កត្តិកសរណទុកៈ ១៦១

បីតិត្តិកសរណទុកៈ ១៦៣

ទស្សនត្តិកសរណទុកៈ ១៦៤

ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកសរណទុកៈ ១៦៥

អាចយគាមិត្តិកសរណទុកៈ ១៦៦

សេក្ខត្តិកសរណទុកៈ ១៦៨

បរិត្តត្តិកសរណទុកៈ ១៦៩

បរិត្តារម្មណត្តិកសរណទុកៈ ១៧១

ហីនត្តិកសរណទុកៈ ១៧២

មិច្ឆត្តត្តិកសរណទុកៈ ១៧៣

មគ្គារម្មណត្តិកសរណទុកៈ ១៧៤

ឧប្បន្នត្តិកសរណទុកៈ ១៧៥

អតីតត្តិកសរណទុកៈ ១៧៦

អតីតារម្មណត្តិកសរណទុកៈ ១៧៧

អជ្ឈត្តត្តិកសរណទុកៈ ១៧៨

អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកសរណទុកៈ ១៧៩

២៨៨

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា អង្កេ

សនិទស្សនត្តិកសរណទុកំ ១៨០

អនុលោមត្តិកត្តិកប្បដ្ឋានំ

កុសលត្តិកវេទនាតិកំ ១៨២

កុសលត្តិកវិបាកត្តិកំ ១៨៦

កុសលត្តិកឧបាទិន្នត្តិកំ ១៨៨

កុសលត្តិកសង្កិលិដ្ឋត្តិកំ ១៩២

កុសលត្តិកវិតក្កត្តិកំ ១៩៣

កុសលត្តិកប្បីតិត្តិកំ ១៩៦

កុសលត្តិកទស្សនត្តិកំ ១៩៨

កុសលត្តិកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកំ ១៩៩

កុសលត្តិកអាចយគាមិត្តិកំ ២០០

កុសលត្តិកសេក្ខត្តិកំ ២០១

កុសលត្តិកបរិត្តត្តិកំ ២០៣

កុសលត្តិកបរិត្តារម្មណត្តិកំ ២០៥

កុសលត្តិកហីនត្តិកំ ២០៧

កុសលត្តិកមិច្ឆត្តត្តិកំ ២០៩

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា **ទំព័រ**

សនិទស្សនត្តិកសរណទុកៈ.. ១៨០

អនុលោមត្តិកត្តិកប្បដ្ឋានំ

កុសលត្តិកវេទនាតិកៈ.. ១៨២

កុសលត្តិកវិបាកត្តិកៈ.. ១៨៦

កុសលត្តិកឧបាទិន្នត្តិកៈ.. ១៨៨

កុសលត្តិកសង្កិលិដ្ឋត្តិកៈ.. ១៩២

កុសលត្តិកវិតក្កត្តិកៈ.. ១៩៣

កុសលត្តិកប្បីតិត្តិកៈ.. ១៩៦

កុសលត្តិកទស្សនត្តិកៈ.. ១៩៨

កុសលត្តិកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកៈ.. ១៩៩

កុសលត្តិកអាចយគាមិត្តិកៈ.. ២០០

កុសលត្តិកសេក្ខត្តិកៈ.. ២០១

កុសលត្តិកបរិត្តត្តិកៈ.. ២០៣

កុសលត្តិកបរិត្តារម្មណត្តិកៈ.. ២០៥

កុសលត្តិកហីនត្តិកៈ.. ២០៧

កុសលត្តិកមិច្ឆត្តត្តិកៈ.. ២០៩

មាតិកាបត្ថានិ

មាតិកា អង្កេ

កុសលត្តិកមគ្គារម្មណត្តិកំ ២១១

កុសលត្តិកឧប្បន្នត្តិកំ ២១២

កុសលត្តិកអតីតត្តិកំ .... ,,

កុសលត្តិកអតីតារម្មណត្តិកំ .... ,,

កុសលត្តិកអជ្ឈត្តត្តិកំ ២១៥

កុសលត្តិកអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកំ ២១៨

កុសលត្តិកសនិទស្សនត្តិកំ .... ,,

វេទនាត្តិកកុសលត្តិកំ ២២០

វិបាកត្តិកកុសលត្តិកំ ២២២

ឧបាទិន្នត្តិកកុសលត្តិកំ ២២៣

សង្កិលិដ្ឋត្តិកកុសលត្តិកំ ២២៤

វិតក្កត្តិកកុសលត្តិកំ ២២៥

បីតិត្តិកកុសលត្តិកំ ២២៦

ទស្សនត្តិកកុសលត្តិកំ ២២៨

ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកកុសលត្តិកំ ២២៩

អាចយគាមិត្តិកកុសលត្តិកំ ២៣០

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា ទំព័រ

កុសលត្តិកមគ្គារម្មណត្តិកៈ..៣២១១
កុសលត្តិកឧប្បន្នត្តិកៈ..២១២
កុសលត្តិកអតីតត្តិកៈ.. ,,
កុសលត្តិកអតីតារម្មណត្តិកៈ.. ,,
កុសលត្តិកអជ្ឈត្តត្តិកៈ..២១៥
កុសលត្តិកអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកៈ..២១៨
កុសលត្តិកសនិទស្សនត្តិកៈ.. ,,
វេទនាត្តិកកុសលត្តិកៈ..២២០
វិបាកត្តិកកុសលត្តិកៈ..២២២
ឧបាទិន្នត្តិកកុសលត្តិកៈ..២២៣
សង្កិលិដ្ឋត្តិកកុសលត្តិកៈ..២២៤
វិតក្កត្តិកកុសលត្តិកៈ..២២៥
បីតិត្តិកកុសលត្តិកៈ..២២៦
ទស្សនត្តិកកុសលត្តិកៈ..២២៨
ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកកុសលត្តិកៈ..២២៩
អាចយគាមិត្តិកកុសលត្តិកៈ..២៣០

មាតិកាបត្ថានិ

មាតិកា អង្កេ

សេក្ខត្តិកកុសលត្តិកំ..២៣០
បរិត្តត្តិកកុសលត្តិកំ..២៣១
បរិត្តារម្មណត្តិកកុសលត្តិកំ..២៣២
ហីនត្តិកកុសលត្តិកំ..២៣៣
មិច្ឆត្តត្តិកកុសលត្តិកំ..២៣៤
មគ្គារម្មណត្តិកកុសលត្តិកំ..២៣៥
ឧប្បន្នត្តិកកុសលត្តិកំ..២៣៦
អតីតត្តិកកុសលត្តិកំ..,,
អតីតារម្មណត្តិកកុសលត្តិកំ..២៣៧
អជ្ឈត្តត្តិកកុសលត្តិកំ..២៣៨
អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកកុសលត្តិកំ..២៣៩
សនិទស្សនត្តិកកុសលត្តិកំ..២៤០

អនុលោមទុកទុកប្បដ្ឋានំ

ហេតុទុកសហេតុកទុកំ..២៤៣
ហេតុទុកហេតុសម្បយុត្តទុកំ..២៤៨
ហេតុទុកហេតុសហេតុកទុកំ..២៥០

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា ទំព័រ

សេក្ខត្តិកកុសលត្តិកៈ..២៣០
បរិត្តត្តិកកុសលត្តិកៈ..២៣១
បរិត្តារម្មណត្តិកកុសលត្តិកៈ...២៣២
ហីនត្តិកកុសលត្តិកៈ...២៣៣
មិច្ឆត្តត្តិកកុសលត្តិកៈ..២៣៤
មគ្គារម្មណត្តិកកុសលត្តិកៈ..២៣៥
ឧប្បន្នត្តិកកុសលត្តិកៈ...២៣៦
អតីតត្តិកកុសលត្តិកៈ..,,
អតីតារម្មណត្តិកកុសលត្តិកៈ..២៣៧
អជ្ឈត្តត្តិកកុសលត្តិកៈ..២៣៨
អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកកុសលត្តិកៈ..២៣៩
សនិទស្សនត្តិកកុសលត្តិកៈ..២៤០

អនុលោមទុកទុកប្បដ្ឋាន

ហេតុទុកសហេតុកទុកៈ..២៤៣
ហេតុទុកហេតុសម្បយុត្តទុកៈ..២៤៨
ហេតុទុកហេតុសហេតុកទុកៈ..២៥០

មាតិកាបត្ថានិ

មាតិកា អង្កេ

ហេតុទុកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកំ...២៥១
ហេតុទុកនហេតុសហេតុកទុកំ.. ,,
ហេតុទុកសប្បច្ចយទុកំ...២៥២
ហេតុទុកសង្ខតទុកំ ២៥៣
ហេតុទុកសនិទស្សនទុកំ .... ,,
ហេតុទុកសប្បដិឃទុកំ..២៥៤
ហេតុទុករូបីទុកំ ២៥៥
ហេតុទុកលោកិយទុកំ..២៥៦
ហេតុទុកកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកំ ២៥៧
ហេតុទុកអាសវទុកំ ២៥៨
ហេតុទុកអាសវសម្បយុត្តទុកំ...២៥៩
ហេតុទុកអាសវសាសវទុកំ ២៦០
ហេតុទុកអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកំ .... ,,
ហេតុទុកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកំ...២៦១
ហេតុទុកឆគោច្ឆកទុកំ...២៦២
ហេតុទុកសារម្មណទុកំ .... ,,

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា ទំព័រ

ហេតុទុកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ ២៥១

ហេតុទុកនហេតុសហេតុកទុកៈ .... ,,

ហេតុទុកសប្បច្ចយទុកៈ ២៥២

ហេតុទុកសង្ខតទុកៈ ២៥៣

ហេតុទុកសនិទស្សនទុកៈ .... ,,

ហេតុទុកសប្បដិឃទុកៈ ២៥៤

ហេតុទុករូបីទុកៈ ២៥៥

ហេតុទុកលោកិយទុកៈ ២៥៦

ហេតុទុកកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកៈ ២៥៧

ហេតុទុកអាសវទុកៈ ២៥៨

ហេតុទុកអាសវសម្បយុត្តទុកៈ ២៥៩

ហេតុទុកអាសវសាសវទុកៈ ២៦០

ហេតុទុកអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកៈ .... ,,

ហេតុទុកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកៈ ២៦១

ហេតុទុកឆគោច្ឆកទុកៈ ២៦២

ហេតុទុកសារម្មណទុកៈ .... ,,

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា អង្កេ

ហេតុទុកបិត្តទុកំ..២៦៣
ហេតុទុកចេតសិកទុកំ.. ,,
ហេតុទុកចិត្តសម្បយុត្តទុកំ..២៦៤
ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋទុកំ .... ,,
ហេតុទុកចិត្តសមុដ្ឋានទុកំ ២៦៥
ហេតុទុកចិត្តសហភុទុកំ .... ,,
ហេតុទុកចិត្តានុបរិវត្តិទុកំ ២៦៦
ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកំ.. ,,
ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុទុកំ.. ២៦៧
ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកំ .... ,,
ហេតុទុកអជ្ឈត្តិកទុកំ ២៦៨
ហេតុទុកឧបាទាទុកំ.. ,,
ហេតុទុកឧបាទិន្នទុកំ ២៦៩
ហេតុទុកឧបាទានគោច្ឆកទុកំ... ,,
ហេតុទុកកិលេសគោច្ឆកទុកំ .... ,,
ហេតុទុកបិដ្ឋិទុកំ ២៧០

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា ទំព័រ

ហេតុទុកបិត្តទុក:...២៦៣
ហេតុទុកចេតសិកទុក: .... ,,
ហេតុទុកបិត្តសម្បយុត្តទុក:...២៦៤
ហេតុទុកបិត្តសំសដ្ឋទុក:... ,,
ហេតុទុកបិត្តសមុដ្ឋានទុក:..២៦៥
ហេតុទុកបិត្តសហភុទុក:.. ,,
ហេតុទុកបិត្តានុបរិវត្តិទុក:...២៦៦
ហេតុទុកបិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុក: .... ,,
ហេតុទុកបិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុទុក: ២៦៧
ហេតុទុកបិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុក:... ,,
ហេតុទុកអជ្ឈត្តិកទុក:..២៦៨
ហេតុទុកឧបាទាទុក: .... ,,
ហេតុទុកឧបាទិន្នទុក:...២៦៩
ហេតុទុកឧបាទានគោច្ឆកទុក: .... ,,
ហេតុទុកកិលេសគោច្ឆកទុក:... ,,
ហេតុទុកបិដ្ឋិទុក:.. ២៧០

២៩៣

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា អង្គេ

សហេតុកទុកហេតុទុកំ.. ២៧៣

ហេតុសម្បយុត្តទុកហេតុទុកំ .... ,,

ហេតុសហេតុកទុកហេតុទុកំ .... ,,

ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកហេតុទុកំ.. ២៧៤

នហេតុសហេតុកទុកហេតុទុកំ.. ,,

ចូឡន្តរទុកហេតុទុកំ.. ២៧៥

អាសវគោច្ឆកទុកហេតុទុកំ.. ២៧៧

ឆគោច្ឆកទុកហេតុទុកំ.. ២៧៨

មហន្តរទុកហេតុទុកំ.. ២៧៩

ឧបាទានគោច្ឆកទុកហេតុទុកំ.. ,,

កិលេសគោច្ឆកទុកហេតុទុកំ ២៨០

បិដ្ឋិទុកហេតុទុកំ .... ,,

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា ទំព័រ

សហេតុកទុកហេតុទុកៈ ២៧៣

ហេតុសម្បយុត្តទុកហេតុទុកៈ.. ,,

ហេតុសហេតុកទុកហេតុទុកៈ.. ,,

ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកហេតុទុកៈ ២៧៤

នហេតុសហេតុកទុកហេតុទុកៈ.. ,,

ចូឡន្តរទុកហេតុទុកៈ ២៧៥

អាសវគោច្ឆកទុកហេតុទុកៈ ២៧៧

ឆគោច្ឆកទុកហេតុទុកៈ ២៧៨

មហន្តរទុកហេតុទុកៈ.. ២៧៩

ឧបាទានគោច្ឆកទុកហេតុទុកៈ .... ,,

កិលេសគោច្ឆកទុកហេតុទុកៈ.. ២៨០

បិដ្ឋិទុកហេតុទុកៈ.. ,,

រៀបចំវាយអក្សរឡើងវិញនិងពិនិត្យតាមច្បាប់ដើមដោយ

គណៈកម្មការពុទ្ធិកវប្បធម៌អង្គការមូលនិធិវត្តបញ្ញាធំ

ការវាយអក្សរ និងបោះពុម្ពសាឡើងវិញនូវសៀវភៅព្រះត្រៃបិដកបាលី និងសេចក្តីប្រែជាភាសាខ្មែរ ដែលជាស្នាដៃ របស់លោកអ្នកប្រាជ្ញជំនាន់មុន គឺអាស្រ័យដោយការមើលឃើញនូវកត្តាចាំបាច់មួយចំនួនដូចខាងក្រោម ៖

- ឯកសារដើម ត្រូវបានថតចម្លងច្រើនសា ធ្វើឲ្យមានលក្ខណៈមិនច្បាស់ពិបាកក្នុងការអាន
- រក្សាស្នាដៃវប្បធម៌ព្រះពុទ្ធសាសនាឲ្យគង់វង្សស្ថិតស្ថេរ
- តម្រូវការរបស់សិក្ខាកាមអ្នកប្រាថ្នាចង់យល់ដឹងនូវខ្លឹមសារពុទ្ធសាសនា
- ផ្សាយនូវធម្មទាន ធ្វើឲ្យព្រះពុទ្ធសាសនាកាន់តែមានភាពរីកចម្រើនរុងរឿងក្នុងលោក

ដោយកុសលផលបុណ្យទាំងអម្បាលមាណ ដែលកើតអំពីធម្មទាននេះ
សូមឲ្យព្រះពុទ្ធសាសនាផ្សាយទៅគ្រប់ទិសទីទូទាំងសកលលោក
សូមឲ្យសព្វសត្វទាំងឡាយទាំងពួងបាននូវសេចក្តីសុខសួស្តី
សូមឲ្យមនុស្សគ្រប់ជាតិសាសន៍មានភាតរភាពនឹងគ្នា
សូមឲ្យពិភពលោកទាំងមូលមានសុខសន្តិភាព ។

ក្នុងករណីដែលលោកអ្នកអានបានពើបប្រទះនូវកំហុសឆ្គងណាមួយ ចង់ឲ្យយើងកែតម្រូវ
ឬចង់បានសៀវភៅធម៌យកទៅអាន សូមទាក់ទងមកយើងខ្ញុំតាមអាសយដ្ឋានដូចខាងក្រោមៈ
វត្តបញ្ញា សង្កាត់ក្រាំងធ្នង់ ខណ្ឌសែនសុខ រាជធានីភ្នំពេញ
លេខទូរស័ព្ទ: (៨៥៥) ១២ ៩៦១ ៤២៩, (៨៥៥) ៨៨៧ ៩៦១ ៤២៩
អ៊ីមែល: maha.panna@gmail.com
គេហទំព័រ: http://www.mahapanna.org

“Wherever the Buddha’s teachings have flourished,

either in cities or countrysides,

people would gain inconceivable benefits.

The land and people would be enveloped in peace.

The sun and moon will shine clear and bright.

Wind and rain would appear accordingly,

and there will be no disasters.

Nations would be prosperous

and there would be no use for soldiers or weapons.

People would abide by morality and accord with laws.

They would be courteous and humble,

and everyone would be content without injustices.

There would be no thefts or violence.

The strong would not dominate the weak

and everyone would get their fair share.”

~THE BUDDHA SPEAKS OF
THE INFINITE LIFE SUTRA OF
ADORNMENT, PURITY, EQUALITY
AND ENLIGHTENMENT OF
THE MAHAYANA SCHOOL~

With bad advisors forever left behind,
From paths of evil he departs for eternity,
Soon to see the Buddha of Limitless Light
And perfect Samantabhadra's Supreme Vows.

The supreme and endless blessings
of Samantabhadra's deeds,
I now universally transfer.
May every living being, drowning and adrift,
Soon return to the Pure Land of Limitless Light!

✻ The Vows of Samantabhadra ✻

I vow that when my life approaches its end,
All obstructions will be swept away;
I will see Amitabha Buddha,
And be born in His Western Pure Land of
Ultimate Bliss and Peace.

When reborn in the Western Pure Land,
I will perfect and completely fulfill
Without exception these Great Vows,
To delight and benefit all beings.

✻ The Vows of Samantabhadra Avatamsaka Sutra ✻